

R A P O R T

O STANIE

GMINY ORNONTOWICE

ZA 2021 ROK

Ornontowice, maj 2022

**Szanowni Państwo,
Mieszkańcy Ornontowic!**

Za nami trudny rok 2021, w którym nadal stawialiśmy czoła liczным wyzwaniom organizacyjnym, finansowym i inwestycyjnym, związanym z utrzymującą się **pandemią koronawirusa SARS-CoV-2**. Jak Gmina Ornontowice poradziła sobie w tej pandemicznej rzeczywistości z powierzanymi i nakładanymi na nas zadaniami? Co, pomimo licznych przeciwności, ograniczeń, zakazów i nakazów udało nam się zrealizować? Jakie są plany dalszego harmonijnego rozwoju Gminy Ornontowice? Którymi konkretnie działaniami poprawiliśmy komfort życia mieszkańców?

Zapraszam do zapoznania się z **Raportem o stanie Gminy Ornontowice za 2021 rok**, który oddaje pełny obraz kondycji Gminy Ornontowice w drugim roku pandemii i odpowiedzi na powyższe pytania.

Podsumowując rok 2021 w naszej Gminie należy wspomnieć o wyjątkowym **Jubileuszu 30-lecia odrębności samorządowej Gminy Ornontowice (1991 – 2021)**, którego obchody celebrowaliśmy w kilku odsłonach, organizując z tej okazji cykl wydarzeń upamiętniających tą znamienitą rocznicę. W tym miejscu jeszcze raz dziękuję wszystkim osobom odpowiedzialnym za organizację ww. wydarzeń, gościom w nich uczestniczącym oraz przed wszystkim Mieszkańcom Gminy Ornontowice, bez których zarówno 30 lat temu, jak i dziś, nie byłoby co świętować.

Serdecznie dziękuję również wszystkim zaangażowanym pracownikom Urzędu Gminy i jednostek organizacyjnych, aktywnie realizującym zadania i obowiązki na rzecz harmonijnego rozwoju Naszej Małej Ojczyzny.

Z poważaniem

***Wójt Gminy Ornontowice
Marcin Kotyczka***

Spis treści

Wprowadzenie	7
I. Informacje ogólne	8
I.1. Położenie	8
I.2. Ludność i bezrobocie	8
I.3. Instytucje użyteczności publicznej	8
I.4. Budownictwo	9
II. Realizacja obowiązujących w 2021 roku strategii, programów oraz planów	9
II.1. Realizacja programów i strategii w obszarze polityki społecznej	9
II.1.1. Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Ornontowice na lata 2016-2025	9
II.1.2. Gminny Program Wspierania Rodziny na lata 2021-2023	11
II.1.3. Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2019–2021.....	11
II.1.4. Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na 2021 rok	12
II.1.5. Wieloletni rządowy Program „Posiłek w szkole i w domu”	13
II.1.6. Ogólnopolska Karta Dużej Rodziny.....	13
II.1.7. Program Operacyjny "Pomoc Żywnościowa 2014-2020. Podprogram 2021"	14
II.2. Realizacja programów i strategii w obszarze rozwoju gminy.....	14
II.2.1. Strategia Rozwoju Gminy Ornontowice na lata 2018-2025	14
II.2.2. Lokalny Program Rewitalizacji dla Gminy Ornontowice do roku 2023 (LPR)	15
II.2.3. Plan wykorzystania zasobu nieruchomości Gminy Ornontowice na lata 2021-2023	15
II.2.4. Wieloletni Program gospodarowania mieszkaniowym zasobem Gminy Ornontowice na lata 2019-2023	16
II.2.5. Gminny Program opieki nad zabytkami.....	17
II.2.6. Założenia do Planu zaopatrzenia w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe dla Gminy Ornontowice na lata 2018-2033.....	17
II.3. Realizacja programów i strategii w obszarze ochrony środowiska	18
II.3.1. Aktualizacja Gminnego Programu Ochrony Środowiska na lata 2021-2024 z perspektywą do roku 2028	18
II.3.2. Program Ochrony Środowiska dla Powiatu Mikołowskiego na lata 2021-2026 z perspektywą na lata 2027-2032	19
II.3.3. Program usuwania azbestu i wyrobów zawierających azbest z terenu Gminy Ornontowice na lata 2012-2032	19
II.3.4. Program opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt na terenie Gminy Ornontowice na rok 2021.....	20
II.4. Realizacja programów i strategii w obszarze współpracy.....	21
II.4.1. Zintegrowana Strategia Rozwoju dla obszaru funkcjonalnego powiatu mikołowskiego wraz z przygotowaniem Planu Operacyjnego na lata 2017-2025	21
II.4.2. Program współpracy z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami wymienionymi w art. 3 ust. 3 ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie za 2021 r.	22
II.4.3. Program współpracy z organizacjami pozarządowymi na podstawie art. 28 Ustawy o sporcie.	23
II.5. Kształtowanie ładu przestrzennego.....	24
III. Informacja o działalności organów gminy.....	24
III.1. Aktywność regulacyjna i organizacyjna Rady Gminy i Wójta	24
III.1.1. Rada Gminy Ornontowice.....	24
III.1.2. Uchwały i zarządzenia.....	25

III.1.3. Aktywność zarządcza Wójta.....	26
III.1.4. Działalność administracyjna.....	27
III.1.5. Wybory	27
III.2. Struktura zatrudnienia w jednostkach gminnych.....	27
III.3. System kontroli.....	30
III.3.1. Zarządzanie ryzykiem.....	30
III.3.2. Informacja o przeprowadzonych kontrolach i audytach.....	31
III.3.3. System ocen pracowniczych	33
III.3.4. Badanie satysfakcji klienta zewnętrznego i wewnętrznego.....	34
IV. Dane analityczne.....	34
IV.1. Finanse gminy.....	34
IV.1.1. Analiza dochodów i wydatków, analiza przychodów i rozchodów.....	34
IV.1.2. Analiza wydatków majątkowych.....	36
IV.1.3. Zadłużenie.....	37
IV.1.4. Różne rozliczenia.....	37
IV.1.5. Analiza udzielonych dotacji.....	37
IV.1.6. Analiza wydatków, o których mowa w ustawie Prawo Ochrony Środowiska.....	38
IV.1.7. Analiza dochodów i wydatków gospodarki odpadami komunalnymi.....	38
IV.1.8. Analiza dochodów i wydatków przeznaczonych na oświatę	38
IV.1.9. Analiza zaległości	39
IV.1.10. Analiza dochodów i wydatków pochodzących z budżetu UE i innych bezzwrotnych źródeł zagranicznych i krajowych.....	39
IV.2. Gospodarka mieniem gminy.....	41
IV.2.1. Mienie komunalne	41
IV.2.2. Zabytki	44
IV.2.3. Mieszkaniowy zasób gminy.....	45
IV.3. Inwestycje i inicjatywy w zakresie zadań własnych gminy	46
IV.3.1. Inwestycje i rozwój.....	46
IV.3.2. Środki zewnętrzne.....	47
IV.4. Infrastruktura techniczna	49
IV.4.1. Sieć wodociągowa i kanalizacyjna.....	49
IV.4.2. Sieć gazowa	50
IV.4.3. Sieć ciepłownicza	51
IV.4.4. Energia elektryczna i oświetlenie drogowe	52
IV.4.5. Infrastruktura drogowa	54
IV.4.6. Informatyka.....	54
IV.5. Ochrona przyrody i ochrona wód	55
IV.5.1. Zieleń i zadrzewienia.....	55
IV.5.2. Gospodarka wodno-ściekowa	55
IV.6. Gospodarka odpadami	56
IV.7. Rolnictwo i łowiectwo	59
IV.8. Górnictwo.....	60
IV.9. Pomoc społeczna.....	60
IV.10. Oświata – edukacja publiczna	61
IV.10.1. Oświata gminna	61
IV.10.2. Udzielone dofinansowania	64
IV.10.3. Stypendia	66

IV.10.4. Oświata powiatowa	67
IV.11. Ochrona zdrowia	67
IV.12. Komunikacja publiczna	69
IV.13. Porządek, bezpieczeństwo i ochrona przeciwpożarowa	70
IV.14. Kultura i sztuka	71
IV.14.1. ARTeria Centrum Kultury i Promocji	71
IV.14.2. Gminna Biblioteka Publiczna	74
IV.15. Sport, turystyka i rekreacja	76
IV.15.1. Infrastruktura sportowa	76
IV.15.2. Formy aktywności społeczeństwa	77
IV.15.3. Nagrody sportowe	77
IV.16. Promocja gminy	78
IV.17. Organizacje i stowarzyszenia	81
IV.18. Przedsiębiorczość w gminie	82
IV.19. CPK - linie kolejowe	82
IV.20 Forum Burmistrzów	83
V. Podsumowanie	84

Wykaz rysunków

Rysunek 1: Struktura wykonania dochodów gminy	35
Rysunek 2: Struktura wykonania wydatków budżetu gminy	35
Rysunek 3: Struktura wydatków majątkowych wg działów	36

Indeks tabel

Tabela 1: Struktura wieku mieszkańców gminy	8
Tabela 2: Wykaz działań w obrocie nieruchomościami w roku 2021	16
Tabela 3: Prognozowane zasoby gminy	17
Tabela 4: Skład osobowy Komisji Stałych Rady Gminy Ornontowice w kadencji 2018-2023	25
Tabela 5: Zestawienie uchwał podjętych przez Radę Gminy Ornontowice w 2021	25
Tabela 6: Zestawienie zarządzeń wydanych przez Wójta Gminy Ornontowice w 2021	26
Tabela 7: Zatrudnienie w Urzędzie Gminy na 31.12.2021	27
Tabela 8: Zatrudnienie w ARTerii Centrum Kultury i Promocji na 31.12.2021	28
Tabela 9: Zatrudnienie w Gminnej Bibliotece Publicznej na 31.12.2021	28
Tabela 10: Zatrudnienie w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej na 31.12.2021	28
Tabela 11: Zatrudnienie w Świetlicy Profilaktyczno-Wychowawczej i Terapeutycznej na 31.12.2021	29
Tabela 12: Zatrudnienie w Zakładzie Gospodarki Komunalnej i Wodociągowej na 31.12.2021	29
Tabela 13: Zatrudnienie w Zakładzie Usługowo-Pomocniczym dla Jednostek Oświatowych na 31.12.2021	29
Tabela 14: Zatrudnienie w Zespole Szkolno-Przedszkolnym na 31.12.2021	29
Tabela 15: Zatrudnienie w Gminnym Ośrodku Zdrowia na 31.12.2021	30
Tabela 16: Wykaz kontroli zewnętrznych w Urzędzie Gminy	31
Tabela 17: Wykaz kontroli Komisji Rewizyjnej Rady Gminy	32
Tabela 18: Wykaz audytów wewnętrznych	32
Tabela 19: Wykaz kontroli w jednostkach organizacyjnych	32
Tabela 20: Zestawienie dochodów i wydatków, przychodów i rozchodów wynikających z zamknięcia budżetu Gminy Ornontowice	34
Tabela 21: Analiza przychodów	35

Tabela 22: Wydatki majątkowe wg działów	36
Tabela 23: Wykaz zobowiązań	37
Tabela 24: Dochody i wydatki na oświatę w 2021	39
Tabela 25: Analiza zaległości	39
Tabela 26: Nieruchomości zabudowane Gminy Ornontowice	41
Tabela 27: Nieruchomości niezabudowane Gminy Ornontowice, w tym grunty pod drogami dojazdowymi.....	42
Tabela 28: Nieruchomości nabyte w 2021	42
Tabela 29: Nieruchomości zbyte w 2021	42
Tabela 30: Zestawienie porównawcze mienia komunalnego między 2020 a 2021	43
Tabela 31: Wybrane inwestycje gminne ukończone w 2021 r.	46
Tabela 32: Wybrane inwestycje gminne rozpoczęte w 2021 r.	47
Tabela 33: Wybrane inwestycje i zadania ukończone w 2021r. przy udziale pozyskanych środków zewnętrznych..	47
Tabela 34: Wybrane inwestycje i zadania rozpoczęte w 2021r. przy udziale pozyskanych środków zewnętrznych.	48
Tabela 35: Infrastruktura gazowa na terenie gminy.....	51
Tabela 36: Rozbudowa sieci gazowej	51
Tabela 37: Wykaz stacji transformatorowych na terenie gminy	53
Tabela 38: Ilość dróg wg stanu na 31.12.2021	54
Tabela 39: Podział frakcji odpadów odebranych od mieszkańców gminy w 2021.....	58
Tabela 40: Wyniki egzaminu ósmoklasisty 2021	62
Tabela 41: Wydarzenia i inne informacje z życia szkoły z 2021 r.....	62
Tabela 42: Dofinansowanie kosztów kształcenia pracowników młodocianych	64
Tabela 43: Dofinansowanie zadań w zakresie wychowania przedszkolnego	64
Tabela 44: Rządowy program pomocy	65
Tabela 45: Zwrot kosztów wychowania przedszkolnego (do Gminy Ornontowice)	65
Tabela 46: Zwrot kosztów wychowania przedszkolnego (dla innych gmin)	65
Tabela 47: Praktyki uczniowskie/studenckie w Urzędzie Gminy w 2021	66
Tabela 48: Stypendia specjalne w roku szkolnym 2020/2021.....	67
Tabela 49: Dochody i wydatki ARTerii w roku 2021 w porównaniu z 2020 rokiem.....	72
Tabela 50: ARTeria - cykliczne zajęcia stałe.....	73
Tabela 51: Dochody i wydatki Gminnej Biblioteki Publicznej	74
Tabela 52: Wydarzenia i imprezy kulturalno-sportowe w 2021 roku.....	79

Wykaz skrótów

WO – Wydział Organizacyjny Urzędu Gminy

WFiB – Wydział Finansowy i Budżetu Urzędu Gminy

WRiI – Wydział Rozwoju i Inwestycji Urzędu Gminy

WŚiGN – Wydział Środowiska i Gospodarki Nieruchomościami Urzędu Gminy

RK – Referat Komunalny Urzędu Gminy

RZP – Referat Zamówień Publicznych Urzędu Gminy

RPiI – Referat Promocji i Informacji Urzędu Gminy

RGO – Referat Gospodarki Odpadami Urzędu Gminy

Wprowadzenie

Obowiązek sporządzania Raportu o stanie gminy został wprowadzony ustawą z dnia 11 stycznia 2018 r. o zmianie niektórych ustaw w celu zwiększenia udziału obywateli w procesie wybierania, funkcjonowania i kontrolowania niektórych organów publicznych,¹ poprzez dodanie art. 28aa w ustawie z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym.²

Zgodnie z brzmieniem art. 28aa ustawy o samorządzie gminnym, Raport o stanie gminy obejmuje podsumowanie działalności organu wykonawczego gminy – wójta gminy – w roku poprzednim, w szczególności realizację polityk, programów i strategii, uchwał rady gminy i budżetu obywatelskiego. Ustawa przyznaje w tym miejscu organowi stanowiącemu możliwość ustalenia struktury Raportu i informacji, jakie powinny lub mogą w nim się znaleźć.

Raport o stanie gminy rozpatruje organ stanowiący gminy podczas sesji, na której podejmowana jest uchwała w sprawie udzielenia lub nieudzielenia absolutorium organowi wykonawczemu gminy. Raport rozpatrywany jest w pierwszej kolejności, a następnie przeprowadza się głosowanie nad udzieleniem wójtowi gminy wotum zaufania.

Raport o stanie gminy jest zestawieniem najważniejszych danych o lokalnym samorządzie, to kompendium wiedzy o sytuacji w gminie. Niniejszy dokument został przygotowany na podstawie twardych danych, obrazuje fakty przedstawione w czytelny sposób, tak aby to czytelnik mógł wyrobić sobie własną opinię o stanie gminy. Raport to sprawozdanie z pracy samorządowej administracji publicznej, której zadania są bardzo szerokie: od edukacji, przez inwestycje, kulturę, po sport i rekreację.

Niniejszy dokument składa się z pięciu zasadniczych części: I część zawiera informacje ogólne o Gminie Ornontowice, II część zawiera syntetyczny opis realizacji obowiązujących w 2021 roku strategii, programów oraz planów, III część to zagadnienia związane z aktywnością regulacyjną organów gminy, część IV – najobszerniejsza, zawiera dane analityczne o poszczególnych obszarach działalności gminy, obrazuje pracę Urzędu Gminy Ornontowice, przy pomocy którego wójt gminy wykonuje swoje zadania oraz prezentuje funkcjonowanie gminnych jednostek organizacyjnych realizujących zadania własne gminy oraz zlecone, zaś część V stanowi podsumowanie Raportu.

¹Dz.U. z 2018 poz. 130.

²t.j. Dz.U. z 2019 poz. 506, 1309, 1571, 1696, 1815.

I. Informacje ogólne

I.1. Położenie

Gmina Ornontowice jest gminą wiejską położoną w centralnej części województwa śląskiego, na południowy-zachód od stolicy regionu – Katowic. Gmina składa się z jednej miejscowości, nie posiada sołectw. Administracyjnie Gmina Ornontowice przynależy do powiatu mikołowskiego, organizacyjnie do Subregionu Centralnego, Podregion Tyski. Odległość od głównych ośrodków miejskich regionu (Katowice, Mikołów, Tychy, Gliwice, Rybnik) nie przekracza 25 km. Gmina jest dogodnie skomunikowana z siecią autostrad A1 (ok. 3 km – węzeł Dębieńsko) i A4 (ok. 10 km węzeł Zabrze Południe).

Gmina Ornontowice zajmuje powierzchnię 15 km² i jako najmniejsza gmina powiatu mikołowskiego stanowi 6,4% powierzchni powiatu oraz 0,12% powierzchni województwa śląskiego. Gmina Ornontowice graniczy:

- od południa z Miastem Orzesze,
- od wschodu z Miastem Mikołów,
- od północy i północnego wschodu z Gminą Gierałtowie (powiat gliwicki),
- od zachodu z Gminą i Miastem Czerwionka-Leszczyny (powiat rybnicki).

I.2. Ludność i bezrobocie

Według stanu na dzień 31.12.2021 r. liczba ludności gminy wynosiła **6034 osoby**. W roku 2021 odnotowano **63 urodzeń** i **79 zgonów**, co daje ujemny (-16) przyrost naturalny. Poniżej przedstawiono strukturę wieku ludności:

Tabela 1: Struktura wieku mieszkańców gminy

Wiek	Mężczyźni	Kobiety	Razem
0-12	499	502	1 001
13-20	252	257	509
21-40	866	828	1 694
41-64	987	1 053	2 040
65 i więcej	333	457	790
ogólnie	2 937	3 097	6 034

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych WO

Bezrobocie w gminie ogółem: 69 osób bezrobotnych, liczba ta zmalała w stosunku do roku 2020 o 17 osób (było 86), w tym kobiety: 47 (było 56) (stan na dzień 31.12.2021 r.)³

I.3. Instytucje użyteczności publicznej

Jednostki organizacyjne Gminy Ornontowice:

- ARTeria Centrum Kultury i Promocji,
- Gminna Biblioteka Publiczna,
- Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej,

³Dane pozyskane z Powiatowego Urzędu Pracy w Mikołowie z siedzibą w Łaziskach Górnych.

- Gminny Ośrodek Zdrowia,
- Świetlica Profilaktyczno-Wychowawcza i Terapeutyczna,
- Zakład Gospodarki Komunalnej i Wodociągowej,
- Zakład Usługowo-Pomocniczy dla Jednostek Oświatowych,
- Zespół Szkolno-Przedszkolny.

Inne podmioty publiczne działające na terenie gminy:

- Ochotnicza Straż Pożarna,
- Żłobek "Minionkowo",
- Przedszkole Niepubliczne im. Aniołów Stróżów,
- Zespół Szkół Ponadpodstawowych,
- Parafia pw. Św. Michała Archanioła.

I.4. Budownictwo

Na terenie gminy przeważa zabudowa jednorodzinna i dwurodzinna (gospodarstwa domowe wielopokoleniowe) wraz z intensywnym wzrostem budownictwa rezydencjonalnego oraz zabudowy osiedlowej szeregowej. Na terenie gminy znajdują się także osiedla zabudowy wielorodzinnej – ulice Akacyjowa, Grabowa, Orzeska, Żabik. Ilość budynków mieszkalnych w 2021 r., którym nadano numery porządkowe na budynek wynosi 1456, zaś ilość mieszkań w zasobie wielorodzinnym 577 szt.

II. Realizacja obowiązujących w 2021 roku strategii, programów oraz planów

Rolą gminy w zakresie realizacji założonych zadań jest podejmowanie – za pośrednictwem wyspecjalizowanych służb – działań zmierzających do niwelowania różnic w procesie zaspokajania potrzeb mieszkańców. Raport ilustruje ogół zidentyfikowanych przedsięwzięć realizowanych w Gminie Ornontowice w roku 2021. Jego celem jest określenie stopnia wykonania przyjętych i realizowanych celów strategicznych. Jego funkcja sprowadza się do uzyskania odpowiedzi na pytanie: czy strategię i programy skutkują pozytywnymi zmianami? czy dokonano właściwego doboru działań? Daje również obraz sprawności działania podmiotów zaangażowanych w realizację poniższych dokumentów.

II.1. Realizacja programów i strategii w obszarze polityki społecznej

Poniżej zaprezentowano główne cele strategiczne poszczególnych dokumentów. Uzupełnieniem działań w zakresie rozwiązywania problemów społecznych są informacje przedstawione w części IV niniejszego Raportu.

II.1.1. Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Ornontowice na lata 2016-2025⁴

Strategia przyjęta 24 lutego 2016 r. jest wieloletnim dokumentem programowym, który ma istotne znaczenie dla zapewnienia bezpieczeństwa socjalnego mieszkańców, w szczególności osób i rodzin zagrożonych wykluczeniem społecznym. Zgodnie z zapisami Strategii jej monitorowanie odbywa się w cyklach rocznych, a odpowiedzialnym za przygotowanie sprawozdania jest Zespół ds. Opracowania monitoringu i ewaluacji Gminnej Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych na lata 2016-2025.⁵

⁴Uchwała Nr XVIII/134/16 Rady Gminy Ornontowice z dnia 24 lutego 2016 r.

⁵Zarządzenie Nr 0050.0198.2020 Wójta Gminy Ornontowice z dnia 14 stycznia 2020 r.

W Strategii wyznaczono działania, które powinny przyczynić się do zminimalizowania problemów społecznych tak występujących w gminie obecnie, jak i w najbliższych latach.

Działania te są wyznaczone w następujących obszarach:

1. Przeciwdziałanie ubóstwu, bezrobociu i bezdomności oraz zapobieganie ich skutkom poprzez:
 - wsparcie bezrobotnych i poszukujących pracy,
 - zapewnienie osobom zagrożonym procesem pauperyzacji bezpieczeństwa socjalnego,
 - pomoc zagrożonym bezdomnością i bezdomnym;
2. Wspieranie rodzin oraz wspomaganie rozwoju dzieci i młodzieży poprzez:
 - wzmacnianie rodzin, podnoszenie poziomu ich funkcjonowania,
 - pomoc rodzinom będącym w kryzysie, rozwijanie systemu wsparcia,
 - wsparcie dzieci i młodzieży w kształceniu i wszechstronnym rozwoju;
3. Utrzymanie osób starszych i niepełnosprawnych w środowisku zamieszkania oraz umożliwienie im udziału w życiu społecznym poprzez:
 - usprawnianie osób starszych i zapewnienie im właściwej opieki,
 - ograniczenie skutków niepełnosprawności oraz aktywizację społeczną i zawodową osób niepełnosprawnych;
4. Zapewnienie mieszkańcom równego dostępu do służby zdrowia oraz wspieranie rodzin i osób dotkniętych problemami uzależnień i przemocy w rodzinie poprzez:
 - zaspokajanie potrzeb mieszkańców w zakresie ochrony zdrowia,
 - profilaktykę i rozwiązywanie problemów alkoholowych i narkomanii oraz przeciwdziałanie przemocy w rodzinie;
5. Podniesienie poziomu bezpieczeństwa publicznego poprzez:
 - przeciwdziałanie przestępczości, w tym wśród nieletnich,
 - zwiększenie poczucia bezpieczeństwa mieszkańców;
6. Rozwój kapitału społecznego i ludzkiego poprzez:
 - wzmacnianie kadry pomocy społecznej oraz rozwijanie infrastruktury socjalnej,
 - wyzwalanie aktywności obywatelskiej,
 - wspólne diagnozowanie problemów społecznych i potrzeb mieszkańców.

Monitoring Strategii jest stałym procesem obserwacji, która ma na celu zapewnienie informacji na temat słuszności i skuteczności podejmowanych działań. Rozwiązywanie problemów jest wypadkową kompleksowych działań podejmowanych przez podmioty działające na różnych szczeblach samorządu, a nie koncentruje się wyłącznie na udzielaniu wsparcia materialnego mieszkańcom. Gmina Ornontowice dysponuje bazą kulturalno-oświatową i rekreacyjno-sportową, która tworzy dogodne warunki do aktywnego udziału w życiu społeczności lokalnej. Założone cele realizowane są konsekwentnie i rzetelnie, a działania podejmowane przez różne instytucje przyczyniają się do poprawy warunków życia mieszkańców Ornontowic, zmniejszania zjawiska wykluczenia społecznego oraz sprzyjają ograniczeniu zjawiska bezrobocia.

Podsumowując można określić, że stan realizacji Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych jest zadowalający pomimo braku realizacji niektórych zadań, co spowodowane jest sytuacją finansową gminy. Ocenia się, że dokument stanowiący system szerokiego wsparcia społecznego dla mieszkańców gminy, obok doraźnej pomocy pozwala zaktywizować społeczność do własnych inicjatyw, a poprzez współpracę społeczną utrwała pozytywne zmiany wynikające z założeń Strategii. Warto w tym miejscu również wskazać, że polityka społeczna jest zagadnieniem obszernym i wielowątkowym. Niezależnie od skali podejmowanych działań gwarantem ich skuteczności jest właściwa współpraca pomiędzy realizującymi je podmiotami. Ważne zatem w przyszłości będzie wzmocnienie zadań dotychczas realizowanych oraz proponowanie nowych przedsięwzięć dostosowanych do potrzeb i oczekiwań mieszkańców.

Strategia stanowi materiał wyjściowy do opracowania szczegółowych programów i projektów z obszarów polityki społecznej. Skuteczność wyznaczonych w niej działań pomocowych będzie zależała od posiadanych i pozyskanych przez gminę środków finansowych, jak i aktywnej współpracy przedstawicieli administracji samorządowej oraz organizacji samorządowych.

II.1.2. Gminny Program Wspierania Rodziny na lata 2021-2023⁶

Obowiązek realizacji przez gminę zadań w zakresie wspierania rodziny nakłada ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej,⁷ zgodnie z którą do zadań gminy należy opracowanie i realizacja 3-letnich gminnych programów wspierania rodziny. Głównym celem Programu jest wspieranie rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych w procesie przywracania ich zdolności do prawidłowego funkcjonowania. Adresatami są rodziny wychowujące dzieci, które są niewydolne wychowawczo, dotknięte przemocą, przeżywające trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych, zagrożone ubóstwem, a także rodziny, którym została ograniczona lub odebrana władza rodzicielska poprzez umieszczenie dzieci w pieczy zastępczej.

Wspieranie rodziny było prowadzone przez asystenta rodziny w formie pracy z rodziną i jej poszczególnymi członkami, za ich zgodą i aktywnym udziałem, z uwzględnieniem zasobów własnych oraz możliwości wsparcia zewnętrznego. Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w 2021 r. zatrudnił na umowę o pracę **1 asystenta rodziny**, który objął wsparciem łącznie **22 rodziny (w tym 34 dzieci)**.

Dzięki podjęciu współpracy przez rodziny z asystentem rodziny nastąpiła częściowa poprawa funkcjonowania rodzin w zakresie kompetencji rodzicielskich i umiejętności prowadzenia gospodarstwa domowego. Ponadto w 2021 r. Gmina Ornontowice współfinansowała **pobyt 16 dzieci w pieczy zastępczej**, z czego 13 dzieci przebywało w rodzinnej pieczy zastępczej, natomiast 3 dzieci w placówkach opiekuńczo-wychowawczych. Koszt pobytu dzieci w pieczy zastępczej wyniósł 149 884,83 zł.

Monitoring Programu umożliwia wgląd w realizację podejmowanych działań, ocenę ich skuteczności oraz podejmowanie działań korygujących. Analiza zebranych danych z realizacji zadań z zakresu wspierania rodziny oraz wskaźników monitorowania stopnia wdrażania Programu pozwala stwierdzić, że większość zaplanowanych w nim działań została zrealizowana i nadal będzie kontynuowana. Program Wspierania Rodziny jest uzupełnieniem zadań realizowanych na rzecz rodzin mieszkających w Ornontowicach, zadań zapisanych w dokumentach strategicznych i innych programach. Podkreśla się, że skuteczność ich realizacji będzie możliwa wyłącznie przy interdyscyplinarnej współpracy wszystkich instytucji oraz organizacji realizujących zadania na rzecz dzieci i rodzin.

II.1.3. Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2019–2021⁸

Program przyjęty dnia 24 stycznia 2019 r. stanowi realizację zadań określonych w ustawie z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie.⁹ Ustawa ta określa przemoc jako pojedyncze lub powtarzające się umyślne działanie lub też zaniechanie, które narusza prawa lub dobra osobiste członków rodziny. Ustawodawca w szczególności ma tu na myśli zagrożenie utraty życia lub zdrowia, naruszenie godności i nietykalności fizycznej oraz wolności – także seksualnej. Ustawa równocześnie określa zadania w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz zasady postępowania wobec osób dotkniętych przemocą w rodzinie oraz osób ją stosujących.

Celem głównym Programu jest zintegrowane profesjonalne i systemowe przeciwdziałanie i rozwiązywanie problemu przemocy w rodzinie w Gminie Ornontowice. Działania w ramach jego realizacji podejmowane są na wielu płaszczyznach przez instytucje i organizacje wyznaczone do realizacji zadań na rzecz zapobiegania i przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony osób jej doznających.

⁶Uchwała Nr XXXIX/207/20 Rady Gminy Ornontowice z dnia 16 grudnia 2020 r.

⁷t.j. Dz.U. z 2020 poz. 821 z późn. zm.

⁸Uchwała Nr IV/27/19 Rady Gminy Ornontowice z dnia 24 stycznia 2019 r.

⁹t.j. Dz.U. z 2021 poz. 1249

Powołany został Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie,¹⁰ którego celem jest zmniejszenie zjawiska przemocy w rodzinie oraz stworzenie profesjonalnego systemu interwencji i wsparcia osób zagrożonych lub uwięzionych w przemoc w rodzinie. W skład Zespołu wchodzi przedstawiciele placówek oświatowych, służby zdrowia, komisji rozwiązywania problemów alkoholowych¹¹ sądu, policji oraz pomocy społecznej. W 2020 r. odbyły się cztery spotkania Zespołu. Założono **15 nowych Niebieskich Kart**. Ogółem w okresie sprawozdawczym procedurą Niebieskich Kart objęto **23 rodziny**. Zakończono 12 postępowań dotyczących przedmiotowej procedury.

II.1.4. Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na 2021 rok¹²

Program obejmuje działania podejmowane w obszarze profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii, a także przemocy. Środki na realizację zadań wynikających z Programu pochodzą z opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych oraz ze środków własnych gminy.

W 2021 r. w ramach Programu podjęto m.in. niżej wymienione działania:

1. Zwiększanie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych i osób zagrożonych uzależnieniem poprzez:
 - współpracę oraz dofinansowanie organizacji pożytku publicznego, tj. Klubu Abstynenta „Powrót” w Mikołowie oraz Mikołowskiego Stowarzyszenia Pomocy Psychospołecznej i Profilaktyki „ZMIANA”, oferujących w swoim zakresie pomoc psychologiczną, terapeutyczną, rehabilitacyjną i prawną dla osób uzależnionych, współuzależnionych i ofiar przemocy; koszt udzielonych dotacji: **4 500,00 zł**,
 - działalność Punktu Konsultacyjnego świadczącego pomoc dla osób uzależnionych, członków ich rodzin oraz sprawców i ofiar przemocy; dyżury pełniło 3 specjalistów (terapeuta rodziny, psycholog i prawnik). Łącznie udzielono 95 konsultacji dla 34 osób; koszt wyniósł **9 072,00 zł**;
2. Udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe i narkomanii, pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie:
 - przeprowadzanie rozmów motywacyjnych z osobami uzależnionymi i członkami ich rodzin w ramach postępowania o zobowiązanie do leczenia odwykowego oraz w ramach procedury niebieskiej karty. Do Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych **skierowano 10 wniosków** o zobowiązanie do leczenia odwykowego; ogółem w 2021 r. komisja prowadziła postępowania wobec **19 osób**, w tym 2 osoby poddały się badaniu biegłych psychologa i psychiatry w przedmiocie uzależnienia od alkoholu; koszt badań wyniósł **922,00 zł**. Wobec jednej osoby wszczęto postępowanie przez sądem o zobowiązanie do poddania się leczeniu odwykowemu, koszt wniosków do sądu wyniósł 120,00 zł. Komisja w 2021 r. odbyła 4 posiedzenia, ich koszt wyniósł **3 620,00 zł**.
 - prowadzenie Punktu Konsultacyjnego, którego zadaniem jest informowanie o możliwości podjęcia leczenia w placówkach leczenia odwykowego oraz motywowanie do leczenia osób uzależnionych, jak i udzielanie porad i wsparcia osobom współuzależnionym oraz osobom dotkniętym przemocą domową,
 - współdziałanie służb społecznych m.in. przez działanie Zespołu Interdyscyplinarnego i grup roboczych.
3. Prowadzenie profilaktycznej działalności wychowawczej, informacyjnej, edukacyjnej oraz szkoleniowej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i narkomanii, w szczególności dla dzieci

¹⁰Zarządzenie Nr 0050.0123.2019 Wójta Gminy Ornontowice z dnia 20 sierpnia 2019 r.

¹¹Zarządzenie Nr 0050.0122.2019 Wójta Gminy Ornontowice z dnia 20 sierpnia 2019 r.

¹²Uchwała Nr XXIV/206/20 Rady Gminy Ornontowice z dnia 16 grudnia 2020 r.

i młodzieży, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo-wychowawczych i socjoterapeutycznych:

- prowadzenie Świetlicy Profilaktyczno – Wychowawczej i Terapeutycznej dla dzieci i młodzieży (wiek 6-16 lat) zamieszkujących na terenie gminy. Celem Świetlicy PWiT jest podejmowanie działań opiekuńczo-wychowawczych i korekcyjnych.
Zapewnieniu uczestnikom zajęć bezpiecznych warunków pobytu, sprzyjających rozwojowi zainteresowań, wzmacnianiu prawidłowych wzorców relacji społecznych, nabywaniu nowych umiejętności i postaw oraz uzupełnianiu braków edukacyjnych. W roku 2021 na działalność Świetlicy przeznaczono kwotę: **135 261,30 zł**.
- realizowanie w szkołach Gminy Ornontowice programów profilaktyczno-dydaktycznych i warsztatów informujących o uzależnieniu i jego skutkach oraz promujących trzeźwość.
W roku 2021 zostały przeprowadzone zajęcia profilaktycznych dla uczniów w Zespole Szkolno-Przedszkolnym w Ornontowicach pod nazwą: „Porozmawiajmy o zażywaniu środków psychoaktywnych, fakty, mity, pytania dotyczące uzależnień”, „Porozmawiajmy o agresji i przemocy. Jak zachowywać się by nie krzywdzić innych”, „Porozmawiajmy o uzależnieniu od Internetu, komputera, komunikatorów i masmediów. Dlaczego tak łatwo wpadamy w szpony tego uzależnienia?” – zajęcia odbyły się dla uczniów klas od 4 do 8; ponadto odbyły się warsztaty pod hasłem: „Złość bez wyrzutów sumienia, czyli jak radzić sobie z nieprzyjemnymi uczuciami” – w zajęciach brali udział uczniowie z każdej klasy. Koszt zajęć pokryty był z środków GKRPA i wyniósł łącznie: **4 300,00 zł**. Sfinansowano również zajęcia profilaktyczne dla uczniów Zespołu Szkół Ponadpodstawowych w Ornontowicach pod nazwą: „Program STOP Uzależnieniom – DEBATA”. Koszt zajęć pokryty był z środków GKRPA i wyniósł: **1 000,00 zł**.
- podnoszenie kwalifikacji członków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz innych służb społecznych poprzez udział w szkoleniach.

II.1.5. Wieloletni rządowy Program „Posiłek w szkole i w domu”¹³

Celem tego Programu jest wspieranie samorządów gminnych w realizacji zadania własnego o charakterze obowiązkowym.

W ramach Programu ogółem objęto pomocą **37 osób** w formie posiłków dla dzieci w przedszkolu i szkole oraz dla osób dorosłych pomoc w postaci zasiłków celowych z przeznaczeniem na zakup posiłków lub żywności oraz świadczeń rzeczowych. Na realizację Programu w okresie sprawozdawczym wydatkowano ogółem **21 532,93 zł**, na co wydatkowano środki własne gminy w wysokości 8 613,17 zł, pozostałą część stanowi dotacja.

II.1.6. Ogólnopolska Karta Dużej Rodziny¹⁴

Karta Dużej Rodziny jest realizowana w ramach ustawy, która określa zasady przyznawania członkom rodziny wieloletniej tzw. „Kartę”, sposób przyznawania im uprawnień oraz sposób realizacji i finansowania zadań wynikających z ustawy.

¹³Uchwała Nr 140 Rady Ministrów z 18 października 2018 r. w sprawie ustanowienia wieloletniego rządowego programu "Posiłek w szkole i w domu" na lata 2019-2023, MP z 2018 poz. 1007.

¹⁴Ustawa z dnia 5 grudnia 2014 r. o Karcie Dużej Rodziny, tj. Dz.U. z 2021 poz. 1744.

II.1.7. Program Operacyjny "Pomoc Żywnościowa 2014-2020. Podprogram 2021"¹⁵

W 2021 r. Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej kontynuował współpracę ze Stowarzyszeniem im. Franciszka Stuska w Orzeszu w celu rozszerzenia oferty pomocowej dla mieszkańców gminy. W ramach prowadzonej współpracy udzielono dotacji po przeprowadzonym konkursie ofert zgodnie z ustawą o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie¹⁶.

Pomocą żywnościową były objęte osoby i rodziny znajdujące się w trudnej sytuacji życiowej, spełniające kryteria określone w ustawie o pomocy społecznej¹⁷ których dochód nie przekracza 200% kryterium dochodowego uprawniającego do skorzystania z pomocy społecznej. Pracownicy socjalni wydali 38 skierowań uprawniających do otrzymania pomocy żywnościowej dla **90 osób**.

II.2. Realizacja programów i strategii w obszarze rozwoju gminy

Poniżej scharakteryzowano monitoring realizacji wskaźników kluczowych dokumentów strategicznych i programowych traktujących o głównych nurtach rozwojowych gminy. Uzupełnieniem poniższych informacji są dane opisowe i analityczne zawarte w części IV niniejszego Raportu.

II.2.1. Strategia Rozwoju Gminy Ornontowice na lata 2018-2025¹⁸

Strategia jest pokłosiem „Zintegrowanej Strategii Rozwoju dla obszaru funkcjonalnego powiatu mikołowskiego wraz z przygotowaniem planu operacyjnego na lata 2018-2025”, opracowanej w ramach projektu pn. „J-ednolita S-strategia T-erytorialna = spójny obszar funkcjonalny powiatu mikołowskiego poprzez wzmocnienie mechanizmów efektywnej współpracy JST”, realizowanego w ramach programu „Rozwój miast poprzez wzmocnienie kompetencji jednostek samorządu terytorialnego, dialog społeczny oraz współpracę z przedstawicielami społeczeństwa obywatelskiego”, finansowanego ze środków Mechanizmu Finansowego EOG 2009-2014.

Dokument strategiczny został przyjęty w dniu 7 listopada 2018 r. Zgodnie z założeniami Strategii monitorowanie wskaźników odbywa się w cyklach rocznych. Odpowiedzialnym za przygotowanie Raportu z monitoringu zawierającego rekomendacje dotyczące ewentualnych zmian w zakresie sposobu realizacji Strategii jest Zespół utworzony w tym celu¹⁹. Obowiązki Zespołu mają charakter ciągły. Zespół ds. wdrażania, zarządzania, monitoringu i ewaluacji Strategii ukonstytuował się w grudniu 2018 r., a jego skład osobowy podlegał rotacjom, formalizowanym w drodze kolejnych Zarządzeń Wójta Gminy. W 2021 r. Zespół odbył jedno spotkanie w dniu 10 listopada. Wyniki pracy Zespołu w roku 2021:

- Zapoznanie ze znowelizowanym składem Zespołu,
- Omówienie horyzontu sprawozdawczego – wskaźniki za 2019 i 2020 wg stanu na 31.12.2020,
- Przedłożenie propozycji zmian w tekście Strategii, planie inwestycyjnym.

Strategia obejmuje monitoring 5 celów strategicznych:

1. Ornontowice gminą z infrastrukturą społeczną oraz przestrzenią dostosowaną do potrzeb obecnych i przyszłych mieszkańców,

¹⁵Krajowy program operacyjny oferujący żywność lub podstawową pomoc materialną, o którym mowa w art. 2 pkt 5 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady Nr 223/2014 z dnia 11 marca 2014 r. w sprawie Europejskiego Funduszu Pomocy Najbardziej Potrzebującym (Dz. Urz. UE L 72 z 12.03.2014 r., str. 1).

¹⁶ Dz. U. z 2020r. poz. 1057 z późn. zm.

¹⁷ Dz.U. z 2021 r. poz.2268 z późn. zm.

¹⁸Uchwała Nr XLVIII/406/18 Rady Gminy Ornontowice z dnia 7 listopada 2018 r.

¹⁹Zarządzenie Nr 120.012.2019 Wójta Gminy Ornontowice z dnia 2 września 2019 r.

2. Ornontowice gminą atrakcyjną do zamieszkania,
3. Ornontowice gminą nowoczesnej gospodarki opartej na innowacji i kreatywności,
4. Ornontowice gminą z dostosowaną infrastrukturą techniczną do potrzeb odbiorców,
5. Ornontowice gminą o wysokiej skuteczności i jakości sprawnego zarządzania,

w ramach których wyspecyfikowano przedsięwzięcia zaopatrzone w indywidualne wskaźniki. Wskaźniki mierzone są jako wskaźniki nominalne, metodą zaawansowania realizacji. W 2021 roku w okresie sprawozdawczym odnotowano realizację zadania 4.19. (Wymiana oświetlenia ulicznego na terenie Gminy).

II.2.2. Lokalny Program Rewitalizacji dla Gminy Ornontowice do roku 2023 (LPR)²⁰

LPR, jako część Podstrategii „Przestrzeń” jest jednym z produktów projektu pn. „J-ednolita S-strategia T-erytorialna = spójny obszar funkcjonalny powiatu mikołowskiego poprzez wzmocnienie mechanizmów efektywnej współpracy JST”, realizowanego w ramach programu „Rozwój miast poprzez wzmocnienie kompetencji jednostek samorządu terytorialnego, dialog społeczny oraz współpracę z przedstawicielami społeczeństwa obywatelskiego”, finansowanego ze środków Mechanizmu Finansowego EOG 2009-2014. Beneficjentami projektu były gminy powiatu mikołowskiego: Łaziska Górne, Mikołów, Orzesze, Ornontowice, Wiry oraz Starostwo Powiatowe w Mikołowie.

LPR obejmuje monitoring 8 grup celów:

1. Dogodne warunki do wszechstronnego rozwoju mieszkańców gminy,
2. Wysoki poziom integracji społecznej mieszkańców,
3. Wysoki poziom przedsiębiorczości mieszkańców gminy,
4. Wzrost poziomu atrakcyjności gospodarczej gminy,
5. Rozwinięta infrastruktura techniczna dla potrzeb mieszkańców i osób odwiedzających gminę,
6. Wysoki poziom zachowania i wykorzystania walorów przyrodniczych gminy,
7. Wysoki poziom ładu przestrzennego,
8. Dostosowanie warunków komunikacyjnych do potrzeb mieszkańców,

w ramach których wyspecyfikowano 13 wskaźników. Wskaźniki mierzone są w cyklach rocznych, jako wskaźniki nominalne.

II.2.3. Plan wykorzystania zasobu nieruchomości Gminy Ornontowice na lata 2021-2023²¹

Plan określa główne kierunki działań związanych z gospodarowaniem mieniem gminy. Zawiera wskazanie, które nieruchomości w latach 2021-2023 są przedmiotem działań gminy związanych z nabyciem nieruchomości do zasobu lub zbyciem nieruchomości z zasobu. Plan zawiera ogólne wskazanie, względem których nieruchomości winny być podejmowane działania, jednak nie zakłada ich 100% realizacji. Dopuszcza realizację, w kolejnych latach, zadań wskazanych na lata wcześniejsze, które z różnych przyczyn nie zostały zrealizowane w prognozowanym okresie. Nie wyklucza również możliwości podejmowania działań względem innych nieruchomości nie objętych Planem.

W 2021 r. podjęto działania, które pozwoliły Gminie Ornontowice na częściowe zrealizowanie zapisanych w Planie zadań z zakresu gospodarowania mieniem gminy, w tym związanych z nabyciem i ze zbyciem nieruchomości do i z zasobu oraz uzyskaniem dochodów z gospodarki nieruchomościami.

²⁰Uchwała Nr XLVIII/407/19 Rady Gminy Ornontowice z dnia 7 listopada 2018 r.

²¹Zarządzenie Nr 0050.0374.2021 Wójta Gminy Ornontowice z dnia 20 stycznia 2021 r.

Tabela 2: Wykaz działań w obrocie nieruchomościami w roku 2021

Prognozowana liczba [szt.]		Liczba nieruchomości względem których podjęto działania (i zakończono wynikiem <u>pozytywnym w 2021</u>) [szt.]	Prognozowany dochód [zł]		Wykonany w 2021 dochód [zł]
przeznaczonych do sprzedaży nieruchomości gruntowych	9	9	sprzedaży nieruchomości gruntowych	215 410,26	225 059,81
przeznaczonych do sprzedaży nieruchomości lokalowych (mieszkań)	1	1	sprzedaży nieruchomości lokalowych (mieszkań)		
nieruchomości przeznaczone do oddania w dzierżawę	40	38	oddania nieruchomości w dzierżawę	248 261,61	263 078,93
nieruchomości przeznaczone do oddania w najem	10	9	oddania nieruchomości w najem		
nieruchomości przeznaczone do oddania w użytkowanie wieczyste i trwałe zarząd	0	0	użytkowania wieczystego i trwałego zarządu oraz z tytułu przekształcenia użytkowania wieczystego	3 688,79	10 785,13

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych WSiGN i RK

Jednocześnie Plan zakładał nabycie do zasobu w 2021 r. 13 działek o pow. 5.300 m². W 2021 r. zasób nieruchomości Gminy Ornontowice powiększył się o **3 działki o łącznej pow. 1918 m²**. Szczegółowe informacje dotyczące gospodarowania nieruchomościami w 2021 r. zawarto w innym dokumencie, tj. w „*Informacji o stanie mienia komunalnego Gminy Ornontowice za rok 2021*”.

Ze względu na zmieniającą się sytuację i ustalenie innych priorytetów w trakcie 2021 r. zaktualizowano zamierzenia dostosowując je do najpilniejszych potrzeb i zadań gminy, w związku z czym z zasobu zbyto więcej nieruchomości aniżeli pierwotnie planowano, przy czym prognozowany dochód gminy z tego tytułu został przewyższony, a także nabyto do zasobu inne nieruchomości, niż te ujęte w Planie na 2021 r.

Zakłada się, że nierealizowane w 2021 r. zadania będą kontynuowane w kolejnych latach.

II.2.4. Wieloletni Program gospodarowania mieszkaniowym zasobem Gminy Ornontowice na lata 2019-2023²²

Program przyjęty 25 kwietnia 2019 r. określa podstawowe zasady gospodarowania mieszkaniowym zasobem Gminy Ornontowice, tworząc warunki do racjonalnego gospodarowania i zaspokajania potrzeb mieszkaniowych wspólnoty mieszkaniowej.

W wyniku przeprowadzonego przetargu w dniu 04 listopada 2021 r. zostało sprzedane mieszkanie przy ulicy Żabik 9/409.

²²Uchwała Nr VII/62/19 Rady Gminy Ornontowice z dnia 25 kwietnia 2019 r.

Tabela 3: Prognozowane zasoby gminy

Mieszkaniowy zasób Gminy Ornontowice w poszczególnych latach	Ogółem zasób mieszkaniowy [szt.]	Liczba lokali socjalnych [szt.]
2019	78	14
2020	77	14
2021	75	14
2022	73	14
2023	71	14

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych RK

Tabela.3.1. Zrealizowane zasoby gminy w 2021 r.

Mieszkaniowy zasób Gminy Ornontowice w poszczególnych latach	Ogółem zasób mieszkaniowy [szt.]	Liczba lokali socjalnych [szt.]
2021	76	7

II.2.5. Gminny Program opieki nad zabytkami

Zgodnie z art. 87 ustawy o ochronie zabytków²³ wójt sporządza gminny program opieki nad zabytkami. Program ma m. in. na celu uwzględnianie uwarunkowań ochrony zabytków, w tym krajobrazu kulturowego i dziedzictwa archeologicznego, łącznie z uwarunkowaniami ochrony przyrody i równowagi ekologicznej, zahamowanie procesów degradacji zabytków i doprowadzenie do poprawy stanu ich zachowania, wyeksponowanie poszczególnych zabytków oraz walorów krajobrazu kulturowego, podejmowanie działań zwiększających atrakcyjność zabytków dla potrzeb społecznych, turystycznych i edukacyjnych oraz wspieranie inicjatyw sprzyjających wzrostowi środków finansowych na opiekę nad zabytkami, określenie warunków współpracy z właścicielami zabytków, eliminujących sytuacje konfliktowe związane z wykorzystaniem tych zabytków. Gminny program opieki nad zabytkami przyjmuje rada gminy, po uzyskaniu opinii wojewódzkiego konserwatora zabytków.

Program opieki nad zabytkami wraz z Gminną Ewidencją Zabytków (GEZ) przygotowany został w ramach projektu „J-ednolita S-trategia T-erytorialna = spójny obszar funkcjonalny powiatu mikołowskiego poprzez wzmocnienie mechanizmów efektywnej współpracy JST”, jako założeń do wymaganych prawem dokumentów. GEZ i Program, zgodnie z opinią Śląskiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków, wymagały uzupełnienia.

Gminna Ewidencja Zabytków (stanowiąca zbiór kart adresowych) została przyjęta w 2021 r., kolejno Gmina przystąpi do prac związanych z korektą Programu opieki nad zabytkami, który ostatecznie przedłożony będzie do zatwierdzenia Radzie Gminy.

II.2.6. Założenia do Planu zaopatrzenia w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe dla Gminy Ornontowice na lata 2018-2033²⁴

Aktualizacja projektu założeń do planu zaopatrzenia w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe zgodnie z art. 19 ust. 8 ustawy z dnia 10 kwietnia 1997 r. Prawo energetyczne, został zaktualizowany i przyjęty uchwałą Rady Gminy dnia 18.11.2021 r.

Zgodnie z założeniami Planu monitorowanie wskaźników odbywa się w cyklach 3-letnich (po każdej aktualizacji). Odpowiedzialnym na przygotowanie Raportu z monitoringu jest ustanowiona przez Wójta Gminy Ornontowice jednostka organizacyjna i wyznaczona osoba odpowiedzialna za zarządzanie Gospodarką Energetyczną Gminy. W strukturach Gminy Ornontowice brak takowej komórki/osoby, a działania związane

²³Ustawa z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków, t.j. Dz.U. z 2020 poz. 282.

²⁴Uchwała Nr XLIV/376/18 Rady Gminy Ornontowice z dnia 30 maja 2018 r.

z monitoringiem są rozproszone pomiędzy Wydziałem Rozwoju i Inwestycji Urzędu Gminy oraz Zakładem Gospodarki Komunalnej i Wodociągowej.

Treść Planu wskazuje obszary monitoringu obejmujące 3 zasadnicze grupy:

- wskaźniki realizacji dla systemu elektroenergetycznego,
- wskaźniki realizacji dla systemu ciepłowniczego,
- wskaźniki realizacji dla systemu gazowego.

Dane statystyczne dotyczące powyższego zawarto w części IV niniejszego Raportu.

Obowiązek przyjęcia uchwały w niniejszej sprawie wynika z art. 19 ust. 8 ustawy z dnia 10 kwietnia 1997 r. Prawo energetyczne (tekst jednolity Dz. U. Z 2021 r. poz. 716 z późn. zmianami), który stanowi, iż „Rada gminy uchwała założenia do planu zaopatrzenia w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe, rozpatrując jednocześnie wnioski, zastrzeżenia i uwagi zgłoszone w czasie wyłożenia projektu założeń do publicznego wglądu.” Zgodnie z zapisami art. 19 ust. 2 ustawy Prawo energetyczne Wójt Gminy opracowuje taki dokument co najmniej na okres 15 lat i aktualizuje go co najmniej raz na 3 lata.

II.3. Realizacja programów i strategii w obszarze ochrony środowiska

Poniżej przytoczono katalog dokumentów strategicznych i programowych funkcjonujących w gminie w roku 2021 w obszarze szeroko pojętej ochrony środowiska. Dopełnieniem informacji o ich wdrażaniu i realizacji są dane opisowe i analityczne zawarte w części IV niniejszego Raportu.

II.3.1. Aktualizacja Gminnego Programu Ochrony Środowiska na lata 2021-2024 z perspektywą do roku 2028²⁵

Zgodnie z Ustawą Prawo ochrony środowiska²⁶ organ wykonawczy gminy, w celu realizacji polityki ochrony środowiska, sporządza gminny program ochrony środowiska, uwzględniając cele zawarte w strategiach, programach i dokumentach programowych.

Program Ochrony Środowiska jest podstawowym narzędziem prowadzenia polityki ekologicznej na terenie gminy. Według założeń, opracowanie programu ma doprowadzić do poprawy stanu środowiska naturalnego, efektywnego zarządzania środowiskiem, zapewnić skuteczne mechanizmy chroniące środowisko przed degradacją, a także stworzyć warunki dla wdrożenia wymagań obowiązującego w tym zakresie prawa. Opracowanie, jakim jest Program Ochrony Środowiska określa politykę środowiskową, a także wyznacza cele i zadania środowiskowe oraz szczegółowe programy zarządzania środowiskowego, które odnoszą się do aspektów środowiskowych, usystematyzowanych według priorytetów.

W 2021 r. opracowany został Program Ochrony Środowiska dla Gminy Ornontowice na lata 2021-2024 z perspektywą do roku 2028 przyjęty Uchwałą Nr XXX/256/21 Rady Gminy Ornontowice z dnia 20 maja 2021 r.

W ramach obowiązującego POŚ podjęte były w 2021 r. m. in. działania tj.:

- nasadzenia 6 szt. drzew klon czerwony na terenach gminnych w rejonie placu zabaw "Dolinka" przy ulicy Chudowskiej
- przekazano 4 szt. sadzonek lilaka pospolitego w ramach "Akcji przekazania bzów 2021 r."

²⁵Uchwała Nr XXX/256/21 Rady Gminy Ornontowice z dnia 20 maja 2021 r.

²⁶Ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska, t.j. Dz.U. z 2021 r. poz. 1973 z późn. zm.

- prace przy zieleni: pielęgnacja 5 drzew (dąb szypułkowy przy ul. Cyprysowej, lipa drobnolistna przy ul. Lipowej, morwa biała rosnąca przy ul. Kolejowej, lipa drobnolistna i dąb szypułkowy przy ulicy Zwycięstwa)
- dotacje do wymiany źródeł ciepła – 117 kotłów/**323 097, 05 zł**,
- w ramach Dnia Ziemi w dniach 19-24 kwietnia 2021 r. odbyła się akcja Trash Challenge, której celem było sprzątanie śmieci na terenie Gminy Ornontowice, w miejscach publicznych i ogólnodostępnych,
- w dniach 17-19 września 2021 r. odbyła się akcja „Sprzątanie świata”, której hasłem przewodnim było „myślę, więc nie śmieczę”. Podczas akacji ZSZP przeprowadził konkurs, reportaż, audycję, uczniowie zbierali śmieci, a dla młodszych został zorganizowany spektakl ekologiczny „Dusza lasu”.

II.3.2. Program Ochrony Środowiska dla Powiatu Mikołowskiego na lata 2021-2026 z perspektywą na lata 2027-2032

W 2021 r. Rada Powiatu Mikołowskiego podjęła Uchwałę Nr XXVI/172/2021 z dnia 24 lutego 2021 r. w sprawie przyjęcia Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Mikołowskiego na lata 2021-2026 z perspektywą na lata 2027-2032, którego celem jest realizacja polityki ochrony środowiska na poziomie powiatu mikołowskiego w skład którego wchodzi Gmina Ornontowice.

II.3.3. Program usuwania azbestu i wyrobów zawierających azbest z terenu Gminy Ornontowice na lata 2012-2032²⁷

Dokumentem wyjściowym do opracowania Programu był następujący dokument dotyczący azbestu:

- *Gmina Ornontowice – inwentaryzacja budynków zawierających azbest jako materiał budowlany*, sporządzona w 2006 r.

Działania podjęte w 2021 r.:

1. Coroczna informacja²⁸ skierowana do użytkowników azbestu o obowiązku złożenia Wójtowi Gminy, do dnia 31 stycznia, Informacji o wyrobach zawierających azbest (przypomnienie o złożeniu informacji na stronie internetowej www.ornontowice.pl w Aktualnościach oraz w zakładce: Odpady -> Azbest).
2. Bieżąca aktualizacja danych w Bazie Azbestowej prowadzonej przez Ministerstwo Rozwoju, Pracy i Technologii²⁹; aktualizacja danych w Bazie odbywa się na podstawie informacji uzyskanych od użytkowników azbestu oraz realizowanych prac związanych z usuwaniem wyrobów azbestowych przez Gminę.
3. W okresie od 17 maja do 30 września 2021 r. Gmina zrealizowała zadanie pn.: „Usunięcie wyrobów zawierających azbest z tereny Gminy Ornontowice w 2021 r.”. W ramach zadania usunięto wyroby azbestowe z 12 nieruchomości, których właściciele zadeklarowali wcześniej chęć ich usunięcia. W wyniku prac przeprowadzonych przez firmę: Przedsiębiorstwo Inżynieryjne „AGRAF” Rafał Skórka z Rudy Śląskiej unieszkodliwieniu poddano 21,97 ton odpadów azbestowych, z czego 10,99 ton stanowiły odpady magazynowane na terenie nieruchomości mieszkańców, a pozostałe 10,98 ton zostało zdemontowanych z dachów budynków mieszkalnych i gospodarczych. Całkowity koszt zadania wyniósł **15 967,87 zł**, przy czym kwota 2 501,36 zł stanowiła dofinansowanie ze środków Narodowego

²⁷Uchwała Nr XXII/209/12 Rady Gminy Ornontowice z dnia 3 października 2012 r.

²⁸Wynikająca z Rozporządzenia Ministra Gospodarki z dnia 13 grudnia 2010 r. w sprawie wymagań w zakresie wykorzystywania wyrobów zawierających azbest oraz wykorzystywania i oczyszczania instalacji lub urządzeń, w których były lub są wykorzystywane wyroby zawierające azbest, Dz. U. z 2011, Nr 8, poz. 31.

²⁹Baza Azbestowa ma na celu monitorowanie realizacji zadań wynikających z Programu Oczyszczania Kraju z Azbestu na lata 2009-2032.

Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Warszawie, kwota 2 910,69 zł sfinansowana została ze środków Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Katowicach, pozostałą kwotę pokryła Gmina z własnych środków.

4. W 2021 r. z terenu Gminy Ornontowice usunięto łącznie 24,07 ton odpadów azbestowych - usunięcie w ramach zadania realizowanego przez Gminę oraz prac finansowanych przez mieszkańców.

Na terenie Ornontowic, według stanu na dzień 31 grudnia 2021 r., wykorzystywanych jest jeszcze 47,62 Mg azbestu.

II.3.4. Program opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt na terenie Gminy Ornontowice na rok 2021³⁰

Zapewnienie opieki bezdomnym zwierzętom oraz ich wyłapywanie należy do zadań własnych gmin zgodnie z art. 11 Ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o ochronie zwierząt³¹. Rada gminy wypełniając obowiązek, o którym mowa w art. 11 ust. 1 określa w drodze uchwały, corocznie do dnia 31 marca, program opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt. Program ten obejmuje:

1. Zapewnienie bezdomnym zwierzętom miejsca w schronisku dla zwierząt.
2. Opiekę nad wolno żyjącymi kotami, w tym ich dokarmianie.
3. Odławianie bezdomnych zwierząt.
4. Obligatoryjną sterylizację albo kastrację zwierząt w schronisku dla zwierząt.
5. Poszukiwanie właścicieli dla bezdomnych zwierząt.
6. Usypianie ślepych miotów.
7. Wskazanie gospodarstwa rolnego w celu zapewnienia miejsca dla zwierząt gospodarskich.
8. Zapewnienie całodobowej opieki weterynaryjnej w przypadkach zdarzeń drogowych z udziałem zwierząt.

Projekt programu przygotowuje wójt i najpóźniej do dnia 1 lutego danego roku przekazuje do zaopiniowania:

- właściwemu powiatowemu lekarzowi weterynarii,
- organizacjom społecznym, których statutowym celem działania jest ochrona zwierząt, działającym na obszarze gminy,
- dzierżawcom lub zarządcom obwodów łowieckich, działających na obszarze gminy.

Projekt „Programu opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt na terenie Gminy Ornontowice na rok 2021” został wysłany do zaopiniowania:

- Powiatowemu Lekarzowi Weterynarii w Tychach,
- Kołu Łowieckiemu „Szarak” z Knurowa,
- Kołu Łowieckiemu „BÓR” z Rudy Śląskiej,
- Towarzystwu Opieki nad Zwierzętami „FAUNA” z Rudy Śląskiej,
- Stowarzyszeniu Przyjaciół Zwierząt Powiatu Mikołowskiego „Pro Animal” z Łazisk Górnych.

Koszt realizacji Programu w 2021 r. wynosił:

- **29 550,00 zł** – usługi schroniska,
- **15 257,18 zł** – usługi weterynaryjne,
- **250,00 zł** – zakup karmy dla kotów

³⁰Uchwała Nr XXVII/228/21 Rady Gminy Ornontowice z dnia 25 lutego 2021 r.

³¹t.j. Dz.U. 2020 poz. 268.

W celu zminimalizowania kosztów i tym samym bezdomności zwierząt, regularnie zamieszczano na stronie internetowej zdjęcia bezdomnych psów/kotów, które trafiają do schroniska, aby właściciel mógł odnaleźć swoje zwierzę i szybko je odebrać. Jeżeli odbiór następuje do 24 godzin, gmina nie ponosi kosztów utrzymania zwierzęcia w schronisku. Gmina także zleca sterylizację wolno żyjących kotów, przy współpracy z mieszkańcami, którzy wskazują miejsce bytowania zwierząt. Działanie to ma również na celu ograniczenie populacji kotów wolno żyjących. W 2021 r. zlecono 7 sterylizacji, 1 uśpienie ślepego miotu wolno żyjących kotów. Ponadto gmina realizuje zapisy Programu opieki poprzez przekazywanie karmy mieszkańcom opiekującymi się kotami wolno żyjącymi po uprzednim wydaniu na wniosek mieszkańca Legitymacji Społecznego Opiekuna Kotów Wolno żyjących. W 2021 r. wydano 2 legitymacje.

II.4. Realizacja programów i strategii w obszarze współpracy

Współpraca partnerska to spotkanie dwóch gmin w celu realizacji wspólnych interesów, i zacieśniania więzów przyjaźni z uwzględnieniem europejskiej perspektywy – to definicja współpracy partnerskiej stworzona po II wojnie światowej przez Jeana Baretha, jednego z założycieli Rady Gmin i Regionów Europy (CEMR).³² Współpraca partnerska jest niezwykle elastycznym instrumentem. Może być prowadzona przez gminy i instytucje publiczne, ale także organizacje społeczne i zrzeszenia nieformalne. W niniejszym rozdziale przedstawiono zakres współpracy pomiędzy gminami powiatu mikołowskiego, ale także wskazano na aspekty współpracy gmina-organizacje pozarządowe.

II.4.1. Zintegrowana Strategia Rozwoju dla obszaru funkcjonalnego powiatu mikołowskiego wraz z przygotowaniem Planu Operacyjnego na lata 2017-2025³³

Pakiet dokumentów opracowanego w ramach projektu partnerskiego "J-ednolita S-strategia T-erytorialna = spójny obszar funkcjonalny powiatu mikołowskiego poprzez wzmocnienie mechanizmów efektywnej współpracy JST". Liderem projektu było Starostwo Powiatowe w Mikołowie.

W ramach projektu powstały następujące dokumenty:

1. Podstrategia Promowanie zrównoważonego transportu i usuwanie niedoborów przepustowości w działaniu najważniejszych infrastruktur sieciowych na lata 2016–2025 wraz z pełnobraźową dokumentacją projektową i studium wykonalności dla kluczowej inwestycji pn. „Przebudowa ciągu drogowego Nr 5314S Powiat Mikołowski” w obszarze funkcjonalnym Powiatu Mikołowskiego.
2. Podstrategia Informatyzacji Obszaru Funkcjonalnego Powiatu Mikołowskiego wraz z przygotowaniem Planu Operacyjnego na lata 2016-2025.
3. Podstrategia ds. Lokalnego Rynku Pracy, Wspieranie Zatrudnienia i Mobilności Pracowników wraz z przygotowaniem Planu Operacyjnego na lata 2016–2025.
4. Podstrategia Wzmacnianie Potencjału Instytucjonalnego i Skuteczności Administracji Publicznej na lata 2016-2025 obszaru funkcjonalnego powiatu mikołowskiego.
5. Podstrategia Promocji obszaru funkcjonalnego powiatu mikołowskiego wraz z przygotowaniem Planu Operacyjnego na lata 2016-2025 (w tym Strategii Marki Powiatu Mikołowskiego).
6. Podstrategia Rozwiązywania problemów demograficznych (dostosowanie oferty samorządów do cyklu życia człowieka, projekty na rzecz dzieci i młodzieży, osób w wieku produkcyjnym i poprodukcyjnym, rozwój usług z zakresu edukacji, opieki zdrowotnej, kultury i rekreacji) obszaru funkcjonalnego powiatu mikołowskiego wraz z przygotowaniem Planu Operacyjnego na lata 2016-2025.

³²www.twinning.org, dostęp 24.04.2019.

³³Uchwała Nr XXXI/264/17 Rady Gminy Ornontowice z dnia 26 kwietnia 2017 r.

7. Podstrategia Przeciwdziałania wykluczeniu społecznemu obszaru funkcjonalnego powiatu mikołowskiego wraz z przygotowaniem Planu Operacyjnego na lata 2016-2025.
8. Podstrategia Kształtowania przestrzeni publicznej (w tym rewitalizacji obszarów zdegradowanych i działania na rzecz rozwoju przestrzeni publicznych służących wzmocnieniu lokalnych więzi społecznych oraz opieki nad zabytkami) na lata 2016-2025 wraz z Planem Operacyjnym.
9. Podstrategia Ochrony środowiska naturalnego i wspierania efektywności wykorzystania zasobów na lata 2016-2032.
10. Zintegrowana strategia rozwoju dla obszaru funkcjonalnego powiatu mikołowskiego na lata 2017-2025.

Wszystkie ww. dokumenty stanowią dowód i potwierdzają wolę współpracy władarzy gmin powiatu mikołowskiego na gruncie wielokierunkowych działań infrastrukturalnych i społecznych inicjowanych na obszarze funkcjonalnym powiatu.

W 2021 r., ze względu na ograniczenia związane z pandemią COVID-19, odstąpiono od spotkań Zespołu Roboczego. Działania w obszarze ww. Podstrategii Promocja mają być kontynuowane w roku następnym.

II.4.2. Program współpracy z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami wymienionymi w art. 3 ust. 3 ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie³⁴ za 2021 r.³⁵

Program Współpracy jest jedną z form kształtowania idei samorządności, opartej na zasadzie suwerenności stron, partnerstwa, pomocniczości, odpowiedzialności i jawności działania. Program wyznacza cel podstawowy: kształtowanie demokratycznego ładu społecznego w środowisku lokalnym poprzez budowanie partnerstwa pomiędzy administracją publiczną a organizacjami pozarządowymi. Sfera zadań priorytetowych na 2021 r. obejmowała zadania z zakresu:

- pomocy społecznej, w tym pomoc rodzinom i osobom w trudnej sytuacji życiowej oraz wyrównywanie szans tych rodzin i osób,
- ochrony i promocji zdrowia,
- działalności na rzecz osób niepełnosprawnych,
- kultura, sztuka, ochrona dóbr kultury i dziedzictwa narodowego,
- ekologia i ochrona zwierząt oraz ochrona dziedzictwa przyrodniczego,
- przeciwdziałanie uzależnieniom i patologiom społecznym,
- turystyka i krajoznawstwo.

Podstawową formą współpracy gminy z organizacjami pozarządowymi w 2021 r. było ogłaszanie otwartych konkursów ofert na realizację zadań publicznych, a następnie udzielanie dotacji. Jedna organizacja pozarządowa złożyła w 2021 r. ofertę w trybie pozakonkursowym (z pominięciem kwalifikacji) na tzw. „*małe granty*”. W skład Komisji Konkursowych powoływanych przez Wójta Gminy wchodził przedstawiciel Wójta Gminy.

Oferta złożona w trybie pozakonkursowym – tzw. *mały grant*:

1. Zadanie publiczne z zakresu ochrony i promocji zdrowia: oferta złożona przez Fundację *Brajlówka* z siedzibą w Łaziskach Górnych – XIX Integracyjny Rajd Rowerowy „*DUET 2021 – ZIEMIA ŚWĘTOKRZYSKA*”, Umowa dotacji nr RUD.032.138.2021 z dnia 07.07.2021 r., kwota dotacji: **7 700,00 zł.**

³⁴t.j. Dz.U. z 2019 poz. 688, 1570, 2020, z 2020 poz. 284.

³⁵Uchwała Nr XXIII/198/20 Rady Gminy Ornontowice z dnia 19 listopada 2020 r.

W ramach otwartych konkursów ofert na 2021 r. ogłoszono **3 konkursy**:

1. Otwarty konkurs ofert na zadania publiczne Gminy Ornontowice z zakresu wspierania kultury, sztuki, ochrony dóbr kultury i dziedzictwa narodowego w 2021 r. (08.02.2021) – zawarto **1 umowę** na wsparcie realizacji zadania publicznego pod nazwą „*Teraz Naumiony – ROZWÓJ AMATORSKIEGO RUCHU TEATRALNEGO W Gminie Ornontowice*”, umowa Nr RUD.032.065.2021 z dnia 09.04.2021 r., kwota dotacji: **75 000,00 zł**, Zleceniobiorca: Fundacja *Szafa Gra*.
2. Otwarty konkurs ofert na zadania publiczne Gminy Ornontowice z zakresu ochrony zdrowia – przeciwdziałanie uzależnieniom i patologiom społecznym w 2021 r. (08.02.2021) – zawarto **2 umowy**: (1) „*Pomoc osobom uzależnionym od alkoholu i ich rodzinom. Organizowanie i prowadzenie działalności psychospołecznej, psychoedukacyjnej, rehabilitacyjnej, prozdrowotnej dla osób uzależnionych od alkoholu innych substancji psychoaktywnych, w tym narkotyków oraz udzielanie pomocy osobom współuzależnionym, w tym rodzinom*” - umowa Nr RUD.032.051.2021 z dnia 15.03.2021 r., kwota dotacji: **2 500,00 zł**, Zleceniobiorca: Stowarzyszenie Klub Abstynenta „*POWRÓT*”; (2) „*Przeciwdziałanie uzależnieniom i patologiom społecznym w 2020 r.*” - umowa Nr RUD.032.052.2021 z dnia 15.03.2021 r., kwota dotacji: **2 000,00 zł**, Zleceniobiorca: Mikołowskie Stowarzyszenie Profilaktyki i Pomocy Psychospołecznej „*ZMIANA*”,
3. Otwarty konkurs ofert na zadania publiczne Gminy Ornontowice z zakresu pomocy społecznej w 2021 r. (24.11.2020) – zawarto **1 umowę** na wsparcie realizacji zadania publicznego pod nazwą: „*Pomoc społeczna, w tym pomoc osobom i rodzinom w trudnej sytuacji życiowej oraz wyrównywanie szans tych osób i rodzin poprzez wsparcie zadań publicznych w zakresie organizowania pomocy rzeczowej i żywnościowej dla osób ubogich, bezdomnych, bezrobotnych oraz rodzin wielodzietnych*” – umowa Nr RUD.032.006.2021 z dnia 18.01.2021 r., kwota dotacji: **4 000,00 zł**, Zleceniobiorca: Stowarzyszenie im. Franciszka Stuska w Orzeszu;

Ponadto poddano **14 projektów aktów prawa miejscowego konsultacjom z organizacjami**, na mocy odrębnej Uchwały Nr III/13/10 Rady Gminy Ornontowice z dnia 22 grudnia 2010 r. w sprawie określenia zasad i trybu przeprowadzania z radami pożytku publicznego, organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami, o których mowa w art. 3 ust. 3 ustawy z 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie, w dziedzinach dotyczących działalności statutowej tych organizacji.

Dla mieszkańców Gminy Ornontowice, zarówno na terenie gminy, jak poza jej granicami w 2021 r. realizowały swoje zadania publiczne organizacje:

- Stowarzyszenie Klub Abstynenta „*POWRÓT*” z siedzibą w Mikołowie,
- Mikołowskie Stowarzyszenie Profilaktyki i Pomocy Psychospołecznej „*ZMIANA*”,
- Fundacja *Szafa Gra* z siedzibą w Ornontowicach,
- Fundacja *Brajlówka* z siedzibą w Łaziskach Górnych.

II.4.3. Program współpracy z organizacjami pozarządowymi na podstawie art. 28 Ustawy o sporcie.

W ramach otwartego konkursu projektów na zadania publiczne Gminy Ornontowice w zakresie rozwoju sportu na terenie Gminy Ornontowice w 2021 r., została przyznana dotacja na wsparcie realizacji projektu GKS „*GWAREK*” Ornontowice pn. „*AKTYWIZACJA I ROZWÓJ SPORTU W GMINIE ORNONTOWICE*” w kwocie **280 000,00 zł**.

Dotacja na wymienioną powyżej kwotę została rozliczona prawidłowo oraz w terminie.

II.5. Kształtowanie ładu przestrzennego

Prowadzenie i kształtowanie polityki przestrzennej oraz kreowanie ładu przestrzennego stanowi istotny obszar działania gminy. Podstawowymi aktami polityki przestrzennej jest studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania oraz plan miejscowy, sporządzane na podstawie Ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym. W studium określone są wszystkie kluczowe zasady związane z zagospodarowaniem przestrzennym w gminie. To ono stanowi podstawę do dalszych zamierzeń jednostki samorządu terytorialnego na swoim terenie. Założenia studium uwzględniane są w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego. Dlatego wprowadzenie w studium określonego ograniczenia lub zakazu skutkuje bezpośrednio na treść mpzp, wykluczając możliwość sporządzenia planu miejscowego, który by te ograniczenia wbrew postanowieniom studium uwzględniał. Także wskazanie konkretnego przeznaczenia terenu w studium ma znaczenie przy uchwalaniu planu.

W 2021 r. dla obszaru Gminy obowiązywało Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Ornontowice przyjęte Uchwałą Nr XLIV/334/09 Rady Gminy Ornontowice z dnia 30 września 2009 r., zmienione Uchwałą Nr XXX/257/17 z dnia 29 marca 2017 r.

Drugim dokumentem tj. Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego - Uchwała Nr XIII/109/19 Rady Gminy Ornontowice z dnia 21 listopada 2019 r. w sprawie ogłoszenia tekstu jednolitego i rysunku jednolitego uchwały w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego; tekst jednolity opublikowany w Dzienniku Urzędowym Województwa Śląskiego w dniu 28 listopada 2019 roku, pozycja 7967.

Natomiast 24 września 2020 r. Rada Gminy Ornontowice podjęła Uchwałę Nr XXI/184/20 w sprawie przystąpienia do sporządzenia Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy, po czym rozpoczęły się prace związane ze sporządzeniem nowego dokumentu obejmującego obszar w granicach administracyjnych Gminy Ornontowice. Do końca grudnia 2021 roku sporządzony projekt Studium (...) wraz z Prognozą (...) poddano opiniowaniu i uzgadnianiu. Nadal trwają prace nad tym dokumentem planistycznym.

III. Informacja o działalności organów gminy

III.1. Aktywność regulacyjna i organizacyjna Rady Gminy i Wójta

III.1.1. Rada Gminy Ornontowice

Skład Rady Gminy Ornontowice w kadencji 2018-2023:

1. Henryk Nieużyła – Przewodniczący Rady Gminy,
2. Ryszard Milanowski – Wiceprzewodniczący Rady Gminy,
3. Marian Blacha,
4. Grzegorz Hawełka,
5. Eugeniusz Kaczor,
6. Aleksandra Krzemińska,
7. Wojciech Kubicki,
8. Łukasz Machulik,
9. Zbigniew Machulik,
10. Grzegorz Pałka,
11. Sebastian Spyra,
12. Patryk Szwechowicz,
13. Katarzyna Walczak,
14. Adam Widenka,
15. Tadeusz Zientek.

Radni pracują w **czterech Komisjach Stałych** Rady Gminy Ornontowice:

Tabela 4: Skład osobowy Komisji Stałych Rady Gminy Ornontowice w kadencji 2018-2023

Lp.	Nazwa Komisji Stałej Rady Gminy	Skład osobowy
1.	Komisja Rewizyjna ³⁶	Katarzyna Walczak – Przewodnicząca Komisji Zbigniew Machulik – Wiceprzewodniczący Komisji Łukasz Machulik – Członek Grzegorz Pałka – Członek
2.	Komisja Skarg, Wniosków i Petycji ³⁷	Zbigniew Machulik – Przewodniczący Komisji Sebastian Spyra – Wiceprzewodniczący Komisji Łukasz Machulik – Członek Patrik Szwechowicz – Członek
3.	Komisja Budżetu i Inwestycji ³⁸	Eugeniusz Kaczor – Przewodniczący Komisji Marian Blacha – Wiceprzewodniczący Komisji Henryk Nieużyła – Członek Patrik Szwechowicz – Członek Tadeusz Zientek – Członek
4.	Komisja Spraw Społecznych ³⁹	Sebastian Spyra – Przewodniczący Komisji Aleksandra Krzemińska – Wiceprzewodnicząca Komisji Grzegorz Hawełka – Członek Wojciech Kubicki – Członek Ryszard Milanowski – Członek Adam Widenka – Członek ⁴⁰

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych WO

W 15-osobowym składzie Rady Gminy Ornontowice 4 radnych zrzeszonych jest w Klubie Radnych "Dla Ornontowic", pozostałych 11 radnych nie jest zrzeszonych.

III.1.2. Uchwały i zarządzenia

W 2021 r. odbyło się **12 sesji zwyczajnych** i **1 sesja nadzwyczajna** Rady Gminy, podczas których podjęto łącznie 95 **uchwał**. Uchwały były terminowo wysyłane do organów nadzoru prawnego i finansowego. W roku 2021 Wojewoda Śląski wydał **1 rozstrzygnięcie nadzorcze** uchwały podjętej przez Radę Gminy Ornontowice. Przeprowadzono **21 konsultacji** społecznych projektów uchwał. Poniższa tabela prezentuje statystykę podjętych uchwał wg obszarów tematycznych:

Tabela 5: Zestawienie uchwał podjętych przez Radę Gminy Ornontowice w 2021

Obszar tematyczny	Ilość uchwał [szt.]
kwestie budżetowo-finansowe	46
kwestie formalno-organizacyjne	6
1) edukacja publiczna	0
2) gospodarka nieruchomościami	15
3) kultura i zabytki	0
4) ład przestrzenny i rewitalizacja	0
5) ochrona przyrody	1
6) ochrona zdrowia	0
7) pomoc społeczna	2

³⁶Uchwała Nr II/3/18 Rady Gminy Ornontowice z dnia 28 listopada 2018 r.

³⁷Uchwała Nr II/4/18 Rady Gminy Ornontowice z dnia 28 listopada 2018 r.

³⁸Uchwała Nr II/5/18 oraz Uchwała Nr II/6/18 Rady Gminy Ornontowice z dnia 28 listopada 2018 r.

³⁹Uchwała Nr II/7/18 oraz Uchwała Nr II/8/18 Rady Gminy Ornontowice z dnia 28 listopada 2018 r., Uchwała Nr V/32/19 Rady Gminy Ornontowice z dnia 28 lutego 2019 r.

⁴⁰Uchwała Nr V/33/19 Rady Gminy Ornontowice z dnia 28 lutego 2019 r.

Obszar tematyczny	Ilość uchwał [szt.]
kwestie budżetowo-finansowe	46
8) sport i turystyka	0
9) środowisko i infrastruktura	6
10) transport zbiorowy i drogi	6
11) porządek i bezpieczeństwo	1
12) współpraca i promocja	3
13) inne	9
RAZEM:	95

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych WO

W 2021 r. Wójt Gminy wydał łącznie **157 zarządzeń**:

Tabela 6: Zestawienie zarządzeń wydanych przez Wójta Gminy Ornontowice w 2021

Obszar tematyczny	Ilość zarządzeń [szt.]
kwestie budżetowo-finansowe	33
kwestie formalno-organizacyjne	29
Pozostałe:	
1) edukacja publiczna	13
2) gospodarka nieruchomościami	27
3) kultura i zabytki	3
4) ład przestrzenny i rewitalizacja	2
5) ochrona przyrody	2
6) ochrona zdrowia	1
7) pomoc społeczna	7
8) sport i turystyka	14
9) środowisko i infrastruktura	10
10) transport zbiorowy i drogi	2
11) porządek i bezpieczeństwo	0
12) współpraca i promocja	3
13) inne	11
RAZEM:	157

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych WO

III.1.3. Aktywność zarządcza Wójta

Zarządzanie procesami oraz personelem Wójt Gminy Ornontowice realizuje poprzez cykliczne spotkania z kadrą zarządzającą podległych komórek Urzędu Gminy oraz jednostek organizacyjnych. W 2021 r. odbyło się **46 posiedzeń Zespołu Kierującego** oraz **11 Narad Dyrektorów**. Przedmiotem ww. spotkań były kwestie związane z finansami gminy, realizacją inwestycji, mieniem gminy, organizacją wyborów oraz bieżącą działalnością podległych komórek i jednostek organizacyjnych.

Zespół Kierujący składa się z 10 członków (z uwzględnieniem rotacji na stanowiskach funkcyjnych):

1. Wójt Gminy – Marcin Kotyczka,
2. Zastępca Wójta Gminy – Dariusz Spyra,
3. Skarbnik Gminy – Aleksandra Sewerin,
4. Sekretarz Gminy – Joanna Jeleń,
5. Naczelnik WŚiGN – Justyna Sittek-Goj,
6. Kierownik RK – Ewa Kurzik,
7. Kierownik RGO – Aleksandra Mendera-Fasuga
8. Kierownik RPil – Iwona Skrzypczyk,
9. Zastępca Kierownika USC – Mirosława Pietrzyba,
10. Kierownik RZP – Agnieszka Moćko (do 31.07.2021),
11. p.o. Kierownika RZP – Joanna Grzywok (od 1.09.2021).

W 2021 r. Wójt Gminy (lub Zastępca Wójta) odbył **37 spotkań** w ramach tzw. Indywidualnych przyjęć stron, przyjmując **47 osób** (umówionych 40, z czego 7 osób zrezygnowało). Wójt Gminy przeprowadził także **8 spotkań z mieszkańcami** (3 ogólne i 5 tematycznych), omawiając tematy związane m.in. z finansami gminy, realizacją inwestycji, gospodarką odpadami, rolnictwem i organizacją Dożynek, działalnością Punktu Konsultacyjnego Czyste Powietrze.

III.1.4. Działalność administracyjna

W urzędzie gminy, zgodnie z instrukcją kancelaryjną obowiązuje system załatwiania spraw tradycyjny, wspierany narzędziami informatycznymi. Struktura dokumentów elektronicznych przedstawia się następująco:

- ilość dokumentów elektronicznych wpływających: **1 321 (wzrost o 11%)**,
- ilość dokumentów elektronicznych wychodzących: **535 (wzrost o 20%)**.

Wg rejestrów systemowych w 2021 r.:

- wpłynęło **7 wniosków**,
- wpłynęło **1 skarga**,
- wpłynęło **8 petycji**,
- wpłynęło **55 wniosków o udzielenie informacji publicznej**,
- zarejestrowano **wpływ 9 915 pism**,
- zarejestrowano **wysyłkę 6749 pism**,
- prowadzono ogółem **5 585 spraw**,
- wydano **205 decyzji administracyjnych**,
- zawarto **229 umów**,
- zawarto **6 porozumień**,
- zawarto **168 umów dotacji**,
- udzielono **602 zamówień publicznych poniżej 130 000 zł**,
- przeprowadzono **7 postępowań** o udzielenie zamówień publicznych **powyżej 130 000 zł oraz 2 postępowania unijne**.

III.1.5. Wybory

W roku 2021 nie przeprowadzano żadnych wyborów.

III.2. Struktura zatrudnienia w jednostkach gminnych

Gmina Ornontowice zatrudnia w ramach swoich jednostek organizacyjnych **227 pracowników (200,155 etatów)** oraz **30 pracowników (26,30 etatów)** w Gminnym Ośrodku Zdrowia. Szczegóły zatrudnienia obrazują poniższe tabele (stan na 31.12.2021 r.):

Tabela 7: Zatrudnienie w Urzędzie Gminy na 31.12.2021

Lp.	Stanowisko	Ilość zatrudnionych pracowników	Etaty (bez osób na urloпах macierzyńskich)
1.	Wójt	1	1,0
2.	Zastępca Wójta	1	1,0

3.	Skarbnik Gminy	1	1,0
4.	Sekretarz Gminy	1	1,0
5.	Naczelnicy Wydziałów Kierownicy Referatów	5	5,0
6.	Zastępca Kierownika USC Zastępcy Naczelników Wydziałów	4	3,75
7.	Stanowiska urzędnicze/administracja	35 (w tym 2 osoby przebywające na urloпах macierzyńskich)	32
8.	Stanowiska nieurzędnicze pomoc administracyjna	4	3,75
9.	Stanowiska nieurzędnicze stanowiska gospodarcze i obsługa	7	4,25
RAZEM:		59	52,75

Źródło: opracowanie własne na podstawie materiałów przekazanych przez WO

Tabela 8: Zatrudnienie w ARTerii Centrum Kultury i Promocji na 31.12.2021

Lp.	Stanowisko	Ilość zatrudnionych pracowników	Etaty
1.	Dyrektor	1	1,0
2.	Stanowiska urzędnicze/administracja	2	1,75
3.	Pracownicy jednostek kultury	2	2,0
RAZEM:		5	4,75

Źródło: opracowanie własne na podstawie materiałów przekazanych przez ARTerię

Tabela 9: Zatrudnienie w Gminnej Bibliotece Publicznej na 31.12.2021

Lp.	Stanowisko	Ilość zatrudnionych pracowników	Etaty
1.	Dyrektor	1	1,0
2.	Stanowiska urzędnicze/administracja	1	0,25
3.	Pracownicy jednostek kultury	2	1,75
RAZEM:		4	3,0

Źródło: opracowanie własne na podstawie materiałów przekazanych przez GBP

Tabela 10: Zatrudnienie w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej na 31.12.2021

Lp.	Stanowisko	Ilość zatrudnionych pracowników	Etaty
1.	Dyrektor	1	1,0
2.	Zastępca Dyrektora	1	1,0
3.	Stanowiska urzędnicze/administracja	2	2,0
4.	Pracownik socjalny, asystent rodziny, sekretarka	5	4,75
RAZEM:		9	8,75

Źródło: opracowanie własne na podstawie materiałów przekazanych przez GOPS

Tabela 11: Zatrudnienie w Świetlicy Profilaktyczno-Wychowawczej i Terapeutycznej na 31.12.2021

Lp.	Stanowisko	Ilość zatrudnionych pracowników	Etaty (bez osób na urlopie macierzyńskim i zwolnieniu lekarskim)
1.	Kierownik	2 (w tym 1 osoba na urlopie wychowawczym)	0,5
2.	Stanowiska urzędnicze/administracja	1	0,25
3.	Nauczyciele	1	0,5
4.	Stanowisko nieurzędnicze/obsługa	1	0,125
RAZEM:		5	1,375

Źródło: opracowanie własne na podstawie materiałów przekazanych przez ŚPWiT

Tabela 12: Zatrudnienie w Zakładzie Gospodarki Komunalnej i Wodociągowej na 31.12.2021

Lp.	Stanowisko	Ilość zatrudnionych pracowników	Etaty (bez osoby na urlopie macierzyńskim)
1.	Dyrektor	1	1,0
2.	Zastępca Dyrektora	1	1,0
3.	Stanowiska urzędnicze/administracja	5	5,0
4.	Stanowiska nieurzędnicze stanowiska gospodarcze i obsługa	14	12,75
RAZEM:		21	19,75

Źródło: opracowanie własne na podstawie materiałów przekazanych przez ZGKIW

Tabela 13: Zatrudnienie w Zakładzie Usługowo-Pomocniczym dla Jednostek Oświatowych na 31.12.2021

Lp.	Stanowisko	Ilość zatrudnionych pracowników	Etaty
1.	Dyrektor	1	1,0
2.	Stanowiska urzędnicze/administracja	3	2,25
3.	Stanowiska nierzędnicze kucharz i pomoc kuchenna	7	7,0
RAZEM:		11	10,25

Źródło: opracowanie własne na podstawie materiałów przekazanych przez WO

Tabela 14: Zatrudnienie w Zespole Szkolno-Przedszkolnym na 31.12.2021

Lp.	Stanowisko	Ilość zatrudnionych pracowników	Etaty (bez osób na urlopiach)
1.	Dyrektor	1	1,0
2.	Zastępca Dyrektora	2	2,0
3.	Stanowiska urzędnicze/administracja	7 + 1 nauczyciel zatrudniony także w administracji	6,43
4.	Nauczyciele	71 (w tym 3 nauczycieli przebywających na różnych urlopiach)	66,45
5.	Stanowiska nieurzędnicze stanowiska gospodarcze i obsługa	32 (w tym 3 osoby przebywające na dłuższych urlopiach i zwolnieniach lekarskich)	23,65
RAZEM:		113	99,53

Źródło: opracowanie własne na podstawie materiałów przekazanych przez ZSP

Tabela 15: Zatrudnienie w Gminnym Ośrodku Zdrowia na 31.12.2021

Lp.	Stanowisko	Ilość zatrudnionych pracowników	Etaty
1.	Dyrektor	1	1,0
2.	Zastępca Dyrektora	1	1,0
3.	Stanowiska urzędnicze/administracja	3	3,0
4.	Lekarze/fizykoterapeuta	8 + 1 lekarz na stanowisku Zastępcy Dyrektora	6,55 (w tym 1 pediatra zatrudniony na umowę gabinetową – 6 godzin dziennie)
5.	Pielęgniarki	9	8,25
6.	Stanowiska nieurzędnicze rejestracja	5	5,0
7.	Stanowiska nieurzędnicze stanowiska gospodarcze i obsługa	3	1,5
RAZEM:		30	26,3

Źródło: opracowanie własne na podstawie materiałów przekazanych przez GOZ

III.3. System kontroli

Zgodnie z art. 69 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych,⁴¹ organ wykonawczy jednostki samorządu terytorialnego – wójt gminy, zapewnia funkcjonowanie adekwatnej, skutecznej i efektywnej kontroli zarządczej.⁴² Zgodnie z art. 68 ww. ustawy, kontrolę zarządczą w jednostkach sektora finansów publicznych stanowi ogół działań podejmowanych dla zapewnienia realizacji celów i zadań w sposób zgodny z prawem, efektywny, oszczędny i terminowy. Celem kontroli zarządczej jest zapewnienie w szczególności:

- 1) zgodności działalności z przepisami prawa oraz procedurami wewnętrznymi,
- 2) skuteczności i efektywności działania,
- 3) wiarygodności sprawozdań,
- 4) ochrony zasobów,
- 5) przestrzegania i promowania zasad etycznego postępowania,
- 6) efektywności i skuteczności przepływu informacji,
- 7) zarządzania ryzykiem.

W Gminie Ornontowice wprowadzono szereg rozwiązań, których celem jest uporządkowanie działań, oraz które stanowią zbiór wskazówek do tworzenia, oceny i doskonalenia systemów kontroli zarządczej dla osób odpowiedzialnych za funkcjonowanie kontroli zarządczej.

III.3.1. Zarządzanie ryzykiem⁴³

Realizacja zadań przez Urząd Gminy Ornontowice wymaga odpowiedzialnego i kompleksowego podejścia do wydarzeń, które występują w trakcie wykonywanych przez pracowników urzędu zadań. Zdarzenia te zachodzą zarówno wewnątrz urzędu, jak i w jego bliższym i dalszym otoczeniu i mają wpływ na możliwość osiągania zakładanych celów. Obowiązującym standardem działania Urzędu Gminy Ornontowice jest określenie prawdopodobieństwa wystąpienia danego wydarzenia, bądź wydarzeń

⁴¹t.j. Dz.U. z 2019 poz. 869, 1622, 1649, 2020, Dz.U. z 2020 poz. 284, 374, 568.

⁴²Zarządzenie Nr 0050.0188.2019 Wójta Gminy Ornontowice z dnia 11 grudnia 2019 r.

⁴³Zarządzenie Wewnętrzne Nr 120/05/2011 Wójta Gminy Ornontowice z dnia 10 lutego 2011 r.

oraz przygotowania się do następstw (skutków) ich wystąpienia, ujętych w ramach procedury zarządzania ryzykiem. Procedurą tą objęte są wszystkie dziedziny działania urzędu i wszyscy pracownicy zatrudnieni w urzędzie i realizujący wyznaczone mu zadania.

Celem zarządzania ryzykiem w urzędzie jest:

1. Usprawnienie procesu planowania.
2. Zwiększenie prawdopodobieństwa realizacji zadań i osiągnięcia celów.
3. Zapewnienie odpowiednich mechanizmów kontroli zarządczej.
4. Zapewnienie kierownictwu urzędu wczesnej informacji o zagrożeniach dla realizacji wyznaczonych celów i zadań.

Proces zarządzania ryzykiem obejmuje:

1. Identyfikację ryzyka.
2. Analizę ryzyka.
3. Odniesienie ryzyka do akceptowanego poziomu.
4. Ustalenie metody przeciwdziałania ryzyku.
5. Przeciwdziałanie ryzyku.
6. Monitorowanie wpływu zastosowanych mechanizmów reakcji na ocenę wagi zdarzenia, analizę wpływu oraz raportowanie procesu.
7. Monitorowanie procesu zarządzania ryzykiem i dokonywanie zmian.

Identyfikacja ryzyka polega na ustaleniu ryzyka zagrażającego poszczególnym celom i zadaniom urzędu oraz realizacji budżetu gminy. Dla zidentyfikowania ryzyka ustalono następujące jego obszary:

1. Ryzyko finansowe.
2. Ryzyko dotyczące zasobów ludzkich.
3. Ryzyko działalności.
4. Ryzyko zewnętrzne.

Ocena ryzyka polega na określeniu wpływu i prawdopodobieństwa wystąpienia ryzyka, a następnie na ustaleniu jego istotności. Ocena ryzyka jest wykonywana w Urzędzie Gminy Ornontowice corocznie w terminie **do 31 marca**.

III.3.2. Informacja o przeprowadzonych kontrolach i audytach

Poniższe tabele prezentują wykazy kontroli zewnętrznych przeprowadzonych w 2021 r. w Urzędzie Gminy Ornontowice, kontroli dokonanych przez Komisję Rewizyjną Rady Gminy, przeprowadzonych audytów zewnętrznych oraz kontroli przeprowadzonych w jednostkach organizacyjnych Gminy Ornontowice.

Tabela 16: Wykaz kontroli zewnętrznych w Urzędzie Gminy

Lp.	Data kontroli	Podmiot kontrolujący	Cel kontroli i wynik
1.	03.02-29.06.2021	Najwyższa Izba Kontroli Delegatura NIK w Katowicach	Zabezpieczenie wód powierzchniowych i podziemnych przed zanieczyszczeniem ściekami komunalnymi pochodzącymi z obszarów nieskanalizowanych – zalecenia pokontrolne
2.	04.08.2021	Urząd Marszałkowski w Katowicach	Weryfikacja projektu Słoneczna Gmina Ornontowice II – wynik pozytywny
3.	19.10.2021	Archiwum Państwowe w Katowicach, oddział w Pszczynie	Kontrola przestrzegania przepisów archiwalnych – wynik pozytywny

Tabela 17: Wykaz kontroli Komisji Rewizyjnej Rady Gminy

Lp.	Data kontroli	Przedmiot kontroli
1.	15.02.2021	Kontrola Gminnego Ośrodka Zdrowia
2.	17.03.2021	Kontrola PSZOK
3.	19.04.2021	Kontrola zadania: Wymiana oświetlenia na obszarze rewitalizacji
4.	09.06.2021	Kontrola ZUP dla JO - struktura zatrudnienia i finansów za rok 2020
5.	23.08.2021	Kontrola zadania: Przebudowa ulicy Orzeskiej (sięgacz w rejonie nr 63-65)
6.	18.10.2021	Kontrola Gminnej Biblioteki Publicznej

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych WO

Tabela 18: Wykaz audytów zewnętrznych

Lp.	Data audytu	Audytorka	Cel audytu i wynik
1.	26.04-31.08.2021	AUDIT CONSULTING MUNICIPAL	Prawidłowość naliczania opłat i rozliczania odbiorców korzystających z usług dostarczania wody i odprowadzania ścieków przez Zakład Gospodarki Komunalnej i Wodociągowej – pozytywny z zastrzeżeniami
2.	25.08-31.12.2021	jw.	Prawidłowość prowadzenia dokumentacji związanej z nawiązywaniem umów o pracę, przestrzeganiem przepisów prawa pracy dotyczących czasu pracy i wypłaty wynagrodzenia oraz innych świadczeń związanych z pracą – pozytywny z zastrzeżeniami
3.	25.08-30.12.2021	jw.	Prawidłowość prowadzenia gospodarki nieruchomościami, w tym przygotowania i przeprowadzenia postępowań zbycia nieruchomości stanowiących własność gminy Ornontowice – pozytywny z zastrzeżeniami

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych UG

Tabela 19: Wykaz kontroli w jednostkach organizacyjnych

Lp.	Data kontroli	Podmiot kontrolujący	Cel kontroli i wynik
Gminny Ośrodek Zdrowia			
1.	21.06.2021	Wojewódzki Ośrodek Medycyny Pracy Katowice	Procedury medycyny pracy – pozytywny
2.	02.07.2021	jw.	jw.
3.	22.07.2021	jw.	jw.
4.	19.08.2021	jw.	jw.
ARTeria Centrum Kultury i Promocji			
1.	20-28.05.2021	Państwowa Straż Pożarna	Kontrola przestrzegania przepisów ppoż. pod kątem możliwości organizacji wypoczynku dzieci i młodzieży – wynik pozytywny
Gminna Biblioteka Publiczna			
1.	09.06.2021	Państwowa Inspekcja Pracy Okręgowy Inspektorat Pracy w Katowicach	Realizacja uprzednich decyzji i wystąpień organów Państwowej Inspekcji Pracy oraz wniosków, zaleceń i decyzji organów kontroli i nadzoru nad warunkami pracy. Przedmiotem kontroli były: akta osobowe pracowników, czas pracy i wynagrodzenia, zgłoszenia do ZUS i składek na FP, korzystanie przez pracodawcę z dofinansowań i innych rozwiązań dot. prawa pracy

			przewidzianych w przepisach tzw. Tarczy Antykryzysowej – zalecenia pokontrolne.
Zakład Gospodarki Komunalnej i Wodociągowej			
1.	2 – 10.08.2021	Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Rybniku	Kontrola prawidłowości i rzetelności obliczania składek na ubezpieczenia społeczne oraz innych składek. Ustalenia uprawnień do świadczeń z ubezpieczeń społecznych. Prawidłowość i terminowość opracowywania wniosków o świadczenie emerytalne i rentowe. Wydawanie zaświadczeń lub zgłoszeń danych dla celów ubezpieczenia społecznego.
2.	17.02.2021 07.06.2021 30.11.2021	Państwowy Powiatowy Inspektorat Sanitarny Tychy	Pobranie próbki wody w ramach bieżącego nadzoru sanitarnego w punkcie monitoringowym: Ornontowice komora wodociągowa – badanie.
Zespół Szkolno-Przedszkolny			
1.	07.09.2021 r.	Urząd Marszałkowski Województwa Śląskiego, Departament Europejskiego Funduszu Społecznego	Kontrola realizacji projektu “Poprawa efektywności kształcenia ogólnego w Zespole Szkolno – Przedszkolnym w Gminie Ornontowice” RPSL.11.01.04-24-03DG/19. Zalecenia pokontrolne: uzupełnienie opisu projektu na stronie internetowej. Wynik kontroli: ocena realizacji działań w ramach projektu na poziomie KATEGORII 1 - projekt jest realizowany prawidłowo, ewentualnie potrzebne są niewielkie usprawnienia.
2.	17-21. 09.2021 r.	Inspektor Pracy Państwowej Inspekcji Pracy Okręgowego Inspektoratu Pracy w Katowicach	Podczas kontroli PIP sprawdzano realizację uprzednich decyzji i wystąpień organów Państwowej Inspekcji Pracy a następnie skontrolowano na dzień kontroli: - wykaz pracowników zatrudnionych w placówce, - akta osobowe wybranych pracowników – zalecenia pokontrolne, - listy płac pracowników wraz z potwierdzenie wypłaty wynagrodzeń, - regulamin pracy, regulamin wynagradzania, - zasady przydziału odzieży i obuwia roboczego oraz wypłaty ekwiwalentu, - zasady prania odzieży roboczej, - szkolenia BHP – zalecenia pokontrolne, - ocenę ryzyka zawodowego na stanowiskach pracy – zalecenia pokontrolne, - procedury COVID-19 obowiązujące na terenie placówki.

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych jednostek organizacyjnych

III.3.3. System ocen pracowniczych⁴⁴

Co do zasady, zgodnie z obowiązującym Regulaminem,⁴⁵ ocenę przeprowadza się raz na dwa lata, w tym samym czasie dla wszystkich pracowników (za wyjątkiem pracowników nowoprzyjętych i powracających po dłuższej nieobecności). Wszyscy oceniani pracownicy w 2021 roku uzyskali ocenę pozytywną.

⁴⁴Zarządzenie Wewnętrzne Nr 120/017/2017 Wójta Gminy Ornontowice z dnia 17 października 2017 r.

⁴⁵Ibidem.

III.3.4. Badanie satysfakcji klienta zewnętrznego i wewnętrznego⁴⁶

W 2021 r., ze względu na ograniczenia związane z pandemią COVID-19, odstąpiono od przeprowadzenia corocznych badań ankietowych.

IV. Dane analityczne

IV.1. Finanse gminy

Uchwałą Nr XXIV/203/20 Rady Gminy Ornontowice z dnia 16 grudnia 2020 r. uchwalono Budżet Gminy Ornontowice na 2021 r.

Dochody budżetowe na rok 2021 uchwalono w wysokości:	40 233 713,13 zł
dochody bieżące w kwocie	39 658 146,35 zł
dochody majątkowe w kwocie	575 566,78 zł
w tym :	
ze sprzedaży majątku	215 410,26 zł
Wydatki budżetowe na rok 2021 uchwalono w wysokości:	48 143 071,68 zł
wydatki bieżące w kwocie	39 274 071,68 zł
wydatki majątkowe w kwocie	8 869 000,00 zł
Przychody na rok 2021 uchwalono w wysokości:	8 409 358,55 zł
Rozchody na rok 2021 uchwalono w wysokości:	500 000,00 zł

W ciągu roku budżet ulegał zmianom, których dokonywano na podstawie uchwał Rady Gminy oraz zarządzeń Wójta Gminy zgodnie z jego uprawnieniami.

Tabela 20: Zestawienie dochodów i wydatków, przychodów i rozchodów wynikających z zamknięcia budżetu Gminy Ornontowice

Wyszczególnienie	Plan po zmianach [zł]	Wykonanie od początku roku [zł]	% wykonania
Dochody ogółem	45 964 556,32	46 336 955,69	100,81
Wydatki ogółem	50 042 364,38	42 716 312,50	85,36
Nadwyżka / Deficyt	- 4 077 808,06	3 620 643,19	x
Przychody ogółem	5 577 808,06	26 113 415,70	468,17
Rozchody ogółem	1 500 000,00	1 500 000,00	100,00

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych WFiB

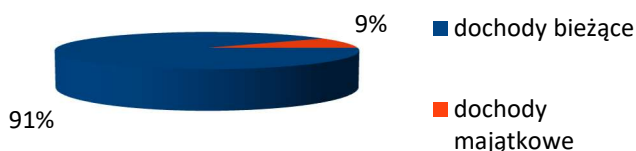
IV.1.1. Analiza dochodów i wydatków, analiza przychodów i rozchodów

Dochody ogółem na plan **45 964 556,32 zł** w 2021 roku wykonano w wysokości **46 336 955,69 zł** co stanowi **100,81%** planu, z czego:

- dochody bieżące na plan 41 418 929,05 zł wykonano w wysokości 41 999 457,27 zł co stanowi 101,40 % planu,

⁴⁶Zarządzenie Nr 120/25/2011 Wójta Gminy Ornontowice z dnia 24 listopada 2011 r.

- dochody majątkowe na plan 4 545 627,27 zł wykonano w wysokości 4 337 498,42 zł co stanowi 95,42 % planu, w tym: ze sprzedaży majątku na plan 215 490,26 zł wykonano w kwocie 227 850,07 zł, co stanowi 105,74 % planu.

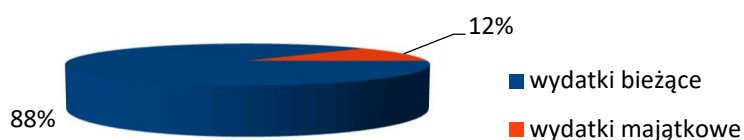
Rysunek 1: Struktura wykonania dochodów gminy

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych WFiB

Wydatki ogółem na plan **50 042 364,38 zł** w 2021 roku wykonano w wysokości **42 716 312,50 zł** co stanowi **85,36 %** planu, z czego:

- wydatki bieżące na plan 40 128 664,38 zł wykonano w wysokości 37 524 053,56 zł co stanowi 93,51% planu,
- wydatki majątkowe na plan 9 913 700,00 zł wykonano w wysokości 5 192 258,94 zł co stanowi 52,37% planu.

Rysunek 2: Struktura wykonania wydatków budżetu gminy

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych WFiB

Rozchody ogółem na plan **1 500 000,00 zł** w 2021 roku wykonano w wysokości **1 500 000,00 zł**, co stanowi **100%** planu, z czego:

z tytułu wykupu obligacji - 1 500 000,00 zł.

Tabela 21: Analiza przychodów

	Plan [zł]	Wykonanie [zł]	%
Przychody jednostek samorządu terytorialnego z niewykorzystanych środków pieniężnych na rachunku budżetu, wynikających z rozliczenia dochodów i wydatków nimi finansowanych związanych ze szczególnymi zasadami	1 967 252,91	1 967 252,91	100,00 %

wykonywania budżetu określonymi w odrębnych ustawach			
Wolne środki, o których mowa w art.217 ust.2 pkt 6 ustawy	0,00	18 500 000,00	0,00 %
Nadwyżki z lat ubiegłych	3 610 555,15	5 646 162,79	156,38 %

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych WFIB

IV.1.2. Analiza wydatków majątkowych

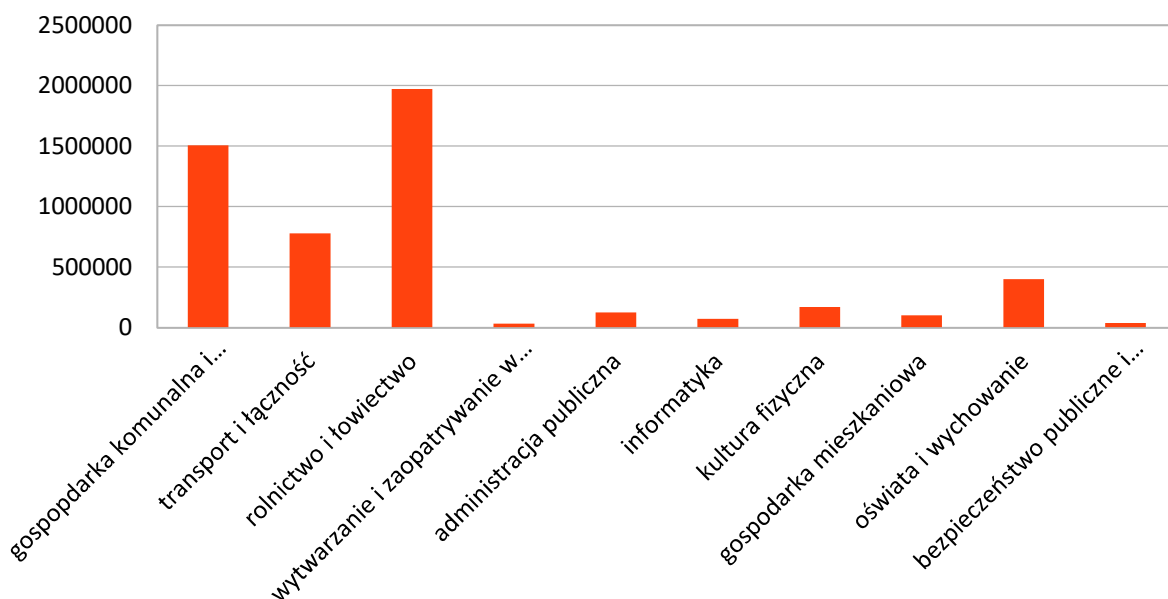
W 2021 roku wydatki majątkowe stanowiły 12,16% wydatków ogółem co przedstawia poniższa tabela:

Tabela 22: Wydatki majątkowe wg działów

Lp.	Dział	Nazwa działu klasyfikacji budżetowej	Wykonanie [zł]
1.	010	Rolnictwo i łowiectwo	1 971 020,95
2.	400	Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz i wodę	32 500,00
3.	600	Transport i łączność	778 772,30
4.	700	Gospodarka mieszkaniowa	101 399,00
5.	720	Informatyka	70 822,52
6.	750	Administracja publiczna	124 325,60
7.	754	Bezpieczeństwo publiczne i ochrona przeciwpożarowa	37 500,00
8.	801	Oświata i wychowanie	399 194,55
9.	900	Gospodarka komunalna i ochrona środowiska	1 506 977,71
10.	926	Kultura fizyczna	169 746,31
Razem:			5 192 258,94

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych WFIB

Rysunek 3: Struktura wydatków majątkowych wg działów

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych WFIB

IV.1.3. Zadłużenie

Zobowiązania ogółem na dzień 31.12.2021 roku wynosiły **17 000 000,00 zł.**

Tabela 23: Wykaz zobowiązań

Lp.	Seria obligacji	Kwota pozostała do spłaty [zł]	Przeznaczenie	Termin i kwota spłaty [rok/zł]
1.	D15	1 000 000,00	Sfinansowanie planowanego deficytu budżetu roku 2015 i roku 2020 oraz spłatę wcześniej zaciągniętych zobowiązań	2022 – 1 000 000,00
2.	H15	1 000 000,00		2024 – 1 000 000,00
3.	A20	1 875 000,00		2025 – 1 875 000,00
4.	B20	1 875 000,00		2026 – 1 875 000,00
5.	C20	1 875 000,00		2027 – 1 875 000,00
6.	D20	1 875 000,00		2028 – 1 875 000,00
7.	E20	1 875 000,00		2029 – 1 875 000,00
8.	F20	1 875 000,00		2030 – 1 875 000,00
9.	G20	1 875 000,00		2031 – 1 875 000,00
10.	H20	1 875 000,00		2032 – 1 875 000,00
SUMA:		17 000 000,00		17 000 000,00

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych WFIB

IV.1.4. Różne rozliczenia

1. Gmina Ornontowice w 2021 roku na podstawie otrzymanego zawiadomienia od Naczelnika Urzędu Skarbowego w Bielsku - Białej dokonała zwrotu nadpłaconych udziałów z tytułu podatku dochodowego od osób prawnych w kwocie **78 312,95 zł.**

2. Ponadto w 2021 roku, na mocy wcześniejszych rozstrzygnięć sądowych dokonano zwrotu na rzecz spółki górniczej kwoty **5 288 367,15 zł** za lata 2004, 2006 oraz 2007 rok.

IV.1.5. Analiza udzielonych dotacji

Łączna kwota udzielonych dotacji w 2021 roku na plan **2 890 093,00 zł** została wykonana w kwocie **2 646 284,61 zł**, co stanowi **91,56%** planu, w tym:

1. Udzielone dotacje dla jednostek sektora finansów publicznych:

- dotacje celowe na plan **875 020,00 zł** wykonano w kwocie **736 287,59 zł**, co stanowi **84,15%** planu (w tym dotacje do komunikacji pasażerskiej, dotacje do utrzymania trwałości projektów pn.: *Budowa sieci szerokopasmowej dla społeczeństwa informacyjnego na terenie Gmin Górnego Śląska wraz z punktami dostępu Hot-Spot* (opłata roczna), *Rozwój e-usług na terenie powiatu mikołowskiego* (zapewnienie dostaw Internetu w sieci SilesiaNet), *SilesiaNet – budowa społeczeństwa informacyjnego w Subregionie Centralnym Województwa Śląskiego: Powiat Mikołowski i Gminy Powiatu Mikołowskiego (Mikołów, Łaziska Górne, Orzesze, Ornontowice, Wiry)*; na zadania inwestycyjne pn. *„Opracowanie i wdrożenie nowego Systemu informacji o terenie (GIS)”* oraz *„Budowa chodnika przy ul. Zamkowej (strona zachodnia wzdłuż probostwa)*, dotacja do Powiatu na utrzymanie nr 112, dotacja do organizacja i prowadzenie Izby Wyrzeźwien dla osób nietrzeźwych z terenu Gminy Ornontowice, dotacja na Program wsparcia i rehabilitacji osób niepełnosprawnych 25plus, dotacja na Modernizacja pomieszczeń Centrum Zdrowia w Mikołowie Sp. z o.o. wraz z niezbędnym wyposażeniem w aparaturę medyczną, dotacja na rzecz Ośrodka Rehabilitacyjno-Terapeutyczno-Wychowawczego w Wyrach,

- dotacje podmiotowe na plan **875 353,00 zł** wykonano w kwocie **868 603,31 zł**, co stanowi **99,23%** planu (dotacje na działalność statutową dla samorządowych instytucji kultury: ARTeria Centrum Kultury i Promocji oraz Gminna Biblioteka Publiczna),

2. Udzielone dotacje dla jednostek spoza sektora finansów publicznych:

- dotacje celowe na plan **784 000,00 zł** wykonano w kwocie **705 713,67 zł**, co stanowi **90,01%** planu (w tym dotacje do: organizacji rajdu rowerowego; działalności związanej z przeciwdziałaniem narkomanii i alkoholizmowi; działalności teatralnej Teatru „Naumiony”, na realizację zadania w zakresie rozwoju sportu na terenie gminy, zadań z zakresu pomocy społecznej, dotacji dla osób fizycznych na wymianę w budynkach mieszkalnych na ekologiczne źródła ciepła),
- dotacje podmiotowe na plan **355 720,00 zł** wykonano w kwocie **335 680,04 zł**, co stanowi **94,37%** planu (dotacja na prowadzenie niepublicznego przedszkola).

IV.1.6. Analiza wydatków, o których mowa w ustawie Prawo Ochrony Środowiska⁴⁷

Wydatki finansowane z tytułu opłat i kar, o których mowa w art. 403 ustawy Prawo Ochrony Środowiska na plan **407 300,00 zł** wykonano w kwocie **323 097,05 zł**, co stanowi **79,33%** planu. Wydatki te stanowiły formę dotacji do zakupu nowego ekologicznego systemu grzewczego.

W 2021 roku zrealizowano **117 wniosków** o dofinansowanie do wymiany na ekologiczny system grzewczy z czego:

- 64 do kotłów na paliwa stałe,
- 41 do kotłów gazowych,
- 12 do pomp ciepła.

Wydatki sfinansowano, wykorzystując środki pochodzące z dochodów z tytułu opłat i kar, o których mowa w art. 402 ust. 4 - 6 ustawy Prawo Ochrony Środowiska oraz z własnych środków gminy.

IV.1.7. Analiza dochodów i wydatków gospodarki odpadami komunalnymi

Dochody z tytułu gospodarki odpadami komunalnymi na plan **1 927 260,00 zł** wykonano w kwocie **1 902 211,09 zł**, co stanowi **98,70%** planu.

Wydatki z tytułu gospodarki odpadami komunalnymi na plan **2 608 015,00 zł** wykonano **2 452 715,88 zł**, co stanowi **94,05 %** planu. Różnica pomiędzy wykonanymi dochodami, a wykonanymi wydatkami w wysokości **550 504,79 zł** została pokryta z środków własnych gminy.

Z pobranych opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi gmina pokryła koszty funkcjonowania systemu gospodarowania odpadami komunalnymi, które obejmują przede wszystkim koszty:

1. Odbioru i zagospodarowania odpadów komunalnych pochodzących bezpośrednio z nieruchomości zamieszkałych, jak i z Punktu Selektywnego Zbierania Odpadów Komunalnych – 2 127 297,19 zł,
2. Utrzymania Punktu Selektywnego Zbierania Odpadów Komunalnych- 19 050,56 zł,
3. Obsługi administracyjnej – 245 951,41 zł,
4. Realizacji zadań przeprowadzonych działań z zakresu edukacji ekologicznej o tematyce związanej z prawidłową segregacją odpadów – 16 259,72 zł.

Ponadto podjęto czynności mające na celu usprawnienie działania systemu gospodarowania odpadami (obsługa Punktu Selektywnego Zbierania Odpadów Komunalnych).

IV.1.8. Analiza dochodów i wydatków przeznaczonych na oświatę

Subwencja oświatowa z budżetu państwa w roku 2021 wynosiła **7 711 195,00 zł**. Pozostałe dochody na zadania oświatowe to kwota **846 057,72 zł**. Wydatki ponoszone na szeroko pojętą oświatę wyniosły **11 296 726,01 zł**. W związku z tym gmina dofinansowała funkcjonowanie oświaty kwotą **2 739 473,29 zł**.

⁴⁷ t.j. Dz.U. z 2020 poz. 1219, 1378, 1565, 2127, 2338.

Tabela 24: Dochody i wydatki na oświatę w 2021

Rozdział wydatków	Kwota wydatków [zł]	Rozdział dochodów	Kwota dochodów [zł]
80101	6 047 129,82	75801	7 711 195,00
80104	2 567 515,11	80104	335 388,00
80113	101 615,60	80104	45 509,95
80146	25 865,94	80153	73 920,90
80148	1 136 194,95	80148	264 910,96
80149	249 721,79	80148	126 327,91
80150	780 433,35		
80153	73 920,90		
80195	36 400,00		
85401	252 028,45		
85404	25 900,10		
Suma:	11 296 726,01		8 557 252,72

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych WFIB

IV.1.9. Analiza zaległości

Na dzień 31.12.2021 r. zaległości w głównej mierze dotyczyły:

- podatku od nieruchomości 155 112,05 zł
- podatku od środków transportowych 60 502,40 zł
- opłat z tytułu dostarczania ciepła 44 956,86 zł
- opłat za odprowadzanie ścieków 16 187,62 zł
- opłat za dostarczanie wody 25 847,00 zł
- opłat z najmu i dzierżawy 72 793,09 zł
- opłat z tytułu odpadów komunalnych 49 554,61 zł
- funduszu alimentacyjnego 530 242,13 zł

Tabela 25: Analiza zaległości

	analogiczny okres roku ubiegłego [zł]	stan na koniec okresu [zł]	wzrost [zł]
Ogółem	1 557 167,38	1 573 877,05	16 709,67

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych WFIB

IV.1.10. Analiza dochodów i wydatków pochodzących z budżetu UE i innych bezzwrotnych źródeł zagranicznych i krajowych

Dochody na programy realizowane ze środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt. 2 i 3 na plan **1 835 690,99 zł** wykonano w kwocie **1 557 129,18 zł**, co stanowi **84,83%** planu z czego:

- 1) W rozdziale 80101 Szkoły podstawowe dotacja celowa na realizację projektu pod nazwą „Poprawa efektywności kształcenia ogólnego w Zespole Szkolno-Przedszkolnym w Ornontowicach” zrealizowano w kwocie **120 000,00 zł**, co stanowi 69,40% planu rocznego wynoszącego **172 910,50 zł**.
- 2) W rozdziale 90015 Oświetlenie ulic, placów i dróg dotacja celowa na realizację projektu pod nazwą „Wymiana oświetlenia ulicznego na terenie Gminy Ornontowice” plan roczny wynoszący **225 651,31 zł**. Dotacja zostanie przekazana po zatwierdzeniu wniosku o płatność.

3) W rozdziale 90095 Pozostała działalność dotacja celowa na realizację projektu pod nazwą „Program Słoneczna Gmina Ornontowice II.” zrealizowano w kwocie **1 437 129,18 zł**, co stanowi 100,00% planu rocznego wynoszącego **1 437 129,18 zł**. Projekt zrealizowany został w roku 2020.

Wydatki realizowane w ramach programów finansowanych z udziałem środków europejskich oraz środków, o których mowa w art. 5 ust. 3 pkt 5 lit. a i b ustawy, lub płatności w ramach budżetu środków europejskich, realizowanych przez jednostki samorządu terytorialnego na plan **677 706,69 zł** wykonano w kwocie **465 907,63 zł**, co stanowi **68,75%** planu. Z czego na zadania pod nazwą:

1) W rozdziale 80101 Szkoły podstawowe projekt pod nazwą „Poprawa efektywności kształcenia ogólnego w Zespole Szkolno-Przedszkolnym w Ornontowicach” zrealizowano wydatki w kwocie **158 432,21 zł**, co stanowi 55,90% planu rocznego wynoszącego **283 422,69 zł**.

2) W rozdziale 90015 Oświetlenie ulic, placów i dróg projekt pod nazwą „Wymiana oświetlenia ulicznego na terenie Gminy Ornontowice” zrealizowano wydatki w kwocie **260 138,25 zł**, co stanowi 96,55% planu rocznego wynoszącego **269 445,13 zł**.

3) W rozdziale 90095 Pozostała działalność projekt pod nazwą „Wykonanie kina plenerowego w Amfiteatrze Parkowym” zrealizowano wydatki w kwocie **47 337,17 zł**, co stanowi 37,92% planu rocznego wynoszącego **124 838,87 zł**.

Rządowy Fundusz Inwestycji Lokalnych (RFIL) to program, w ramach którego rządowe środki trafiają do gmin, powiatów i miast w całej Polsce na inwestycje bliskie ludziom. Wsparcie jest bezzwrotne i pochodzi z Funduszu Przeciwdziałania COVID-19.

Dochody w ramach RFIL:

1. W ramach środków z Rządowego Funduszu Inwestycji Lokalnych na plan **1 600 000,00 zł** wykonano w kwocie **1 600 000,00 zł** co stanowi 100 % planu.

Wydatki w ramach RFIL:

1. W ramach środków z Rządowego Funduszu Inwestycji Lokalnych na plan **3 258 668,35 zł** wykonano w kwocie **1 014 012,31 zł** co stanowi 31,12 % planu (środki zostaną wydatkowane w kolejnych latach).

W związku ze stanem epidemii uruchomiono rządowe wsparcie w ramach Funduszu Przeciwdziałania COVID – 19 na inne niż RFIL zadania bieżące i inwestycyjne.

Pozostałe dochody w ramach funduszu:

1. Środki przeznaczone na finansowanie zadań i zakupów inwestycyjnych na plan **164 700,00 zł** wykonano w kwocie **164 700,00 zł** co stanowi 100 % planu,
2. Środki przeznaczone na finansowanie zadań bieżących na plan **28 500,00 zł** wykonano w kwocie **28 500,00 zł** co stanowi 100 % planu,

Pozostałe wydatki w ramach funduszu:

1. Wydatki na zadanie inwestycyjne pn. „Laboratoria przyszłości” na plan **164 700,00 zł** wykonano w kwocie **164 700,00 zł** co stanowi 100 % planu,
2. Wydatki przeznaczone na zadania bieżące na plan **28 500,00 zł** wykonano w kwocie **28 500,00 zł** co stanowi 100 % planu,

Gmina Ornontowice w związku z przeciwdziałaniem skutkom pandemii wywołanej COVID-19 poniosła z własnych środków wydatki na zakup środków dezynfekujących, środków ochrony osobistej w łącznej kwocie **10 259,08 zł**.

W związku z ponoszeniem negatywnych konsekwencji ekonomicznych spowodowanych epidemią COVID – 19 do gminy wpłynął 1 wniosek o umorzenie zaległości podatku od nieruchomości osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą, którym sytuacja życiowa i sytuacja finansowa przedsiębiorstwa znacznie się pogorszyła. Wójt Gminy Ornontowice wydał 1 decyzję o umorzeniu zaległości w podatku od nieruchomości powołując się na art. 67b § 1 pkt 2 w związku z art. 67a § 1 pkt 3 i art. 207 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. Ordynacja podatkowa (Dz. U. z 2020 r. poz. 1325 z późn. zm.) na łączną kwotę **2 207,65 zł**.

IV.2. Gospodarka mieniem gminy

IV.2.1. Mienie komunalne

Gospodarowanie mieniem komunalnym stanowi jedno z zadań wójta, zgodnie z art. 30 ust. 2 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym. Mienie komunalne jest szerszym pojęciem niż mienie gminy. Oznacza „własność i inne prawa majątkowe należące do poszczególnych gmin i ich związków oraz mienie innych gminnych osób prawnych, w tym przedsiębiorstw”.⁴⁸ Podstawowym składnikiem mienia komunalnego są nieruchomości stanowiące własność gminy, jak i inne prawa majątkowe (np. użytkowanie wieczyste). Gmina zobowiązana jest co roku do przedstawiania informacji o stanie mienia jednostki samorządu terytorialnego, co wynika z art. 267 ust. 1 pkt. 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych.⁴⁹

Na mienie komunalne Gminy Ornontowice składają się nieruchomości zabudowane, nieruchomości niezabudowane (w tym przeznaczone pod drogi gminne), nieruchomości oddane w użytkowanie wieczyste osobom prawnym, udziały w spółkach, budynki i budowle oraz inne stanowiące własność gminy przedmioty.

Do najważniejszych nieruchomości zabudowanych (służących głównie zaspokajaniu potrzeb mieszkańców gminy) należą budynki Zespołu Szkolno-Przedszkolnego, budynek Urzędu Gminy, budynek ARTerii Centrum Kultury i Promocji, budynek Ochotniczej Straży Pożarnej, budynek Gminnego Ośrodka Zdrowia, szalety komunalne, budynki związane z realizacją usług sportu i rekreacji, w tym: budynek na boisku w centrum gminy (Gwarek), budynki na boiskach (Orlik), amfiteatr parkowy oraz budynki przeznaczone na potrzeby mieszkaniowe.

Gmina jest właścicielem również innych obiektów użyteczności publicznej, do których zaliczyć można m.in. wielofunkcyjne boiska, place zabaw, miejsca rekreacji takie jak park, bulodrom, siłownie zewnętrzne, Zestaw street workout Fit-Park, Ławka Niepodległości, Stacja naprawy rowerów wraz z ławką solarną itp. Ponadto do majątku gminy wchodzi sieci wodociągowe, sieci kanalizacji sanitarnej i deszczowej oraz sieci elektryczne (oświetlenie na drogach gminnych).

Szczegółowe informacje o składnikach mienia komunalnego publikowane są na stronie Biuletynu Informacji Publicznej: „Informacja o stanie mienia komunalnego Gminy Ornontowice”.

Tabela 26: Nieruchomości zabudowane Gminy Ornontowice

Lp.	Przedmiot	Wartość księgowa [zł]
1.	Zespół Szkolno-Przedszkolny	13 708 690,17
2.	Budynek Urzędu Gminy	6 851 317,49
3.	Zabytkowe Założenie Pałacowo-Parkowe	6 401 558,35
4.	Oświetlenie na terenie gminy	3 762 771,42
5.	Gminny Ośrodek Zdrowia	2 574 984,36
6.	Budynek GKS "Gwarek"	2 422 760,90
7.	Budynek socjalny ul. Żabik	2 034 061,03
8.	Kompleks ORLIK Akacyjowa	1 629 026,10
9.	Kompleks ORLIK Okrężna	1 438 505,07
10.	Chodniki na terenie gminy	1 615 369,36

⁴⁸np. spółek komunalnych – art. 43 Ustawy o samorządzie gminnym z 1990 r.

⁴⁹Dz.U. z 2019 poz. 303 z późn. zm.

11.	Remiza OSP	1 341 750,40
12.	Sieć szerokopasmowa wraz z punktami dostępu Hot-Spot	1 259 937,92
13.	Parkingi z kostki brukowej na terenie gminy	1 129 770,39
14.	Wielozadaniowa światłowodowa sieć teleinformatyczna SilesiaNet	1 014 237,80
15.	Świątynia Dumania – Park Archanioła	844 986,71
16.	Centralny przystanek autobusowy	764 950,78
17.	Budynek przy ul. Zwycięstwa 26 (ARTeria)	764 373,80
18.	Sieć tras rowerowych na terenie gminy	475 022,96
19.	Wielorodzinne budynki mieszkalne przy ul. Akacyjnej (15 lokali mieszkalnych wraz z pomieszczeniami przynależnymi oraz 4 lokale użytkowe)	444 169,13
20.	Plac zabaw przy ZSP Ornontowice wraz z ogrodzeniem	423 648,83

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych WŚiGN

Tabela 27: Nieruchomości niezabudowane Gminy Ornontowice, w tym grunty pod drogami dojazdowymi

Lp.	Przedmiot (położenie, nazwa ulicy)	Oznaczenie działki [nr ewid.] pow. [ha]	Szacunkowa wartość rynkowa [zł]
1.	Działkowa	3611/60 3,6711	1 352 596,96
2.	Orzeska – Park	2071/26 1,7224	861 200,00
3.	Nowa	1606/325 4,5000	450 200,00
4.	Orzeska – Park	1970/30 0,7621	381 050,00
5.	Zamkowa – łącznik	3083/19 0,7147	335 389,66
6.	Zamkowa	3067/12 0,9061	308 888,00
7.	Skośna	3017/12 0,8748	298 218,09
8.	Zamkowa	3068/12 0,8568	292 081,50
9.	Akacyjowa	2411/30 0,6821	264 200,00
10.	Akacyjowa – ogródki	2724/26 2,4752	233 700,00
11.	Skośna	3456/12 0,6336	215 993,33
12.	Zwycięstwa – boisko	1916/4 0,4948	206 100,00
13.	Zwycięstwa – Anatol	2224/37 0,4163	195 300,00
14.	Nowa – łańcuchownia	1477/325 0,2985	193 100,00
15.	Solarnia	1770/21 0,2830	169 800,00
16.	Polna	67 0,4864	161 410,00
17.	Skośna	3015/12 0,4288	146 177,31
18.	Okrężna	2227/33 0,4058	140 700,00
19.	Jarzębinowa	2955/187 0,4386	134 256,00
20.	Orzeska – Park	2054/26 0,2666	133 300,00

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych WŚiGN

Tabela 28: Nieruchomości nabyte w 2021

Lp.	Przedmiot nabycia	Wartość [zł]
1.	Prawo własności do działki 2180/289 położonej w Ornontowicach przy ulicy Spokojnej nabytej na podstawie aktu notarialnego w drodze umowy kupna-sprzedaży	90 099,00

2.	Prawo własności do działki 1551/102 położonej w Ornontowicach w rejonie ulicy Orzeskiej nabytej na podstawie decyzji komunalizacyjnej	25 260,00
3.	Prawo własności do działki 3648/180 położonej w Ornontowicach przy ulicy Leśnej nabytej na podstawie Decyzji CRD.0019.2021	9 800,00

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych WSiGN

Tabela 29: Nieruchomości zbyte w 2021

Lp.	Przedmiot zbycia	Wartość [zł]
1.	lokal mieszkalny usytuowany w budynku wielorodzinnym położonym w Ornontowicach przy ul. Żabik 9/409 na podstawie aktu notarialnego	75 540,00
2.	prawo użytkowania wieczystego działki 3151/170 położonej w Ornontowicach w rejonie ul. Sosnowej (wcześniej Zamkowa) na podstawie aktu notarialnego	65 977,20
3.	prawo własności działki 3610/60 położonej w Ornontowicach w rejonie ul. Działkowej na podstawie aktu notarialnego	24 354,00
4.	prawo własności działki 3609/60 położonej w Ornontowicach w rejonie ul. Działkowej na podstawie aktu notarialnego	20 996,10
5.	prawo własności działki 3607/60 położonej w Ornontowicach w rejonie ul. Działkowej na podstawie aktu notarialnego	13 542,30
6.	prawo własności działki 3606/60 położonej w Ornontowicach w rejonie ul. Działkowej na podstawie aktu notarialnego	13 419,30
7.	prawo własności działki 3605/60 położonej w Ornontowicach w rejonie ul. Działkowej na podstawie aktu notarialnego	13 173,30
8.	prawo własności działki 3604/60 położonej w Ornontowicach w rejonie ul. Działkowej na podstawie aktu notarialnego	12 927,30
9.	prawo własności działki 2899/360 położonej w Ornontowicach w rejonie ul. Działkowej na podstawie aktu notarialnego	10 455,00
10.	zwrot bonifikat udzielonych przy sprzedaży lokali mieszkalnych	7 369,81

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych WSiGN

Z dokumentu pt. "Informacja o stanie mienia komunalnego Gminy Ornontowice za 2021 r." (stan na 31.12.2021 r.) wynika, że:

- wartość rynkowa mienia komunalnego wynosiła **126 760 790,54 zł** (z uwzględnieniem wartości szacunkowych dla tych składników majątku, które pozostają bez wyceny),
- wartość księgowa mienia komunalnego wynosiła **124 315 849,72 zł**.

Tabela 30: Zestawienie porównawcze mienia komunalnego między 2020 a 2021

Wartość rynkowa					
	ROK 2020		ROK 2021		Różnica
Wartość posiadanego mienia komunalnego Gminy Ornontowice	Nieruchomości zabudowane	55 270 681,61	Nieruchomości zabudowane	58 337 957,19	3 067 275,58
	Nieruchomości gruntowe	13 972 260,81	Nieruchomości gruntowe	13 975 881,79	3 620,98
	Sieci wodno-kanalizacyjne	32 221 567,99	Sieci wodno-kanalizacyjne	32 467 516,59	245 948,60
	Zestawienie ulic	18 570 989,47	Zestawienie ulic	19 795 945,57	1 224 956,10
	Udziały w spółkach	100,00	Udziały w spółkach	100,00	0,00
	Grunty użytkowanie wieczyste	88 557,00	Grunty użytkowanie wieczyste	88 557,00	0,00
	Razem:	120 124 156,88	Razem:	124 665 958,14	4 541 801,26
	Nieruchomości nabyte	337 888,14	Nieruchomości nabyte	125 159,00	-----

	Zdarzenia wpływające na stan mienia za 2020 rok	4 024 432,25	Zdarzenia wpływające na stan mienia za 2021 rok	1 969 673,40	-----
	Razem:	124 486 477,27	Razem:	126 760 790,54	-----
Dochody uzyskane przez Gminę Ornontowice	Dochody uzyskane z tytułu prawa własności netto	4 080 517,32	Dochody uzyskane z tytułu prawa własności netto	4 009 347,53	-----
	Użytkowanie wieczyste	4 728,40	Użytkowanie wieczyste	8 704,74	-----
	Nieruchomości zbyte netto	239 470,63	Nieruchomości zbyte netto	225 059,81	-----
	Razem:	4 324 716,35	Razem:	4 243 112,08	-----
Wartość księgowa					
	ROK 2020		ROK 2021		Różnica
Wartość posiadanego mienia komunalnego Gminy Ornontowice	Nieruchomości zabudowane	55 149 246,41	Nieruchomości zabudowane	58 337 957,19	3 188 710,78
	Nieruchomości gruntowe	11 666 391,67	Nieruchomości gruntowe	11 691 231,71	24 840,04
	Sieci wodno-kanalizacyjne	32 221 567,99	Sieci wodno-kanalizacyjne	32 467 516,59	245 948,60
	Zestawienie ulic	18 410 698,73	Zestawienie ulic	19 635 654,83	1 224 956,10
	Udziały w spółkach	100,00	Udziały w spółkach	100,00	0,00
	Grunty użytkowanie wieczyste	88 557,00	Grunty użytkowanie wieczyste	88 557,00	0,00
	Razem:	117 536 561,80	Razem:	122 221 017,32	4 684 455,52
	Nieruchomości nabyte	337 888,14	Nieruchomości nabyte	125 159,00	-----
	Zdarzenia wpływające na stan mienia za 2020 rok	4 024 432,25	Zdarzenia wpływające na stan mienia za 2021 rok	1 969 673,40	-----
	Razem:	121 898 882,19	Razem:	124 315 849,72	-----
Dochody uzyskane przez Gminę Ornontowice	Dochody uzyskane z tytułu prawa własności netto	4 080 517,32	Dochody uzyskane z tytułu prawa własności netto	4 009 347,53	-----
	Użytkowanie wieczyste	4 728,40	Użytkowanie wieczyste	8 704,74	-----
	Nieruchomości zbyte netto	239 470,63	Nieruchomości zbyte netto	225 059,81	-----
	Razem:	4 324 716,35	Razem:	4 243 112,08	-----

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych WŚiGN

IV.2.2. Zabytki

Zabytek – w języku potocznym – to każdy wytwór działalności człowieka, będący świadectwem minionej epoki (pamiątką przeszłości), posiadający wartość historyczną, artystyczną lub naukową, przy czym kryterium czasu powstania, choć najważniejsze, nie przesądza o zdefiniowaniu zabytku.

Ochrona zabytków, które znajdują się na terenie gminy, należy do obowiązków samorządu lokalnego. Zadania stojące przed organami administracji publicznej precyzuje Ustawa z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami.⁵⁰ Gminy m.in. mają dbać "o zapewnienie warunków prawnych, organizacyjnych i finansowych umożliwiających trwałe zachowanie zabytków oraz ich zagospodarowanie i utrzymanie, zapobieganie zagrożeniom mogącym spowodować uszczerbek dla wartości zabytków, udaremnianie niszczenia i niewłaściwego korzystania z zabytków, kontrolę stanu zachowania i przeznaczenia

⁵⁰t.j. Dz.U. z 2020 poz 282.

zabytków". Również do obowiązków nałożonych przez ustawodawcę na gminy jest "uwzględnianie zadań ochronnych w planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym oraz przy kształtowaniu środowiska". Temu zadaniu ma służyć gminna ewidencja zabytków (GEZ), o której jest mowa w art. 22 ww. Ustawy. PPkt 4 tego artykułu mówi, iż "wójt (...) prowadzi gminną ewidencję zabytków w formie zbioru kart adresowych zabytków nieruchomości z terenu gminy".

Gminna Ewidencja Zabytków (stanowiąca zbiór kart adresowych, podpisanych przez autora oraz Śląskiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków w Katowicach) przyjęta została Zarządzeniem Wójta Gminy Nr 0050.0421.2021 z dnia 21 maja 2021 r., zaktualizowana Zarządzeniem Wójta Gminy Nr 0050.0557.2022 z dnia 28 lutego 2022 r. W GEZ ujęto obiekty będące w Rejestrze Zabytków nieruchomych Województwa Śląskiego, w Wojewódzkiej Ewidencji Zabytków i inne. Stanowią one m. in. obiekty budowlane mieszkalne, niemieszkalne, obiekty małej architektury tj. krzyże, stanowiska archeologiczne.

Wcześniej obiekty zabytkowe wpisywane były do miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego (obecnie obowiązujący w Gminie Ornontowice dla całego terenu: Uchwała Nr XIII/109/19 Rady Gminy Ornontowice z dnia 21 listopada 2019 r. w sprawie ogłoszenia tekstu jednolitego i rysunku jednolitego uchwały w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego; tekst jednolity opublikowany w Dzienniku Urzędowym Województwa Śląskiego w dniu 28 listopada 2019 roku, pozycja 7967).

W 2021 r. przeprowadzono prace związane z konserwacją/czyszczeniem 4 przydrożnych krzyży kamiennych wpisanych do Gminnej Ewidencji Zabytków, zlokalizowanych przy skrzyżowaniu ul. Zwycięstwa z ul. Cichą, przy ul. Chudowskiej, przy ul. Zwycięstwa (rejon budynku 119) i przy ul. Leśnej (rejon budynku 73/75).

Zgodnie z art. 7 Ustawy o ochronie zabytków, inną formą ochrony zabytków jest wpis do rejestru zabytków. Rejestr zabytków, dla zabytków znajdujących się na terenie województwa prowadzi wojewódzki konserwator zabytków. Do rejestru wpisuje się zabytki nieruchome na podstawie decyzji wydanej przez wojewódzkiego konserwatora zabytków. Wpisami, do rejestru zabytków, prowadzonego przez Śląskiego Konserwatora Zabytków, na terenie Gminy Ornontowice objęte są:

- pałac w stylu angielskim, wpisany do rejestru zabytków nieruchomych decyzją nr A/1278/81,
- park krajobrazowy w stylu angielskim, wpisany do rejestru zabytków nieruchomych decyzją nr A/1278/81,
- park krajobrazowy w stylu angielskim, wpisany do rejestru zabytków nieruchomych decyzją nr A/1277/81.

IV.2.3. Mieszkaniowy zasób gminy

Mieszkaniowym zasobem gminy zajmuje się Referat Komunalny, działający jako komórka Urzędu Gminy.

Na dzień 31.12.2021 r. Gmina Ornontowice posiadała **76 lokali mieszkalnych** w swoim zasobie, w tym **7 lokali socjalnych**. Lokale te są usytuowane na osiedlu przy ul. Żabik oraz przy ul. Akacyjowej. Do dyspozycji Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Ornontowicach należą 1 lokal w budynku przy ulicy Żabik 6, oraz 2 lokale przy ul. Żabk 9. Lokale te są niezbędne do prowadzenia działalności Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej.

Budynki przy ul. Akacyjowej oraz przy ul. Żabik powstały w latach 80-tych XX w. W związku z tym ich stan techniczny jest zróżnicowany oraz uzależniony od utrzymania budynków przez Zarządców Nieruchomości, czy też w przypadku budynku znajdującego się przy ul. Żabik 6 – od gminy. Zarządzaniem i administrowaniem budynkami i lokalami wchodzącymi w skład mieszkaniowego zasobu gminy zajmują się następujące jednostki:

- lokalami mieszkaniowymi (najem socjalny oraz najem komunalny) przy ul. Żabik 6 – Wójt,
- lokalami mieszkaniowymi (najem socjalny oraz najem komunalny) przy ul. Żabik 9, 11 i 13 – Zarządca Nieruchomości,
- lokalami mieszkaniowymi (najem komunalny) przy ul. Akacyjowej 3, 4, 7, 9, 19, 20, 23, 24 – Zarządca Nieruchomości.

Nad przydziałem mieszkań oraz czynnościami związanymi z przedłużaniem umów najmu czuwa Komisja Mieszkaniowa, która w roku 2021 zebrała się dwukrotnie. Komisja Mieszkaniowa, jako doraźna Komisja Rady Gminy Ornontowice pracowała w składzie:⁵¹

1. Patryk Szwechowicz – Przewodniczący,
2. Aleksandra Krzemińska – Wiceprzewodnicząca,
3. Ryszard Milanowski – Członek.

Ponadto w Komisji Mieszkaniowej uczestniczyli przedstawiciele: Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej oraz Referatu Komunalnego.

W 2021 r. wpłynęło 19 wniosków o przydział lokalu. Pozytywnie rozpatrzono **3 wnioski**. Ponadto 3 wnioski były pozostawione do ponownego rozpatrzenia w celu zebrania większej liczby informacji. Każdy wniosek jest opiniowany przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej. Pozostałe wnioski o najem lokalu zostały odrzucone ze względów formalnych lub z uwagi na brak określonych wymogów, które zawarte były w Uchwałach Nr LIX/498/10 Rady Gminy Ornontowice z dnia 27 października 2010 r. w sprawie zasad wynajmowania lokali wchodzących w skład mieszkaniowego zasobu Gminy Ornontowice (I posiedzenie) oraz Uchwały Nr XXVIII/237/21 Rady Gminy Ornontowice z dnia 25 marca 2021 r. w sprawie zasad wynajmowania lokali wchodzących w skład mieszkaniowego zasobu Gminy Ornontowice (II posiedzenie).

IV.3. Inwestycje i inicjatywy w zakresie zadań własnych gminy

IV.3.1. Inwestycje i rozwój

W roku 2021 poza zadaniami wynikającymi z obowiązujących dokumentów strategicznych i programowych kontynuowano lub podjęto następujące przedsięwzięcia:

Tabela 31: Wybrane inwestycje gminne ukończone w 2021 r.

LP	Nazwa zadania	Wartość inwestycji (w zaokrągleniu)
1.	Modernizacja dróg gminnych	556 588 zł
2.	Dotacje do ekologicznego ogrzewania budynków mieszkalnych (117 budynków)	323 097 zł
3.	Budowa kanalizacji deszczowej z odtworzeniem nawierzchni sięgająca ul. Bujakowskiej (w rejonie nr 31-35)	293 845 zł
4.	Wykup sieci oraz wydatki za przejęte grunty i zakup mienia	246 097 zł
5.	Zakup ciągnika dla ZGKiW	173 000 zł
6.	Budowa oświetlenia ulicy Okrężnej	108 360 zł
7.	Modernizacja sali gimnastycznej w Przedszkolu z przystosowaniem na salę lekcyjną z łazienkami	98 899 zł
8.	Modernizacja łazienki w szkole na potrzeby przedszkola	80 446 zł
9.	Zakup traktorka do koszenia	55 350 zł
10.	Przebudowa chodnika przy ul. Żabik	53 246 zł
11.	Budowa chodnika przy ul. Zamkowej (wzdłuż probostwa)	50 000 zł
12.	Zakup ozdób świątecznych oraz choinki	33 680 zł

⁵¹Uchwała Nr II/9/18 oraz Uchwała Nr II/10/18 Rady Gminy Ornontowice z dnia 28 listopada 2018 r.

Tabela 32: Wybrane inwestycje gminne rozpoczęte w 2021 r.

LP	Nazwa zadania	Wartość kosztów poniesionych w 2021 r. (w zaokrągleniu)
1.	Doświetlenie ciągów komunikacyjnych przy ul. Karola Miarki	110 601 zł
2.	Modernizacja obiektu sportowego przy ul. Zwycięstwa (część I)	89 557 zł
3.	Rozbudowa monitoringu w Gminie Ornontowice	70 823 zł
4.	Budowa boiska sportowego przy ul. Świerkowej (część I)	63 689 zł
5.	Modernizacja PSZOK-u (część I projektu)	44 157 zł
6.	PFU budynku wielofunkcyjnego	38 745 zł
7.	PFU kompleksu szkolno-przedszkolnego	32 595 zł
8.	Budowa sieci wodociągowej przy ul. Polnej (projekt)	30 000 zł
9.	Budowa ul. Okrężnej (projekt)	22 140 zł
10.	PBW ul. Tartacznej (projekt)	19 680 zł
11.	Budowa kanalizacji deszczowej z odtworzeniem nawierzchni ul. Kolejowej (część I projektu)	17 000 zł
12.	Wykonanie bezpiecznego przejścia dla pieszych w rejonie ul. Kolejowej (część I projektu)	16 728 zł
13.	Budowa Pumptracka przy ul. Jasnej (projekt)	16 500 zł

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych WRiI

Finansowe sprawozdanie ujęte zostało w Sprawozdaniu z realizacji budżetu Gminy Ornontowice za rok 2021.

IV.3.2. Środki zewnętrzne

Rok 2021 to wsparcie na poziomie **15 781 009 zł** pozyskane z różnych źródeł zewnętrznych. Szczegółowy zakres pozyskania funduszy ze środków zewnętrznych przedstawia poniższa tabela wraz z podaniem źródła wsparcia. Dane dotyczą środków pozyskanych na działania majątkowe realizowane w ramach Wydziału Rozwoju i Inwestycji Urzędu Gminy oraz prezentują najważniejsze inicjatywy miękkie inicjowane przez inne wydziały urzędu i jednostki organizacyjne. Większość z tych środków będzie wykorzystana i wydatkowana w latach następnych.

Tabela 33: Wybrane inwestycje i zadania ukończone w 2021r. przy udziale pozyskanych środków zewnętrznych

LP	Nazwa zadania	Źródło dofinansowania	Wartość Całkowita (w zaokrągleniu)	Dofinansowanie (w zaokrągleniu)
1.	Budowa sieci wodociągowej przy ul. Solarnia	Rządowy Fundusz Inwestycji Lokalnych	607 113 zł	482 670 zł
2.	Wymiana oświetlenia ulicznego na terenie Gminy Ornontowice	Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego w ramach RPO Województwa Śląskiego na lata 2014-2020	265 595 zł	225 651 zł

3.	Poprawa dostępności i jakości obsługi pacjentów ze szczególnymi potrzebami w Gminnym Ośrodku Zdrowia w Ornontowicach	Fundusze Unii Europejskiej i Ministerstwa Zdrowia	253 000 zł	66 000 zł
4.	Projekt „Kobieta w pędzącym świecie”(ARTeria CKiP)	Fundacja JSW	73 134 zł	49 000 zł
5.	Ochrona zabytkowych krzyży przydrożnych		38 831 zł	17 500 zł
6.	Projekt „Świętowanie z Ambrożym, Mikołajem, Barbórką i choinką” (ARTeria CKiP)		24 900 zł	21 000 zł
7.	Projekt „Samodzielni na przyszłość - aktywizacja społeczna osób niepełnosprawnych i członków ich rodzin” (GOPS)		16 670 zł	15 000 zł
8.	Doposażenie siłowni w ramach projektu „Młodzi i silni” - (ZS-P)		11 190 zł	10 071 zł
9.	„IV Śląski Tabor” (ARTeria CKiP)	Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego	32 500 zł	25 000 zł
10.	Zakup i zdalny dostęp do nowości wydawniczych (GBP)		21 778 zł	4 025 zł
11.	„Pracownia z klimatem” - Zielona Pracownia (ZS-P)	Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Katowicach	37 198 zł	29 758 zł
12.	Ochrona kasztanowców rosnących na terenie Parku Gminnego		6 089 zł	3 897 zł
13.	Usunięcie 22 ton wyrobów zawierających azbest z 12 nieruchomości położonych na terenie Gminy Ornontowice	Narodowy i Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej	15 955 zł	5 412 zł
14.	Pielęgnacja pomników przyrody	Śląski Urząd Wojewódzki w Katowicach	4 968 zł	3 000 zł
			RAZEM:	957 984 zł

Tabela 34: Wybrane inwestycje i zadania rozpoczęte w 2021r. przy udziale pozyskanych środków zewnętrznych

LP	Nazwa zadania	Źródło dofinansowania	Wartość całkowita (w zaokrągleniu)	Dofinansowanie (w zaokrągleniu)
1.	Budowa infrastruktury kanalizacyjnej w Ornontowicach-Centrum	Rządowy Fundusz "Polski Ład" - Program Inwestycji Strategicznych	12 000 000 zł	11 400 000 zł
2.	Budowa odcinka sieci kanalizacji sanitarnej Orzeska – Zamkowa wraz z przepompowniami	Rządowy Fundusz Inwestycji Lokalnych	1 734 500 zł	531 342 zł
3.	PBW i budowa sięgaczy przy ul. Leśnej (w rejonie nr 5 i 17)		1 084 751 zł	985 988 zł
4.	Budowa chodnika przy ul. Zwycięstwa (strona wschodnia)		800 000 zł	800 000 zł
5.	Przebudowa zespołu szatni w Szkole Podstawowej		460 000 zł	458 668 zł

6.	Poprawa Efektywności Kształcenia Ogólnego w Zespole Szkolno-Przedszkolnym w Gminie Ornontowice	Europejski Fundusz Społeczny - projekt realizowany w latach 2020-2022	414 345 zł	372 911 zł
7.	Wykonanie kina plenerowego w Amfiteatrze Parkowym	Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich "Europa inwestująca w obszary wiejskie"	186 985 zł	68 716 zł
8.	„Laboratoria Przyszłości” (ZS-P)	Ministerstwo Edukacji i Nauki	164 700 zł	164 700 zł
9.	Projekt „Przestrzeń, która uczy, bawi, relaksuje” (ZS-P)	Fundacja JSW	28 000 zł	25 200 zł
10.	„Warsztatowe Ferie” (GBP)		6 188 zł	5 500 zł
11.	„Blisko natury” (GBP)	Fundacja ORLEN	10 000 zł	10 000 zł
			RAZEM:	14 823 025 zł

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych WRiI

IV.4. Infrastruktura techniczna

IV.4.1. Sieć wodociągowa i kanalizacyjna

Zakład Gospodarki Komunalnej i Wodociągowej (dalej Zakład) prowadził działalność w zakresie zbiorowego zaopatrzenia w wodę, polegającą na zakupie wody pitnej od jej dostawcy tj. Górnośląskiego Przedsiębiorstwa Wodociągowego S.A. w Katowicach, a następnie jej sprzedaży odbiorcom indywidualnym, instytucjom na terenie Ornontowic jak i odbiorcom z poza terenu Gminy Ornontowice. Nad jakością dostarczanej wody do naszego systemu wodociągowego prowadzony jest ciągły nadzór ze strony dostawcy. Niezależnie od tego nad jakością wody czuwa także Powiatowa Stacja Sanitarно-Epidemiologiczna w Tychach prowadząc monitoring, już na sieci rozdzielczej na terenie Ornontowic. W 2021 r. Zakład prowadził również badania wody zgodnie w zakresie Rozporządzenia w sprawie jakości wody do spożycia przez ludzi tj. monitoringu kontrolnego w ramach którego pobrano dziesięć prób wody oraz ramach monitoringu przeglądowego pobrano dwie próby. Pobrane próby wody badane są pod względem fizykochemicznych, bakteriologicznych i promieniotwórczych dopuszczalnych wartości, zgodnie z rozporządzeniami i dostarcza do laboratorium Centrum Badań i Dozoru Górnictwa Podziemnego oraz pod zlecane do innych laboratoriów. Wyniki badań są jawne i w każdej chwili nasz odbiorca ma wgląd do sprawozdań poprzez stronę internetową www.zgkiw.bip.gov.pl, jak również w siedzibie Zakładu.

Zawierane są także umowy na dostawę wody z nowymi odbiorcami. Prowadzona jest kontrola stanu technicznego sieci, wydawane są warunki wykonania nowych przyłączy wodociągowych. Prowadzony jest nadzór nad poprawnym wykonaniem przyłączy oraz głównych sieci wodociągowych. Po zakończeniu procesu inwestycyjnego dokonywany jest odbiór techniczny wykonanej sieci pod względem zgodności z warunkami wydanymi przez Zakład. System opłat za dostarczoną wodę odbywa się na podstawie prognozowanego zużycia wody z analogicznego okresu roku poprzedniego. Każdemu odbiorcy program komputerowy wyliczył średnioroczne zużycie wody, które zostało wpisane do indywidualnych książeczek opłat za wodę i ścieki (jeśli budynek jest przyłączony do kanalizacji sanitarnej). Po wypełnieniu oświadczenia odbiorcy mogą zrezygnować z wyliczenia średniego zużycia wody podając osobiście, telefonicznie lub e-mail do Zakładu stan swego wodomierza. Na tej podstawie wystawiana jest faktura VAT. Comiesięczne (radiowe odczyty) wodomierzy prowadzone przez pracowników Zakładu odbywają się w punktach hurtowego zakupu oraz sprzedaży wody oraz instytucjach. W 2021 r. Zakład prowadził ciągły nadzór nad stanem technicznym sieci wodociągowej na terenie Gminy Ornontowice korzystając również z systemu telemetrii zabudowanym w komorach wodomierzowych. W wyniku tych działań uzyskaliśmy wiele informacji na temat charakteru sieci

w poszczególnych częściach Ornontowic ich awaryjności i reakcji na powstałe sytuacje np. w pewnych rejonach wzrost zużycia wody świadczy jednoznacznie o powstałej awarii wodociągowej, co pozwala mimo braku zgłoszeń ze strony mieszkańców z niemal stu procentową pewnością stwierdzić, iż jest to spowodowane uszkodzeniem rurociągu, a w konsekwencji przeprowadzenie kontroli, zlokalizowanie uszkodzenia i natychmiastowe jego usunięcie. Tego typu działania wraz z pomocą mieszkańców, którzy natychmiast informują nas o powstałych awariach, wykryć i usunąć w 2021 r. 7 awarii wodociągowych na sieci administrowanej przez Zakład. Awarię wodociągową usuwali pracownicy grupy gospodarczej Zakładu przy pomocy wynajętej koparki, co pozwoliło znacząco obniżyć koszt usuwanej awarii. Awarie były usuwane w sposób bardzo fachowy i sprawny ciągu kilku godzin od zgłoszenia.

Dostęp do sieci wodociągowej obejmuje 99,8% (brak sieci przy ul. Myśliwskiej) ludności Ornontowic. Źródłem wody jest magistrala fi 1200/1000 relacji Mikołów-Pszów z włączeniem na Górcę Wawrzyńca w Orzeszu. W miarę rozszerzania terenów zajmowanych pod zabudowę mieszkaniową sieć wodociągowa jest, w miarę potrzeb, sukcesywnie rozbudowywana i modernizowana. W 2021 r. zakupiono **982 172 m³** wody, sprzedano **923 558 m³**.

Zakład Gospodarki Komunalnej i Wodociągowej prowadził działalność w zakresie zbiorowego odprowadzania ścieków systemem kanalizacji sanitarnej grawitacyjnej i ciśnieniowej i oczyszczaniu ich na instalacji Gminnej Oczyszczalni Ścieków „Ornontowice – Południe” przy ulicy Dworcowa 1A. Oczyszczalnia ścieków „Ornontowice-Południe” posiada przepustowość 180 m³/d. Oczyszczanie ścieków realizowane jest metodą nisko obciążonego osadu czynnego o przedłużonym cyklu napowietrzania. Oczyszczalnia posiada wydzielone strefy beztlenowe i tlenowe w których następują procesy nitrifikacji, denitrifikacji i defosfatacji. Część ścieków komunalnych powstających na terenie Gminy Ornontowice skierowana jest do oczyszczalni ścieków „Bioblok Bio 1000” prowadzoną przez Przedsiębiorstwo Gospodarki Wodnej i Rekultywacji S.A. z siedzibą w Jastrzębiu - Zdroju 44-335, ul. Chlebowa 22. Ponadto w zakres prac związanych ze zbiorowym odprowadzaniem ścieków wchodzi zawieranie indywidualnych umów na odprowadzanie ścieków, kontrola stanu technicznego urządzeń, wydawanie warunków technicznych wykonania przyłączy kanalizacyjnych i sieci głównych oraz usuwania powstałych awarii na sieci kanalizacyjnej. Zgodnie z wymaganiami przeprowadzane są badania laboratoryjne osadów ściekowych, podczyszczonych wód opadowych, oraz badania ścieków surowych i oczyszczonych na instalacji oczyszczalni ścieków „Ornontowice – Południe”.

W zakresie dostępu do kanalizacji, stan w roku 2021 nie zmienił się w stosunku do lat ubiegłych, i obejmuje około 50% mieszkańców Ornontowic, tj. wg stanu na 31.12.2021 r. - **627 umów na odbiór ścieków**. Długość zbiorczej sieci kanalizacyjnej na koniec 2021 r. wynosiła **27,48 km**, odebrano **103 535 m³** ścieków.

IV.4.2. Sieć gazowa

Gmina Ornontowice zaopatrywana jest w gaz przez Polską Spółkę Gazownictwa sp. z o.o. należącą do Grupy Kapitałowej PGNiG. Klienci zaopatrywani są w gaz ziemny wysokometanowy o wartości opałowej nie mniejszej niż 31 MJ/m³ i cieple spalania nie mniejszym niż 34 MJ/m³. Istniejąca sieć spełnia techniczne uwarunkowania dla przyłączy odbiorców o poborze gazu do 65 nm³/h. Zasilanie systemu gazowniczego Ornontowic realizowane jest przez dwa gazociągi:

- Północny – średnioprężny stalowy fi 200 poprowadzony od Knurowa, przechodzący w fi 160PE od północnej granicy gminy po stronie zachodniej ul. Zwycięstwa do wiaduktu kolejowego wraz z wszystkimi ulicami przyległymi dalej ul. Orzeską przez Park i ul. Dworcową (wraz z odejściami w ul. Kolejową, Marzankowice i Polną) w kierunku granicy z Miastem Mikołów; po stronie wschodniej ul. Zwycięstwa do skrzyżowania z ul. Chudowską,
- Południowy – niskoprężny poprowadzony wzdłuż ul. Bujakowskiej (od strony Orzesza) w kierunku ul. Akacyjnej do ul. Grabowej (Zielone Wzgórze).

Sieci średnio- i niskoprężne zarządzane są przez Gazownię Zabrzeńską. Ciśnienie w sieci niskoprężnej wynosi 5 kPa, natomiast w przypadku sieci średnioprężnej waha się w zakresie od 5 kPa do 0,4 Mpa. Obecnie gmina posiada 435 szt. czynnych przyłączy gazowych.

Na dzień 31 grudnia 2021 r. **424 budynków mieszkalnych** na terenie Gminy Ornontowice jest podłączonych do sieci gazowej.

Tabela 35: Infrastruktura gazowa na terenie gminy

Lp.	Wybrane Informacje	Na dzień 31.12.2021
I.	Ogółem sieć gazowa [m]	32 183
1.	Sieć średniego ciśnienia bez przyłączy [m]	20 101
2.	Sieć niskiego ciśnienia bez przyłączy [m]	5 933
3.	Przyłącza gazowe [m] • średniego ciśnienia • niskiego ciśnienia	6 149 5 378 771
4.	Przyłącza gazowe [szt.] • średniego ciśnienia • niskiego ciśnienia w tym do budynków mieszkalnych	435 335 100 424
5.	Stacje gazowe I i II° [szt.]	0
6.	Stopień gazyfikacji gminy [%]	18,78
7.	Rodzaj gazu	E (gaz ziemny wysokometanowy)

Źródło: PSG Sp. z o.o.

Tabela 36: Rozbudowa sieci gazowej

Zadanie	Długość (m)	Ilość przyłączy
Gazociągi n/c:	1 755,0	
1. ul. Bujakowska	222,7	
2. ul. Grabowa	225,3	
3. ul. Marzankowice	278,6	
4. ul. Orzeska	1 028,4	
Gazociągi ś/c:	3 192,4	
1. ul. Klasztorna	472,1	
2. ul. Kolejowa	1 131,7	
3. ul. Marzankowice	98,1	
4. ul. Pośrednia	124,6	
5. ul. Polna	605,2	
6. ul. Zwycięstwa	760,7	
Przyłącza n/c	159,5	24
Przyłącza ś/c	184,9	25
Suma końcowa	5 291,8	49

Źródło: PSG Sp. z o.o.

IV.4.3. Sieć ciepłownicza

W Gminie Ornontowice zapotrzebowanie na ciepło pokrywane jest zarówno z sieci ciepłowniczej, sieci gazowej jak i kotłowni lokalnych i prywatnych.

Źródłem ciepła sieciowego jest Zakład Produkcji Ciepła „Żory” Sp. z o.o., który dzierżawi sieć należącą do JSW SA KWK „Budryk”. Łączna długość sieci ciepłowniczej wynosi **7,8 km** (w tym sieć ciepłownicza C.O., ogrzewanie szybów i sieć technologiczna).

W ciepłowni „Budryk” zasilającej sieć ciepłowniczą zabudowane są n/w źródła ciepła:

- 1 kocioł WR-5 o mocy cieplnej 5,820 MW,
- 1 kocioł WR-10 o mocy cieplnej 11,630 MW,
- 1 kocioł WR-15 o mocy cieplnej 17,440 MW
- 4 silniki gazowe o łącznej mocy cieplnej 8,447 MW i elektrycznej 7,998 MW.⁵²

W obiektach użyteczności publicznej na terenie gminy zlokalizowane są kotłownie lokalne:

- **kocioł olejowy:** Urząd Gminy Ornontowice wraz z Orzesko–Knuruwskim Bankiem Spółdzielczym, ARTeria Centrum Kultury i Promocji w Ornontowicach wraz z Zakładem Gospodarki Komunalnej i Wodociągowej, Zespół Szkolno–Przedszkolny, OSP Ornontowice, Gminny Ośrodek Zdrowia, Kościół pw. Św. Michała Archanioła,
- **kocioł gazowy:** Zespół Szkolno–Przedszkolny, Budynek przy boisku sportowym GKS "Gwarek", Orlik Akacyjowa, Orlik Okrężna,
- **kocioł węglowy:** Plebania (+ rezerwa kocioł olejowy), Klasztor Sióstr Służebniczek NMP wraz z Przedszkolem Niepublicznym,
- **ciepło systemowe:** Zespół Szkół Ponadpodstawowych (+ rezerwa kocioł olejowy).

W przypadku budynków prywatnych, większość ogrzewana jest przez kotły węglowe, biomasowe, gazowe oraz pompy ciepła.

IV.4.4. Energia elektryczna i oświetlenie drogowe

Zasilanie odbiorców zlokalizowanych na terenie Gminy Ornontowice odbywa się na średnim napięciu 20 kV liniami napowietrznymi i kablowymi oraz sieciami niskiego napięcia, zasilanymi ze stacji elektroenergetycznych WN/SN:

- 110/20 kV Orzesze (ORE) zlokalizowanej na terenie Gminy Orzesze,
- 110/20/6 kV Foch (SFO) zlokalizowanej na terenie Gminy Knurów.

Stacje te stanowią własność i są w eksploatacji TAURON Dystrybucja S.A. Oddział w Gliwicach. Na terenie Gminy Ornontowice zlokalizowane są ponadto obce stacje elektroenergetyczne, niebędące własnością i w eksploatacji TAURON Dystrybucja S.A. Oddział w Gliwicach:

- SE Budryk (BUD) – rozdzielnia 110 kV, 44
- SE Zamkowa (ZMK) – rozdzielnia 110 kV.

Sieć elektroenergetyczna 110 kV (napowietrzna) łącząca stacje WN/SN obsługiwana jest przez TAURON Dystrybucja S.A. Oddział w Gliwicach i pracuje w układzie zamkniętym. W związku z czym w przypadkach awaryjnych istnieje możliwość wzajemnego połączenia stacji WN/SN. Ponadto istnieją również powiązania sieci na średnim napięciu między stacjami transformatorowymi, które mogą być odpowiednio konfigurowane w zależności od układu awaryjnego sieci.

Przez teren Gminy Ornontowice przechodzą również napowietrzne linie elektroenergetyczne 110 kV,

⁵²Dane udostępnione przez ZPC "Żory".

będące własnością i w eksploatacji TAURON Dystrybucja S.A. Oddział w Gliwicach, następujących relacji: Budryk–Odsalanie, Łaziska–Zamkowa, Orzesze–Budryk.

Na terenie Gminy Ornontowice zlokalizowane są także istniejące oraz będące własnością i w eksploatacji TAURON Dystrybucja S.A. Oddział w Gliwicach:

- Linie napowietrzne i kablowe średniego napięcia (sN) 20 kV,
- Linie napowietrzne i kablowe niskiego napięcia (nN),
- Linie napowietrzne i kablowe oświetlenia ulicznego niskiego napięcia (nN),
- Stacje transformatorowe sN/nN.⁵³

Tabela 37: Wykaz stacji transformatorowych na terenie gminy

Lp.	Lokalizacja stacji oświetlenia ulicznego	Oznaczenie stacji	Zegar
1.	Hutnicza (Klimera)	M 1211	Zegar midi BLUE NFC
2.	Dworcowa (Granica)	M 1157	Zegar CPA 4.0.
3.	Kolejowa (Łącznik)	M 1216	Zegar CPA 4.0.
4.	Polna (Kulawik)	M 1209	Zegar CPA 4.0.
5.	Pośrednia (Wieś)	M 1210	Zegar CPA 4.0.
6.	Zwycięstwa (Myto)	M 1208	Zegar midi BLUE NFC
7.	Zwycięstwa (Smerczek)	M 1218	Zegar CPA 3.1.
8.	Zwycięstwa (Chałupki)	M 1213	Zegar midi BLUE NFC
9.	Nowa (Mozgalik)	M 1206	Zegar CPA 4.0.
10.	Bankowa (Centrum)	M 1222	Zegar CPA 3.1.
11.	Jasna (Boisko)	M 1204	Zegar CPA 3.1.
12.	Zamkowa (PGR)	M 1220	Zegar CPA 4.0.
13.	Leśna (Zdrzątek)	M 1212	Zegar CPA 3.1.
14.	Cyprysowa (Cyprysów)	M 1221	Zegar midi BLUE NFC
15.	Orzeska (Działki)	M 1215	Zegar midi BLUE NFC
16.	Dworcowa (Oczyszczalnia)	M 1217	Zegar CPA 4.0.
17.	Akacyjowa (Błoki)	M 1223	Zegar CPA 3.1.
18.	Marzankowice (Marzankowice)	M 1202	Zegar CPA 4.0.
19.	Tartaczna (Tartak)	M 1214	Zegar CPA 3.1.
20.	Solarnia (Solarnia)	M 1207	Zegar CPA 4.0.
21.	Tartaczna (plac budowy)	Plac budowy	Ryczałt
22.	Karola Miarki (działka nr 835/146)	M 1411	Zegar CPA 4.0.

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Zakładu Gospodarki Komunalnej i Wodociągowej

Stan oprav oświetleniowych na dzień 31.12.2021 wynosi **1291 oprav**.

W roku 2021 zrealizowano nakładem ponad **265 tys. zł** wymianę **280 oprav** oświetleniowych sodowych na oprawy LED na terenie Gminy oraz przebudowano oświetlenie na ulicy Okrężnej nakładem ponad **108 tys. zł**.

⁵³Projekt założeń do Planu zaopatrzenia w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe dla Gminy Ornontowice na lata 2018-2033.

IV.4.5. Infrastruktura drogowa

W 2021 r. Urząd Gminy w ramach swoich obowiązków przeprowadził Modernizację dróg gminnych. Całkowity koszt wykonanych prac zawarł się w kwocie 556 tys. zł. Zakresem robót objęto następujące ulice: ul. Nowa (przebudowa nawierzchni zatoczek, budowa 2 progów zwalniających wraz z oznakowaniem poziomym i pionowym), ul. Marzankowice (nowa nawierzchnia bitumiczna - 360 mb), ul. Polna (nowa nawierzchnia bitumiczna o łącznej dł. 410 mb), ul. Okrężna (nowa nawierzchnia bitumiczna – 155mb).

Bez problemów przeprowadzona została Akcja Zima – zimowe utrzymanie dróg gminnych. Sukcesywnie przy współpracy z Zakładem Gospodarki Komunalnej i Wodociągowej były prowadzone prace remontowe związane z uzupełnianiem ubytków w nawierzchni asfaltowej masą asfaltową na zimno.

Zakończono prace projektowe związane z budową końcowego odcinka ul. Tartacznej wraz z oświetleniem na długości 100 mb.

Rozpoczęto prace projektowe nowych inwestycji:

- Budowa ul. Sosnowej,
- Budowa chodnika przy ul. Zwycięstwa (strona wschodnia) w ramach Porozumienia z Powiatem Mikołowskim.

Tabela 38: Ilość dróg wg stanu na 31.12.2021

Lp.	Status drogi	Ilość
1.	Drogi gminne [szt./km] Akacyjowa, Bankowa, Boczna, Brzozowa, Bukowa, Cicha, Cyprysowa, Działkowa, Grabowa, Graniczna, Hutnicza, Jarzębinowa, Jasna, Karola Miarki, Klasztorna, Klonowa, Kolejowa, Krótka, Kwiatowa, Leśna, Lipowa, Łąkowa, Marzankowice, Myśliwska, Nowa, Ogrodowa, Okrężna, Polna, Pośrednia, Skośna, Słoneczna, Solarnia, Sosnowa, Spokojna, Świerkowa, Tartaczna, Zachodnia	37/29,6
2.	Drogi powiatowe [szt./km] Chudowska, Dworcowa, Orzeska, Zamkowa, Zwycięstwa	5/8,8
3.	Drogi wojewódzkie [szt./km] Bujakowska	1/1,0
RAZEM [szt./m]		43/39,4

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych zarządców dróg

Przez Gminę Ornontowice przebiega także sieć linii kolejowej służącej jedynie do ruchu towarowego z KWK „Budryk” w kierunku północnym. Istniejący w minionych latach ruch pasażerski obecnie nie istnieje, a część torowiska została rozebrana.

IV.4.6. Informatyka

Wykorzystanie infrastruktury sieciowej wybudowanej w ramach projektu „Budowa sieci szerokopasmowej dla społeczeństwa informacyjnego na terenie Górnego Śląska wraz z punktami Hot-Spot” pozwoliło na uruchomienie na terenie Gminy Ornontowice **15 punktów monitoringu wizyjnego**:

- Boisko Orlik, ul. Akacyjowa (2 kamery),
- Boisko Orlik, ul. Okrężna (2 kamery),
- Wieża zegarowa przy pawilonie handlowym Anatol, ul. Zwycięstwa 2a (2 kamery),
- Budynek pawilonu handlowego Anatol od strony Parku Gminnego (2 kamery),
- Bulodrom (3 kamery).
- Park Gminny, teren w okolicy Amfiteatru Parkowego (4 kamery).

W grudniu 2021 roku dokonano rozbudowy obecnej sieci monitoringu Gminy Ornontowice. Wykorzystując obecną infrastrukturę sieciową uruchomiono kolejne 4 punkty monitoringu wizyjnego zlokalizowane w Parku Gminnym, a dokładnie na terenie Amfiteatru Parkowego im. Stefana Owczarka.

Przy zastosowaniu dostępu do Internetu dzięki projektowi „SilesiaNet – budowa społeczeństwa informacyjnego w subregionie centralnym województwa śląskiego: Powiat Mikołowski oraz Gminy Powiatu Mikołowskiego (Mikołów, Łaziska Górne, Orzesze, Ornontowice, Wiry)” ww. infrastruktura wykorzystuje dotychczasową strukturę i dzięki temu gmina nie ponosi dodatkowych kosztów finansowych.

W związku z postanowieniami Uchwały Zarządu Województwa Śląskiego nr 2934/196/VI/2020 z dnia 16.12.2020r. w sprawie wygaszenia platformy SEKAP, w listopadzie ubiegłego roku, Urząd Gminy Ornontowice przeniósł wszystkie swoje e-usługi dostępne dla mieszkańców na nowo stworzoną Platformę e-Usług Publicznych Urzędu Gminy Ornontowice. Łącznie na nowej platformie działa 147 e-usług.

IV.5. Ochrona przyrody i ochrona wód

IV.5.1. Zieleń i zadrzewienia

Zieleń jest jednym z głównych czynników kształtujących środowisko człowieka. Tereny zieleni spełniają doniosłą funkcję biologiczno-sanitarną, regulują bioklimat, wpływają na czystość powietrza, oczyszczają atmosferę z zanieczyszczeń gazowych, wyciszają hałas uliczny tworząc naturalne ekrany akustyczne, chronią przed wiatrami. Zieleń spełnia ponadto inne funkcje. Zaspakaja potrzeby estetyczne człowieka w najbliższym jego otoczeniu, ożywia miejscowość, tworzy ciekawe wnętrza przestrzenne, podkreśla wartość architektury. Wypoczynek w otoczeniu zieleni jest źródłem regeneracji sił człowieka, a przy tym uczy poszanowania tej zieleni. Tereny zieleni zdecydowanie wpływają na klimat lokalny oraz kształtują sylwetkę miejscowości. Zgodnie z art. 78 Ustawy o ochronie przyrody,⁵⁴ rada gminy jest obowiązana zakładać i utrzymywać w należytym stanie tereny zieleni i zadrzewienia.

Na terenie gminy znajduje się:

- Zabytkowy Park Gminny o powierzchni ok. 4,2 ha, wpisany do rejestru zabytków,
- 37 pomników przyrody (dęby szypułkowe, graby pospolite i lipy drobnolistne, a także takie gatunki egzotyczne, jak jodła jednobarwna, glediczja trójcierniowa, metasekwoja chińska, cedr himalajski czy buk pospolity w odmianie purpurowej),
- szpaler 72 dębów szypułkowych, zwany powszechnie Aleją Dębów (ul. Nowa),
- obszary chronionego krajobrazu (jary i doliny potoków: potok Od Solarni łącznie z dopływami: 31 ha, Potok Ornontowicki łącznie z dopływami: 23 ha, potok Z Bujakowa łącznie z dopływami: 17 ha, potok Leśny łącznie z dopływami: 9,4 ha, potok Łąkowy łącznie z dopływami: 4,4 ha).

Za utrzymanie zieleni gminnej odpowiedzialne są dwie grupy gospodarcze prowadzone przez Zakład Gospodarki Komunalnej i Wodociągowej oraz przez Referat Komunalny Urzędu Gminy.

IV.5.2. Gospodarka wodno-ściekowa

Wody powierzchniowe znajdujące się na terenie Gminy Ornontowice są elementem zlewni Kłodnicy będącej częścią dorzecza rzeki Odry. Głównym ciekiem przepływającą przez gminę jest Potok Ornontowicki oraz jego dopływy tj.: potok Z Bujakowa, potok Leśny, potok Od Solarni, potok Łąkowy. Na terenie Gminy

⁵⁴t.j. Dz.U. z 2020 poz. 55, 471.

Ornontowice są też zlokalizowane wody stojące – stawy paciorkowe założone na potoku Leśnym, usytuowane na terenie Parku Gminnego i Parku Pałacowego.

Na terenie gminy zlokalizowane są oczyszczalnie ścieków:

- gminna oczyszczalnia ścieków „Ornontowice-Południe” usytuowana przy ul. Dworcowej, jest to oczyszczalnia typu Cov-SH3x60, o średniej przepustowości 180 m³/dobę (z podwyższonym usuwaniem biogenów),
- oczyszczalnia “Bioblok-Bio” zlokalizowana przy ul. Nowej, zarządzana przez Przedsiębiorstwo Gospodarki Wodnej i Rekultywacji SA z siedzibą w Jastrzębiu-Zdroju, średnia wydajność oczyszczalni wynosi ok. 700 m³/d, projektowa 1000 m³/dobę, oczyszczanie ścieków metodą niskoobciążonego osadu czynnego z podwyższoną redukcją związków biogennych oraz tlenową stabilizacją osadu nadmiernego; ścieki oczyszczone w 99% kierowane są na Kopalnię „Budryk”, gdzie wykorzystywane są do celów technologicznych, nadmiar odprowadzany jest do potoku Od Solarni.

Wg stanu na dzień 31.12.2021 r. **12 przedsiębiorców** posiadało zezwolenie Wójta Gminy Ornontowice na opróżnianie zbiorników bezodpływowych i transport nieczystości ciekłych na terenie Gminy Ornontowice. Usługi te zgodnie z zapisami art. 6 ust. 1 pkt 2) Ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach⁵⁵ realizowała również gminna jednostka organizacyjna Zakład Gospodarki Komunalnej i Wodociągowej. Zgodnie z zapisami art. 90 ww Ustawy przedsiębiorcy oraz gminna jednostka organizacyjna, prowadzący działalność w zakresie opróżniania zbiorników bezodpływowych i transportu nieczystości ciekłych, są obowiązani do sporządzania kwartalnych sprawozdań, które przekazują wójtowi gminy w terminie do końca miesiąca następującego po kwartale, którego dotyczą.

W 2021 r. przeprowadzono przez pracownika Urzędu Gminy, przy udziale przedstawiciela z Zakładu Gospodarki Komunalnej i Wodociągowej, **40 kontroli** na posesjach na terenach nieskanalizowanych, związanych z pozyskaniem danych i informacji w zakresie gromadzenia lub też oczyszczania nieczystości ciekłych w celu uzupełniania Ewidencji zbiorników bezodpływowych i przydomowych oczyszczalni ścieków.

Na sesji w dniu 18 listopada 2021 r., Rada Gminy Ornontowice podjęła Uchwałę w sprawie przyjęcia Regulaminu przyznawania dotacji celowych na realizację budowy przydomowych oczyszczalni ścieków.⁵⁶

IV.6. Gospodarka odpadami

Zgodnie z art. 6c i 6d Ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach⁵⁷ w roku 2021 usługa odbioru i zagospodarowania odpadów komunalnych pochodzących z nieruchomości, na których zamieszkują mieszkańcy na terenie Gminy Ornontowice, realizowana była przez podmiot wybrany w drodze przetargu – konsorcjum firm: REMONDIS Górny Śląsk Sp. z o. o. z siedzibą w Rudzie Śląskiej i PreZero Recycling Południe Sp. z o. o. z siedzibą w Knurowie.

W ramach zawartej umowy, bezpośrednio sprzed posesji odbierane były następujące frakcje odpadów: niesegregowane (zmieszane) odpady komunalne, odpady zbierane selektywnie (papier, tworzywa sztuczne, odpady wielomateriałowe i metale, szkło oraz bioodpady), a także popiół. Wymienione odpady odbierane były z następującą częstotliwością:
zabudowa jednorodzinna

⁵⁵ t.j. Dz.U. z 2021 poz. 888, 1648, 2151, z 2020 poz. 2320.

⁵⁶ Uchwała nr XXXVII/295/21 Rady Gminy Ornontowice z dnia 18 listopada 2021 r.

⁵⁷ t.j. Dz.U. z 2021 poz. 888, 1648, 2151, z 2020 poz. 2320.

- niesegregowane (zmieszane) odpady komunalne – jeden raz na dwa tygodnie w okresie od kwietnia do października oraz jeden raz na trzy tygodnie w okresie od listopada do marca,
- odpady zbierane selektywnie (papier, tworzywa sztuczne, odpady wielomateriałowe i metale oraz szkło) – jeden raz w miesiącu,
- bioodpady – jeden raz na dwa tygodnie w okresie od kwietnia do października oraz jeden raz w miesiącu w okresie od listopada do marca,
- popiół i żużel paleniskowy – jeden raz na trzy tygodnie w okresie od 1 stycznia do 15 maja oraz od 15 września do 31 grudnia;

zabudowa wielorodzinna

- niesegregowane (zmieszane) odpady komunalne – jeden raz w tygodniu w okresie od kwietnia do października oraz jeden raz na dwa tygodnie w okresie od listopada do marca,
- odpady zbierane selektywnie (papier, tworzywa sztuczne, odpady wielomateriałowe i metale) – szkło – jeden raz na dwa tygodnie, natomiast papier, tworzywa sztuczne, odpady opakowaniowe wielomateriałowe oraz metal – jeden raz w tygodniu,
- bioodpady – jeden raz w tygodniu w okresie od kwietnia do października oraz jeden raz na dwa tygodnie w okresie od listopada do marca,
- popiół i żużel paleniskowy – jeden raz na trzy tygodnie w okresie od 1 stycznia do 15 maja oraz od 15 września do 31 grudnia.

Podobnie jak w roku ubiegłym, w ramach edukacji ekologicznej Gmina udostępniała mieszkańcom aplikację EcoHarmonogram, przypominającą o terminach wywozu odpadów oraz zawierającą treści edukacyjne z zakresu segregacji odpadów. Aplikacja usprawniła również system zgłaszania przez mieszkańców nieprawidłowości w sposobie świadczenia usług przez firmę wywozową oraz ułatwiła komunikację pomiędzy Urzędem a mieszkańcami. W roku 2021 rozszerzono aplikację o dodatek Gospodarka Obiegu Zamkniętego (GOZ) służącą do bezpłatnego publikowania ogłoszeń o przedmiotach, które mieszkańcy chcieliby oddać lub wymienić.

W celu zbilansowania finansów związanych z gospodarką odpadami, na mocy Uchwały Nr XXIII/197/20 Rady Gminy Ornontowice z dnia 19 listopada 2020 r. w sprawie wyboru metody ustalenia opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi oraz stawki opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi, od dnia 1 stycznia 2021 r. obowiązywały następujące stawki opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi:

- 29,00 zł/osoba/miesiąc dla zabudowy jednorodzinnej,
- 28,00 zł/osoba/miesiąc dla zabudowy wielolokalowej.

Właściciele nieruchomości, którzy zadeklarowali posiadanie przydomowego kompostownika i kompostowania w nim bioodpadów uprawnieni byli do korzystania z częściowego zwolnienia z opłaty w wysokości 4,00 zł/osoba/miesiąc.

W przypadku niedopełnienia przez właściciela nieruchomości obowiązku selektywnego zbierania odpadów komunalnych, obowiązywały następujące stawki opłaty podwyższonej:

- 58,00 zł osoba/miesiąc dla zabudowy jednorodzinnej,
- 56,00 zł osoba/miesiąc dla zabudowy wielolokalowej.

Gmina wyposażyła zabudowę jednorodziną w pojemniki przeznaczone do zbierania odpadów zmieszanych, bioodpadów, popiołu i żużla paleniskowego oraz w worki do segregacji papieru, szkła, tworzyw sztucznych i metali. Natomiast zabudowę wielorodzinną w pojemniki na odpady zmieszane, pojemniki na bioodpady, pojemnik na popiół i żużel paleniskowy oraz zestawy do segregacji składające się z pojemników na: papier, szkło, tworzywa sztuczne i metale. Ponadto, w ramach Akcji „Kompostownik”, Gmina ufundowała zakup oraz rozdysponowała wśród mieszkańców 44 szt. kompostowników.

Podobnie jak w latach ubiegłych, w roku 2021 Gmina prowadziła Punkt Selektywnego Zbierania Odpadów Komunalnych, który zlokalizowany jest przy ul. Brzozowej 3. Punkt ten świadczył usługi 5 dni w tygodniu (poniedziałek, wtorek, czwartek, piątek i sobota) w określonych godzinach. Do Punktu mieszkańcy

Ornontowic mogli na bieżąco, we własnym zakresie, dostarczać powstające w gospodarstwach domowych odpady:

- papier, szkło, tworzywa sztuczne, odpady opakowaniowe wielomateriałowe i metale,
- bioodpady,
- odpady niebezpieczne,
- przeterminowane leki i chemikalia,
- odpady niekwalifikujące się do odpadów medycznych powstałe w gospodarstwie domowym w wyniku przyjmowania produktów leczniczych w formie iniekcji i prowadzenia monitoringu poziomu substancji we krwi (igły, strzykawki),
- zużyte baterie i akumulatory,
- zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny,
- meble i inne odpady wielkogabarytowe,
- zużyte opony,
- odpady budowlane i rozbiórkowe stanowiące odpady komunalne.

Od stycznia 2021 r. w Punkcie Selektywnego Zbierania Odpadów Komunalnych wdrożono System PSZOK służący do ewidencjonowania przekazywanych przez mieszkańców odpadów oraz - dzięki przekazanim wcześniej kartom - identyfikacji mieszkańców objętych gminnym systemem gospodarowania odpadami komunalnymi.

W okresie jesiennym odbyła się zbiórka liści, w ramach której - po wcześniejszym poinformowaniu mieszkańców i zaopatrzeniu ich w odpowiednie worki - odpady w postaci liści zostały odebrane bezpośrednio sprzed posesji. Ponadto, w okresie jesiennym, miała miejsce tzw. „wystawka”, czyli zbiórka odpadów wielkogabarytowych, podczas której odebrano łącznie 55,42 ton tych odpadów.

W 2021 r. Gmina odebrała od mieszkańców łącznie **2 779,349 ton** odpadów, w tym 1 978,12 ton z nieruchomości oraz 801,229 ton w Punkcie Selektywnego Zbierania Odpadów Komunalnych. Odpady te zostały przekazane do zagospodarowania do właściwych instalacji, tj. instalacji komunalnych oraz instalacji odzysku i unieszkodliwiania odpadów. Odpady w postaci zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego odebrane w PSZOK w ilości 6,261 ton zostały przekazane firmie Enviropol PL Sp. z o. o. z siedzibą w Gliwicach, zaś złom w ilości 2,57 ton przekazano do Skupu Surowców Wtórnych Zbigniew Klimala w Czerwionce-Leszczynach. Pozostałe odpady w ilości 2 770,518 ton zostały odebrane i zagospodarowane przez firmę świadczącą usługę odbioru i zagospodarowania odpadów komunalnych na podstawie umów z Gminą. Ilości poszczególnych frakcji odpadów odebranych od mieszkańców Gminy Ornontowice przedstawia Tabela 38.

Tabela 39: Podział frakcji odpadów odebranych od mieszkańców gminy w 2021 r.

Lp.	Kod odpadu	Rodzaj odpadu	Masa odebranych odpadów [tony]	Masa odpadów przypadająca na 1 mieszkańca wg deklaracji [kg]
1	15 01 01	Opakowania z papieru i tektury	70,520	12,309
2	15 01 02	Opakowania z tworzyw sztucznych	20,570	3,591
3	15 01 06	Zmieszane odpady opakowaniowe	186,960	32,634
4	15 01 07	Opakowania ze szkła	160,940	28,092
5	16 01 03	Zużyte opony	14,960	2,611

6	17 01 07	Zmieszane odpady z betonu, gruzu ceglanego, odpadowych materiałów ceramicznych i elementów wyposażenia inne niż wymienione w 17 01 06	230,000	40,147
7	17 04 05	Żelazo i stal	2,570	0,449
8	20 01 08	Odpady kuchenne ulegające biodegradacji	1,900	0,332
9	20 01 21*	Lampy fluorescencyjne i inne odpady zawierające rtęć	0,031	0,005
10	20 01 23*	Urządzenia zawierające freony	2,793	0,488
11	20 01 27*	Farby, tusze, farby drukarskie, kleje, lepiszcze i żywice zawierające substancje niebezpieczne	0,952	0,166
12	20 01 35*	Zużyte urządzenia elektryczne i elektroniczne inne niż wymienione w 20 01 21 i 20 01 23 zawierające niebezpieczne składniki	1,363	0,238
13	20 01 36	Zużyte urządzenia elektryczne i elektroniczne inne niż wymienione w 20 01 21, 20 01 23 i 20 01 35	2,105	0,367
14	20 01 32	Leki inne niż wymienione w 20 01 31	0,239	0,042
	20 01 34	Baterie i akumulatory inne niż wymienione w 20 01 33	0,204	0,036
15	20 02 01	Odpady ulegające biodegradacji	394,080	68,787
16	20 01 99	Inne niewymienione frakcje zbierane w sposób selektywny - popiół i żużel	391,060	68,260
17	20 01 99ex	Inne niewymienione frakcje zbierane w sposób selektywny - igły i strzykawki	0,002	0,000
18	20 03 01	Niesegregowane (zmieszane) odpady komunalne	861,620	150,396
19	20 03 07	Odpady wielkogabarytowe	436,480	76,188
		Razem	2779,349	485,137

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych RGO

Na dzień 31.12.2021 r. liczba mieszkańców ujętych w deklaracjach o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi w Gminie Ornontowice wynosiła 5729. Na ten sam dzień liczba osób zameldowanych (meldunek stały i czasowy) wynosiła 6034. Różnica w ilości osób zameldowanych, a wskazanych w deklaracjach na koniec 2021 roku wynosiła 305. Rozbieżność ta wynika m. in. z faktu, że część osób zameldowanych w Ornontowicach przebywa/zamieszkuje poza obszarem Gminy.

IV.7. Rolnictwo i łowiectwo

Obszar Gminy Ornontowice objęty jest działaniem m. in. Śląskiego Ośrodka Doradztwa Rolniczego w Częstochowie, oddział w Mikołowie oraz Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa - Biuro Powiatowe w Mikołowie.

Wojewoda Śląski Zarządzeniem Nr 3983/15 z dnia 29 lipca 2015 r., zmienionym Zarządzeniem Nr 358/18 z dnia 5 października 2018 oraz Nr 237/20 z 21 lipca 2020 r. powołał w Gminie Ornontowice komisję do spraw oszacowania zakresu i wysokości szkód doznanych w gospodarstwach rolnych i działach specjalnych produkcji rolnej, w których wystąpiły szkody spowodowane przez suszę, grad, deszcz nawalny, ujemne skutki przezimowania, przymrozki wiosenne, powódź, huragan, piorun, obsunięcie się ziemi lub lawinę.

Na terenie Gminy są dwa obwody łowieckie: Koła Łowieckiego "Szarak" z siedzibą w Czerwionce-Leszczynach (obszar zachodniej części Ornontowic) oraz Koła Łowieckiego "Bór" z siedzibą w Rudzie Śląskiej (obszar wschodniej części Ornontowic).

IV.8. Górnictwo

Obszar Gminy objęty jest eksploatacją górniczą:

- Jastrzębskiej Spółki Węglowej S.A., Kopalnia Węgla Kamiennego „Budryk” w Ornontowicach, która prowadzi działalność na podstawie Koncesji nr 13/94 z dnia 21.03.1994 zmienionej Decyzją z dnia 12.12.2018 r. z terminem ważności do 31.12.2043 r., oraz Planu ruchu na lata 2019-2021,
- Polskiej Grupy Górniczej S.A., Kopalnia Węgla Kamiennego „Bolesław Śmiały”, która prowadzi działalność na podstawie Koncesji nr 116/94 z dnia 27 lipca 1994 r. zmienionej Decyzją z dnia 19.06.2020 r. z terminem ważności do 31.12.2040 r., oraz Planu ruchu na okres od 01.01.2017 r. do 31.07.2020 r. oraz od 01.08.2020 r. do 31.12.2023 r.

Ponad to na terenie gminy znajduje się obszar Górniczy „Dębieńsko 1” wraz Terenem Górniczym „Dębieńsko 1” dla których została wydana koncesja nr 8/2008 z dnia 24.06.2008 r. na rzecz (obecnie) NWR Karbonia S.A., na wydobywanie węgla kamiennego i metanu jako kopaliny towarzyszącej ze złoża „Dębieńsko 1”, z terminami: budowy zakładu do 01.01.2018 r. i wydobywaniem kopaliny – okres 40 lat.

30 marca 2021 r. podpisane zostało Porozumienie w sprawie powołania Zespołu porozumiewawczego dla oceny wpływów eksploatacji górniczej na powierzchnię terenu w granicach Gminy Ornontowice. Pierwsze posiedzenie odbyło się w formie wideokonferencji w dniu 20 maja 2021 r. Kolejne w dniu 25 listopada 2021 r.

IV.9. Pomoc społeczna

Celem działalności Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej jest organizowanie i wykonywanie zadań z zakresu pomocy społecznej, w szczególności poprzez wspieranie osób i rodzin w wysiłkach zmierzających do zaspokojenia niezbędnych potrzeb oraz doprowadzenie ich do życiowego usamodzielnienia. Do zadań pomocy społecznej należy przyznawanie i wypłacanie świadczeń, prowadzenie pracy socjalnej, rozwijanie nowych form pomocy w ramach zidentyfikowanych potrzeb.

Czynniki warunkujące wsparcie to:

- przyczyny ekonomiczne (ubóstwo, bezrobocie),
- przyczyny zdrowotne (długotrwała lub ciężka choroba, niepełnosprawność),
- przyczyny rodzinne (bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych, alkoholizm, narkomania, przemoc).

Do realizacji zadań Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w roku 2021 zatrudnionych było 9 pracowników.

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w roku budżetowym 2021 wydatkował łączną kwotę na realizację zadań zleconych i własnych w wysokości: **10 335 427,58 zł** z czego:

- zadania zlecone: 9 343 714,01 zł
- dofinansowanie zadań własnych: 151 331,51 zł
- środki własne: 840 382,06 zł

W ramach ustawy o pomocy społecznej GOPS realizował następującą pomoc: zasiłki celowe, zasiłki celowe specjalne i zasiłki celowe w formie rzeczowej, zasiłki okresowe, zasiłki stałe, schronienie (w tym schronienie z usługami opiekuńczymi), pomoc żywnościowa, zapewnienie usług opiekuńczych, dofinansowanie pobytu w domu pomocy społecznej oraz wynagrodzenie z tytułu sprawowania opieki nad osobą ubezwłasnowolnioną.

W 2021 r. pomocą społeczną w formie świadczeń pieniężnych, usług oraz pracy socjalnej objęto łącznie **159 rodzin** (394 osoby w rodzinach).

Ponadto jednostka realizowała/przyznawała:

1. Świadczenia rodzinne – łączna kwota wydatkowana w 2021 r. **1 312 568,94 zł** tj. zasiłki rodzinne wraz z dodatkami przyznano dla **60 rodzin/217 436,32 zł**, jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia dziecka dla **24 osób/25 000,00 zł**, świadczenie rodzicielskie dla **23 osób/135 766,80 zł**, zasiłki pielęgnacyjne dla **112 osób/263 108,96 zł**, świadczenia pielęgnacyjne wraz z ustaleniem prawa i opłaceniem składek zdrowotnych i społecznych dla **31 osób/671 256,90 zł**.
2. Świadczenia z funduszu alimentacyjnego oraz podejmowanie działań wobec dłużników alimentacyjnych – wsparciem objęto **16 rodzin/102 591,79 zł**.
3. Aktualizacja zadłużeń dłużników alimentacyjnych w Biurach Informacji Gospodarczej.
4. Dodatki mieszkaniowe – wsparciem objęto **24 rodziny/44 922,05 zł**.
5. Zadania przypisane gminie w ustawie o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych – prawo do świadczeń opieki zdrowotnej otrzymała 1 osoba.
6. Zapisy gminnego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii.
7. Zapisy gminnego systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie.
8. Zadania przypisane gminie w ustawie o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej – koszt pobytu **16 dzieci w pieczy zastępczej/149 884,83 zł**.
9. Dodatek energetyczny – wsparciem objęto **17 rodzin/2 474,99 zł**.
10. Świadczenia wychowawcze – wsparciem objęto **1408 osób, tj. 860 rodzin/7 697 661,90 zł**.
11. Ustalanie i przyznawanie Karty Dużej Rodziny – wydano **86 kart elektronicznych i tradycyjnych**.
12. Zadania przypisane gminie w ustawie o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem”- wsparciem objęto **1 osobę/4 000,00 zł**.

IV.10. Oświata – edukacja publiczna

IV.10.1. Oświata gminna

Gmina Ornontowice jest organem prowadzącym dla Zespołu Szkolno-Przedszkolnego w Gminie Ornontowice, w skład którego wchodzi:

Przedszkole im. Kubusia Puchatka w Gminie Ornontowice

- ilość oddziałów – **11**,
- ilość wychowanków – **267**,

Szkoła Podstawowa im. Karola Miarki w Gminie Ornontowice

- ilość oddziałów – **26**,
- ilość uczniów – **547**.

Awans zawodowy nauczycieli ww. placówek:

- nauczyciele dyplomowani – **45**,
- nauczyciele mianowani – **10**,
- nauczyciele kontraktowi – **15**,
- nauczyciele stażyści – **3**.

W uznaniu za szczególny wkład w pracę zawodową i wzorowe wypełnianie obowiązków, Wójt Gminy przyznał nagrody następującym nauczycielom i pracownikom jednostek oświatowych:

- Monika Orłowska - Przybyła,
- Iwona Sznepka,
- Elżbieta Lewicka,
- Marzena Rożek,
- Katarzyna Nowak.

Egzamin ósmoklasisty został przeprowadzony w dniach 25 - 27 maja 2021 r.

Tabela 40: Wyniki egzaminu ósmoklasisty 2021

Liczba zdających	Średnia [%]		
	Język polski	Matematyka	Język angielski
62 (język polski) 62 (matematyka) 61 (język angielski)	68,31 (65,69 – Powiat mikołowski)	53,23 (51,60 – Powiat mikołowski)	73,74 (72,55 – Powiat mikołowski)

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Okręgowej Komisji Egzaminacyjnej w Jaworznie

Tabela 41: Wydarzenia i inne informacje z życia szkoły z 2021 r.

Rodzaj wydarzenia	Nazwa wydarzenia
Konkursy	– Konkursy z okazji 30-lecia Gminy Ornontowice (konkurs wiedzy o Ornontowicach, plastyczny do kapsuły czasu, matematyczny i ortograficzny). – Happening z okazji Jubileuszu 70 – lecia szkoły. – Konkurs Obrazy z życia Jana Pawła II. – Konkurs recytatorski Wielkanoc na poważnie i na wesoło. – Konkursy z okazji Dnia Ziemi. – Szkolny Przegląd Taneczny. – Konkurs Fundacji JSW Kultywowanie Pamięci Jastrzębskiego Porozumienia.
Wystawy/warsztaty	– Wernisaż p. Marii Kulawik – „Życiorys w słonecznikach”. – Wystawa prac plastycznych uczniów w ramach galerii „Mały Twórca”. – Warsztaty w Nadleśnictwie Katowice – plener malarski. – Warsztaty „Jak walczyć z agresją?”. – Warsztaty regionalne „W śląskim domu”. – Warsztaty chemiczne w Pałacu Młodzieży dla kl. VIII - Katowice.
Projekty, granty, programy	– Projekt edukacyjny Europejskiego Funduszu Społecznego: „Poprawa efektywności kształcenia ogólnego w Zespole Szkolno - Przedszkolnym w Gminie Ornontowice”. – Projekt WFOŚ i Gospodarki Wodnej w Katowicach – Zielona Pracownia. – Ministerialny program „Laboratoria Przyszłości” – Projekt JSW – „Przestrzeń, która uczy, bawi, relaksuje”. – Ogólnopolski Projekt Edukacyjny „Miś Bajkuś w Krainie Bajkoterapii”. – Ogólnopolski Projekt Edukacyjny „Zdrowo i sportowo”. – Projekt edukacyjny „Klub zdrowego przedszkolaka” PSSE Tychy – Projekt ministerialny - „Aktywny powrót do szkół – WF z AWF”. – Granty Centrum Mistrzostwa Informatycznego. – Grant Fundacji Orange „#SuperKoderzy”. – Szklanka Mleka. – Owoce w szkole. – Kubusiowi Przyjaciele Natury. – eTwinning „Animals and empathy”. – Kreatywny Odkrywca. – Innowacje pedagogiczne: – VII edycja Ogólnopolskiego Maratonu - Sprintem do maratonu.

Remonty i modernizacje	- Modernizacja sali rytmicznej – adaptacja na potrzeby realizacji zajęć opiekuńczych, wychowawczych i dydaktycznych w przedszkolu. - Modernizacja łazienki II piętro szkoły podstawowej – dostosowanie do standardów przedszkola. - Usunięcie szkód górniczych: malowanie sal gimnastycznych seg. A i B, malowanie szatni oraz korytarza przy sali gimnastycznej seg. B, malowanie holu seg. B, malowanie gabinetu pedagoga i psychologa oraz biblioteki w segmencie B. - Modernizacja ogrodzenia oraz bramy głównej. - Zakup nowego sprzętu do siłowni w ramach projektu JSW. - Zakup sprzętu i środków dydaktycznych dla dzieci ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi. - Zakup środków dydaktycznych oraz sprzętu do gabinetu logopedy. - Zakup kąciołów czytelniczych, półek oraz pomocy dydaktycznych do przedszkola. - Doposażenie sal w multimedia i pomoce dydaktyczne (przedszkole i szkoła). - Zakup fototapet, wyposażenia oraz zabawek do przedszkola przy wsparciu Rady Rodziców. - Zakup książek do biblioteki szkolnej. - Renowacja sprzętu na przedszkolnym placu zabaw. - Odnowienie wejścia głównego do szkoły segment A.
-------------------------------	---

Programy i projekty edukacyjne:

- Realizacja projektu w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Śląskiego na lata 2014-2020 (EFS) – “Poprawa efektywności kształcenia ogólnego w Zespole Szkolno – Przedszkolnym w Gminie Ornontowice” – łączna kwota realizacji zadania na dzień 31.12.2021 r. wyniosła 158 432,21 zł.
- W dniu 18.06.2021 r. została podpisana umowa dotacji nr 174/2021/51/EE/ap/D z Wojewódzkim Funduszem Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Katowicach na dofinansowanie zadania pod nazwą „Zielona Pracownia w ZSP w Ornontowicach - Pracownia z klimatem”. Całkowity koszt zadania wyniósł 37 197,60 zł.
- Laboratoria przyszłości - inicjatywa edukacyjna realizowana przez Ministerstwo Edukacji i Nauki we współpracy z Centrum GovTech w Kancelarii Prezesa Rady Ministrów. Całkowity koszt zadania wyniósł 164 700,00 zł.

COVID - Zasady funkcjonowania szkoły:

Zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa Dyrektor placówki przygotował stosowne dokumenty, regulujące pracę szkoły i przedszkola w czasie epidemii (zarządzenia dyrektora, procedura funkcjonowania szkoły i przedszkola w czasie epidemii, procedura nauczania zdalnego).

W zależności od sytuacji epidemicznej oraz stosownie do zmieniających się przepisów prawa prowadzono pracę/naukę stacjonarną, zdalną lub hybrydową, zarówno wśród uczniów, jak i nauczycieli oraz pracowników administracji. Nauczanie zdalne odbywało się z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość. Placówka korzystała z platformy GSuite, ClassDojo oraz Dziennika Elektronicznego Librus. Poniżej wykaz terminów nauczania zdalnego i hybrydowego:

- 1 stycznia 2021 r. - 17 stycznia 2021 r. klasy I-VIII szkoły podstawowej (nauczanie zdalne - przerwa świąteczna, ferie zimowe),
- 18 stycznia 2021 r. 21 marca 2021 r. klasy I-III nauczanie stacjonarne,
- 18 stycznia 2021 r. do 16 maja 2021 r. klasy IV-VII szkoły podstawowej - nauczanie zdalne,
- 22 marca 2021 r. - 11 kwietnia 2021 r. klasy I-VIII szkoły podstawowej - nauczanie zdalne,
- 12 kwietnia 2021 r. - 2 maja 2021 r. – klasy I-VIII szkoły podstawowej - nauczanie zdalne,
- 3 maja 2021 r. klasy I-III szkoły podstawowej wróciły do nauki w trybie stacjonarnym,

- 17 maja 2021 r. - 30 maja 2021 r. klasy IV-VIII szkoły podstawowej nauka w trybie hybrydowym,
- 29 marca 2021 r. - 18 kwietnia 2021 r. – zamknięte przedszkole - zajęcia dydaktyczno - wychowawcze w formie zdalnej.,

Od 31 maja 2021 r. uczniowie powrócili do regularnej nauki stacjonarnej. W związku z nasilającą się sytuacją epidemiologiczną w terminie od 16.11.2021 r. do 31.12.2021 r. na kwarantannę zostało skierowanych 9 klas szkoły podstawowej oraz 9 grup przedszkolnych .

Wsparciem dla gminnych jednostek oświatowych jest **Zakład Usługowo-Pomocniczy dla Jednostek Oświatowych**. W 2021 r. realizował swoje zadanie statutowe: żywienie zbiorowe dla uczniów i wychowanków placówek oświatowych na terenie Gminy Ornontowice, dla których organem prowadzącym jest Gmina Ornontowice. W 2021 r. przygotowano i wydano łącznie 115 236 posiłków (33 280 śniadania, 50 620 obiadów, 31 336 podwieczorków).

Wspomaganiem rozwoju dzieci i młodzieży poprzez podejmowanie działań opiekuńczych zajmuje się Świetlica Profilaktyczno-Wychowawcza i Terapeutyczna. Placówka obejmuje pomocą dzieci w wieku od 6 do 16 lat.

IV.10.2. Udzielone dofinansowania

Dofinansowanie pracodawcom kosztów kształcenia młodocianych pracowników w formie:

- nauki zawodu – **8 081,00 zł** (za 36 m-cy nauki zawodu),
- przyuczenia do wykonywania określonej pracy – **254,00 zł** (za każdy pełny miesiąc kształcenia).

Tabela 42: Dofinansowanie kosztów kształcenia pracowników młodocianych

Nauka zawodu		Przyuczenie do wykonywania określonej pracy	
Ilość młodocianych pracowników	Kwota dofinansowania [zł]	Ilość młodocianych pracowników	Kwota dofinansowania [zł]
1	3591,56 (za 16 miesięcy nauki zawodu)	0	0

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych WO

Dotacja celowa na wyposażenie szkół w podręczniki, materiały edukacyjne i materiały ćwiczeniowe, tzw. "dotacja podręcznikowa": Gmina Ornontowice na zakup podręczników, materiałów edukacyjnych i materiałów ćwiczeniowych otrzymała **75 835,88 zł**, a wykorzystała **73 162,55 zł**.

Tabela 43: Dofinansowanie zadań w zakresie wychowania przedszkolnego

Dotacja otrzymana [zł]	Dotacja wykorzystana [zł]	Liczba uczniów uwzględniona do naliczenia dotacji (dzieci w wieku 5 lat i mniej)
335 388,00	335 388,00	228 uczniów w tym: - 196 – przedszkole publiczne - 32 – przedszkole niepubliczne

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych WO

Gmina Ornontowice wypłacała dofinansowanie uczniom posiadającym orzeczenia o potrzebie kształcenia specjalnego, uczęszczającym do Zespołu Szkół Ponadpodstawowych w Ornontowicach. Gmina Ornontowice otrzymała 8 460,00 zł, a wykorzystała 6 603,70 zł.

Tabela 44: Rządowy program pomocy uczniom niepełnosprawnym w formie dofinansowania zakupu podręczników, materiałów edukacyjnych i materiałów ćwiczeniowych w latach 2020-2022

Szkoła branżowa I stopnia	Technikum
- liczba uczniów – 7	- liczba uczniów – 12
- łączna kwota – 2 035,13 zł	- łączna kwota – 4 568,57 zł
RAZEM: uczniów – 19 kwota: 6 603,70 zł	

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych WO

Gmina otrzymywała zwrot kosztów wychowania przedszkolnego w związku z uczęszczaniem dzieci z innych gmin do Przedszkola im. Kubusia Puchatka w Gminie Ornontowice:

Tabela 45: Zwrot kosztów wychowania przedszkolnego (jaki inne gminy zwracają Gminie Ornontowice)

Gmina i Miasto Czerwionka - Leszczyny			Gmina Gierałtowie		
Za okres	Liczba uczniów	Zwrot kosztów dla Gminy Ornontowice [zł]	Za okres	Liczba uczniów	Zwrot kosztów dla Gminy Ornontowice [zł]
styczeń – czerwiec 2021; wrzesień – grudzień 2021	2	7 865,70	styczeń – czerwiec; sierpień 2021	1	5 505,99
RAZEM: 13 371,69 zł					

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych WO

Gmina realizowała zwrot kosztów wychowania przedszkolnego dla innych gmin, w związku z uczęszczaniem dzieci zamieszkałych w Ornontowicach do przedszkoli publicznych w innych gminach:

Tabela 46: Zwrot kosztów wychowania przedszkolnego (jakie Gmina Ornontowice płaci innym gminom)

Miasto Orzesze			Gmina Gierałtowie		
Za okres	Liczba uczniów	Zwrot kosztów dla innych gmin [zł]	Za okres	Liczba uczniów	Zwrot kosztów dla innych gmin [zł]
luty – grudzień 2021	2	12 749,99	styczeń – sierpień 2021	1	8 917,92

Gmina Knurów			Gmina Pilchowice		
Za okres	Liczba uczniów	Zwrot kosztów dla innych gmin [zł]	Za okres	Liczba uczniów	Zwrot kosztów dla innych gmin [zł]
styczeń – sierpień 2021	1	6 581,15	styczeń – grudzień 2021	2	9 117,12
RAZEM: 37 366,18 zł					

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych WO

Na podstawie Uchwały Nr XL/343/18 Rady Gminy Ornontowice z dnia 28 lutego 2018 r. w sprawie ustalenia trybu udzielania i rozliczania dotacji z budżetu Gminy Ornontowice dla niepublicznych przedszkoli oraz dla niepublicznych innych form wychowania przedszkolnego prowadzonych przez osoby prawne i fizyczne na terenie Gminy Ornontowice oraz trybu kontroli prawidłowości ich pobrania i wykorzystania tej dotacji udzielono:

- dla Katolickiego Przedszkola Niepublicznego Sióstr Służebniczek NMP im. Aniołów Stróżów w Ornontowicach **dotacji w wysokości 335 680,04 zł, gdzie na miesiąc przypadało 41 dzieci,**

z tego **6 dzieci w okresie od 01-08/2021 r., 5 dzieci w okresie 09-12/2021 r. z obcych gmin** uczęszczało do Katolickiego Przedszkola Niepublicznego Sióstr Służebniczek i zostały ściągnięte środki finansowe do budżetu Gminy Ornontowice, jako zwrot kosztów dotacji za udział dzieci z obcych gmin na zasadzie not księgowych na łączną kwotę **26 845,92 zł**;

zgodnie z art. 51 ust. 3 ustawy z dnia 27 października 2017r. o finansowaniu zadań oświatowych (Dz. U. z 2021 r. poz. 1930 z zm.)

- do **przedszkoli niepublicznych w obcych gminach (Gliwice, Katowice, Orzesze, Żory)** uczęszczało **13 dzieci z Ornontowic**, gdzie łącznie z budżetu Gminy Ornontowice zostały przekazane zwroty kosztów za udział dzieci w łącznej wysokości **23 865,97 zł**.

W Gminie Ornontowice na podstawie Uchwały Nr XXXIX/330/18 Rady Gminy Ornontowice z dnia 30.01.2018 r. w sprawie wprowadzenia świadczenia pieniężnego „Dofinansowanie żłobkowe” dla rodzin z dziećmi w wieku do lat 3 i uchwał zmieniających – z dofinansowania skorzystało **23 dzieci**, a koszt dofinansowania łącznie w **2021 r. wyniósł 41 250,00 zł**.

Gmina pokrywała koszt dowozu dzieci niepełnosprawnych do szkół i placówek specjalnych:

- Transport zorganizowany przez gminę (Knurów i Gliwice, Wiry, Mikołów i Katowice) – **dane od I-VI 2021 (13 dzieci) i IX-XII 2021 r. (12 dzieci) (dwa lata szkolne)** – dowóz łącznie **25 dzieci** do szkół i placówek specjalnych przez przewoźnika wyłonionego poprzez zapytania ofertowe na łączną kwotę **93 758,83 zł**,
- Transport indywidualny realizowany przez rodziców na zasadzie zawartych umów za dowóz dzieci niepełnosprawnych do szkół i placówek specjalnych (Mikołów, Katowice, Ziemiećice) – **dane od I-VI 2021 i IX-XII 2021 r. (dwa lata szkolne)** – dowóz łącznie **6 dzieci** na zasadzie zawartych umów z rodzicami, jako zwrot kosztów dowozu do szkół i placówek specjalnych Gmina Ornontowice wypłaciła łącznie **7 856,77 zł**.

Tabela 47: Praktyki uczniowskie/studenckie w Urzędzie Gminy w 2021

UCZNIOWSKIE	STUDENCKIE
8	2

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych WO

IV.10.3. Stypendia

Gmina Ornontowice od szeregu lat realizuje program wypłaty stypendiów dla dzieci i młodzieży osiągającej wysokie wyniki w nauce. Stypendia Wójta Gminy Ornontowice realizowane są na podstawie Regulaminu przyjętego uchwałami Rady Gminy Ornontowice dla uczniów w Gminie Ornontowice⁵⁸ oraz studentów zamieszkałych na terenie Gminy Ornontowice.⁵⁹

Wnioski o przyznanie stypendium Wójta Gminy Ornontowice specjalnego rozpatruje Komisja Weryfikacyjna ds. stypendium⁶⁰ w składzie:

• Marcin Kotyczka	-	Przewodniczący Komisji
• Ryszard Milanowski	-	Członek
• Grzegorz Hawełka	-	Członek
• Aleksandra Krzemińska	-	Członek
• Wojciech Kubicki	-	Członek

⁵⁸Uchwała Nr XXII/191/20 Rady Gminy Ornontowice z dnia 22 października 2020 r.

⁵⁹Uchwała Nr XVIII/161/20 Rady Gminy Ornontowice z dnia 28 maja 2020 r.

⁶⁰Zarządzenie Nr 0050.0480.2021 Wójta Gminy Ornontowice z dnia 26 października 2021 r.

- Łukasz Machulik - Członek
- Sebastian Spyra - Członek
- Adam Widenka - Członek

Tabela 48: Stypendia specjalne w roku szkolnym 2020/2021

Stypendyści		Ilość [osób]	Kwota [zł]
Uczniowie szkoły podstawowej	kl. V	2	1 800,00
	kl. VI	7	6 300,00
	kl. VII	10	9 000,00
	kl. VIII	15	13 500,00
Studenci uczelni wyższych	-	10	15 000,00
Razem:		44	45 600,00

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych WO

IV.10.4. Oświata powiatowa

Na terenie Gminy Ornontowice mieści się Zespół Szkół Ponadpodstawowych, którego organem prowadzącym jest Powiat Mikołowski, a w którym naukę pobiera ok. 455 uczniów w 18 oddziałach.

Kierunki kształcenia:

- technikum 5-letnie (dla uczniów kończących szkołę podstawową): technik automatyk, technik architektury krajobrazu, technik ekonomista, technik elektryk, technik górnictwa podziemnego, technik hodowca koni, technik hotelarstwa, technik ogrodnik (architektura krajobrazu), technik rachunkowości, technik robót wykończeniowych w budownictwie, technik żywienia i usług gastronomicznych (dietetyka), technik weterynarii,
- branżowa szkoła I stopnia 3-letnia: ślusarz, automatyk, elektryk, kucharz, mechanik-operator pojazdów i maszyn rolniczych, monter zabudowy i robót wykończeniowych w budownictwie, górnik eksploatacji podziemnej,
- oraz w klasie wielozawodowej - rzemieślniczej, która kształci w zawodach: fryzjer, piekarz, stolarz, krawiec, mechanik pojazdów samochodowych, tapicer, elektromechanik pojazdów samochodowych, kamieniarz, betoniarz-zbrojarz, blacharz samochodowy, wędliniarz, monter sieci, instalacji i urządzeń sanitarnych, monter-elektronik, sprzedawca, fotograf, lakiernik, ślusarz, operator obrabiarek skrawających, mechanik-monter maszyn i urządzeń, kowal oraz w innych zawodach, w których uczeń znajdzie praktyczną naukę zawodu,

Wszystkie zawody znajdują się na liście zawodów o znacznym lub umiarkowanym zapotrzebowaniu na krajowym i wojewódzkim rynku pracy.

Szkoła współpracuje z okolicznymi zakładami pracy w zakresie praktycznej nauki zawodu.

IV.11. Ochrona zdrowia

Na terenie Gminy Ornontowice funkcjonuje Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej – Gminny Ośrodek Zdrowia, którego organem tworzącym jest Gmina Ornontowice. Organem inicjującym i opiniodawczym Gminnego Ośrodka Zdrowia jest Rada Społeczna. W dniu 27 sierpnia 2020 r. na mocy Uchwały Nr XX/175/20 Rady Gminy Ornontowice została powołana nowa Rada Społeczna na 4-letnią kadencję, w składzie:

- Marcin Kotyczka - Przewodniczący Rady Społecznej

• Edyta Nogiec-Karwot	-	Członek
• Henryk Nieużyła	-	Członek
• Ryszard Milanowski	-	Członek
• Katarzyna Walczak	-	Członek
• Tadeusz Zientek	-	Członek

W roku 2021 Rada Społeczna obradowała **pięć** razy. W posiedzeniach brali udział zaproszeni goście w osobach: Zastępcy Wójta, Skarbnika Gminy, Dyrektora GOZ, Głównej Księgowej GOZ oraz Radcy Prawnego. W 2021 roku Rada Społeczna podjęła **trzy** uchwały, które dotyczyły:

- przedstawienia opinii do przedłożonego rocznego sprawozdania finansowego Gminnego Ośrodka Zdrowia za rok 2020 oraz zawartej w nim propozycji podziału zysku netto,
- opinii dotyczących zmiany planu finansowego Gminnego Ośrodka Zdrowia na 2021,
- wydania opinii dotyczącej planu finansowego Gminnego Ośrodka Zdrowia w Ornontowicach na rok 2022.

Ponadto na posiedzeniach Rady Społecznej szeroko omawiane były tematy związane z:

- sytuacją finansową GOZ,
- sytuacją organizacyjną GOZ,
- prowadzonymi remontami w budynku GOZ,
- bieżącym funkcjonowaniem GOZ.

W ramach ochrony i promocji zdrowia w Gminie Ornontowice przeprowadzono w wyniku pandemii tylko nieliczne imprezy takie jak:

- zajęcia z cyklu "Akademia Biegania",
- Biegi przełajowe o Puchar Przewodniczącego Rady Gminy Ornontowice oraz Bieg Samorządowca,
- Biegi przełajowe o Puchar Wójta Gminy Ornontowice,
- fluoryzację wśród uczniów klas I-VI Szkoły Podstawowej,
- profilaktyka zdrowia psychicznego (uczniowie Szkoły Podstawowej klasy I-VIII, rodzice i nauczyciele),
- profilaktyka uzależnień i zachowań ryzykownych (uczniowie Szkoły Podstawowej klasy I-VIII, rodzice i nauczyciele),
- promocja zdrowia w zakresie poprawy kondycji fizycznej uczniów w Zespole Szkolno-Przedszkolnym
- Punkt Konsultacji dla osób uzależnionych od alkoholu i substancji psychoaktywnych oraz ofiar przemocy.

Ponadto Gmina Ornontowice dofinansowała:

- świadczenie pomocy psychologicznej dla osób uzależnionych i współuzależnionych od alkoholu i narkotyków oraz ofiar i sprawców przemocy – dla Mikołowskiego Stowarzyszenia Pomocy Psychospołecznej i Profilaktyki "Zmiana" w kwocie **2 000,00 zł**,
- świadczenie pomocy psychologicznej dla osób uzależnionych i współuzależnionych od alkoholu i narkotyków oraz ofiar i sprawców przemocy – dla Stowarzyszenia Klub Abstynenta „Powrót” w kwocie **2 500,00 zł**,
- XIX Integracyjny Rajd Rowerowy "DUET 2021 – ZIEMIA ŚWIĘTOKRZYSKA" dla Fundacji Brajlówka w kwocie **7 700,00 zł**.

W roku 2021 w Gminnym Ośrodku Zdrowia zadeklarowanych było ok. **6876 osób**. Udzielono **35 368 porad lekarskich**, w tym 5530 tys. pacjentom pediatrycznym. Pielęgniarki wykonały łącznie 3968 procedur (w tym 424 wizyt domowych i 616 szczepień dzieci). 437 uczniów objęto profilaktyką fluorkową, 67 noworodki znajdowały się pod opieką położnej środowiskowej, która przeprowadziła 633 wizyty domowe i 389 edukacji przedporodowych. Pod opieką pielęgniarek w miejscu nauczania i wychowania znajdowało się codziennie 841 uczniów Zespołu Szkolno-Przedszkolnego i ok. 455 uczniów Zespołu Szkół Ponadpodstawowych. Fizykoterapia wykonała 8760 tys. zabiegów. Punkt laboratoryjny przeprowadził 1,6 tys.

badan hematologicznych, 5,5 tys. badan biochemicznych i immunochemicznych w surowicy krwi. Zrealizowano 540 badan EKG, 295 badan USG i zlecono do wykonania 841 zdjec RTG. Przeprowadzono takze 4020 tys. badan medycyny pracy. Gminny Ośrodek Zdrowia zabezpiecza takze pod wzgledem medycznym prace KWK "Budryk", w dni robocze samodzielnie, a w dni wolne i swieta z pomocą zespołu złożonego z lekarzy, pielęgniarek i ratowników medycznych działających w ramach umowy podwykonawczej.

IV.12. Komunikacja publiczna

Zadania z zakresu komunikacji publicznej realizowane są na podstawie Ustawy z dnia 16 grudnia 2010 r. o publicznym transporcie zbiorowym.⁶¹

Na terenie Gminy organizatorem komunikacji publicznej jest:

- 1) Górnośląsko-Zagłębiowska Metropolia na podstawie podpisanego Porozumienia w sprawie powierzenia Górnośląsko-Zagłębiowskiej Metropolii pełnienia funkcji organizatora zbiorowego z dnia 09.10.2018 r., w ramach którego obsługiwana jest **linia nr 636, linia nr 505, linia nr 655, linia nr K, linia nr 647**, praca eksploatacyjna wykonana w 2021 r. na w/w liniach wynosiła **89 289 wzkm/na kwotę: 489 238,00 zł**,
- 2) Marszałek Województwa Śląskiego na podstawie podpisanej Umowy Nr RUD.032.010.2021 z dnia 02.02.2021 r. poprzedzonej Uchwałą Nr XXIV/211/20 Rady Gminy Ornontowice z dnia 16 grudnia 2020 r. w sprawie udzielenia pomocy finansowej na rzecz Województwa Śląskiego na finansowanie zadania własnego na 2021 rok oraz Aneks nr 1 z dnia 25.08.2021 r. poprzedzonym Uchwałą Nr XXX/254/21 Rady Gminy Ornontowice z dnia 20 maja 2021 r. w sprawie zmiany Uchwały Rady Gminy Ornontowice, w sprawie udzielenia pomocy finansowej na rzecz Województwa Śląskiego na finansowanie zadania własnego na 2021 rok, w ramach której obsługiwana jest **linia nr 309, linia nr 310, linia nr 311B**; praca eksploatacyjna wykonana w 2021 r. na w/w liniach wynosiła **12 738,4 wzkm/na kwotę: 85 177,44 zł**,
- 3) Ponadto Gmina Ornontowice zorganizowała własny transport zbiorowy obsługujący teren Ornontowic, tj. „*Bezpłatna komunikacja publiczna*”, realizowana na podstawie Umowy Nr RU.272.0266.2020 z dnia 30.12.2020 r. z Firmą Transportowo-Usługową Karol Drabas. Umowa obowiązywała od dnia 01.01.2021 r. do 31.12.2021 r. Trasa przejazdu obsługiwana była przez dwa autobusy (BUS nr 1 i BUS nr 2) i obejmowała 8 kursów w dni robocze; komunikacja finansowana była w 100% z budżetu gminy; koszt w roku 2021 wyniósł **193 303, 20 zł (stawka za wzkm 8,00 zł)**.

W ramach zadań komunikacyjnych, na podstawie:

- Uchwały Nr XVII/153/20 Rady Gminy Ornontowice w sprawie zmiany Uchwały Rady Gminy Ornontowice w sprawie określenia przystanków komunikacyjnych, których właścicielem lub zarządzającym jest Gmina Ornontowice oraz warunków i zasad korzystania z tych przystanków dla operatorów i przewoźników transportu zbiorowego,
- Uchwały Nr XXI/198/12 Rady Gminy Ornontowice z dnia 29 sierpnia 2012 r. w sprawie określenia przystanków komunikacyjnych, których właścicielem lub zarządzającym jest Gmina Ornontowice oraz warunków i zasad korzystania z tych przystanków dla operatorów i przewoźników transportu zbiorowego,
- Uchwały Nr XLV/444/14 Rady Gminy Ornontowice z dnia 24 września 2014 r. w sprawie zmiany uchwały Rady Gminy Ornontowice z dnia 29 sierpnia 2012 r. w sprawie określenia przystanków komunikacyjnych, których właścicielem lub zarządzającym jest Gmina Ornontowice oraz warunków i zasad korzystania z tych przystanków dla operatorów i przewoźników transportu zbiorowego,

⁶¹t.j. Dz.U. z 2019 poz. 2475, 2493, z 2020 poz. 400, 462.

- Uchwały Nr XXI/199/12 Rady Gminy Ornontowice z dnia 29 sierpnia 2012 r. w sprawie ustalenia stawki opłaty za korzystanie z przystanków komunikacyjnych na terenie Gminy Ornontowice,
- Uchwały Nr XXXII/329/13 Rady Gminy Ornontowice z dnia 19 czerwca 2013 r. w sprawie zmiany Uchwały Rady Gminy Ornontowice XXI/199/12 w sprawie ustalenia stawki opłaty za korzystanie z przystanków komunikacyjnych na terenie Gminy Ornontowice,

zawarte są umowy z przewoźnikami i pobierane kwartalne opłaty, tj. **0,05 zł** za każde zatrzymanie się na przystankach autobusowych. Umowy zawarte są z PKM Tychy, Kłosok Sp. z o.o. Sp. K., Firma Transportowo-Usługowa Karol Drabas, GTVBUS POLSKA Sp. z o.o., City-Line2 Sp. z o.o. W 2021 r. wpływy z opłaty za zatrzymanie na przystankach autobusowych wyniosły **9 354,05 zł**. Środki te przekazywane są do Zakładu Gospodarki Komunalnej i Wodociągowej na zadania związane z utrzymywaniem przystanków.

IV.13. Porządek, bezpieczeństwo i ochrona przeciwpożarowa

Komórka organizacyjna Bezpieczeństwa i Zarządzania Kryzysowego Urzędu Gminy Ornontowice w 2021 roku realizowała zadania i przedsięwzięcia wynikające z zakresu obowiązków przypisanych do stanowiska. W ramach poprawy bezpieczeństwa przeciwpożarowego Gmina Ornontowice uczestniczyła w zakupie sprzętu dla Ochotniczej Straży Pożarnej w Ornontowicach w wysokości **29 526,15 zł**. W ramach wydatków zakupiony został sprzęt ratunkowy oraz wyposażenia osobistego strażaków OSP taki jak: wodery – 1szt., ubranie specjalne- 5 szt., narzędzie ratownicze wielofunkcyjne – 1 szt., hełm strażacki – 1 szt., kompresor 150 l. – 1 szt. to tylko te ważniejsze. Sprzęt został przekazany przez władze gminy Ochotniczej Straży Pożarnej protokołem. W roku 2021 komórka ds. BiZK uczestniczyła aktywnie w działaniach w zwalczaniu pandemii COVID-19.

W ramach współpracy z Ochotniczą Strażą Pożarną Państwową Strażą Pożarną oraz Policją oraz Państwowej Straży Pożarnej w Mikołowie komórka Bezpieczeństwa i Zarządzania Kryzysowego uczestniczyła w działaniach mających zabezpieczać mieszkańców gminy przed skutkami pandemii COVID-19 poprzez promowanie mieszkańcom gminy szczepień. Gmina Ornontowice wraz z Gminnym Ośrodkiem Zdrowia dwukrotnie wspólnie z tutejszą parafią rzymskokatolicką wsparła akcję szczepień „ZASZCZEP SIĘ W TWOJEJ PARAFII” – tj. 15 sierpnia oraz 5 września. Ponadto w czasie gminnych Dożynek w dniu 11 września zorganizowany został punkt szczepień. Łącznie w 2021 r. na walkę z COVID-19 z gminnego budżetu wydano kwotę w wysokości **38 000,00 zł**. Zaszczepionych zostało ok. 4 000 mieszkańców gminy. W miesiącu październiku w ramach współpracy z Komendą Powiatową Policji w Mikołowie oraz Komisariatem Policji w Orzeszu w celu poprawienia bezpieczeństwa mieszkańców na terenie gminy funkcjonariusze policji w czasie ponadnormatywnych godzin służby pełnili służbę patrolową – 3 840,00 zł.

Ochotnicza Straż Pożarna w Ornontowicach liczy 35 członków druhow- strażaków, w tym: 7 członków zarządu, 3 członków komisji rewizyjnej, 8 członków Młodzieżowej Drużyny Pożarniczej, 27 strażaków-ratowników, w tym 10 kierowców z uprawnieniami wyjeżdża na akcje ratunkowe.

Na wyposażeniu znajdują się dwa samochody ratowniczo-gaśnicze – średni Mercedes-benz ATEGO oraz lekki RENAULT.

W październiku podczas zebrania sprawozdawczo-wyborczego Ochotniczej Straży Pożarnej w Ornontowicach nowym Prezesem OSP został dh Damian LEKS. Honorowym Prezesem został dotychczasowy Prezes dh Sławomir Bijak.

W miesiącu listopadzie Gmina Ornontowice pożegnała zmarłego wieloletniego Prezesa Gminnej Ochotniczej Straży Pożarnej w Ornontowicach oraz Prezesa Powiatowego Zarządu Związku Ochotniczych Straży Pożarnych RP Śp. dr Sławomira Bijaka, który „ODMELDOWAŁ SIĘ „ na wieczną służbę w dniu 27 listopada 2021r., ceremonia pogrzebowa odbyła się 2 grudnia 2021r.

Państwowa Straż Pożarna w 2021r. interweniowała na terenie gminy **63** razy z czego 8 w wyniku pożarów oraz 52 razy w innych sytuacjach zagrażających życiu i zdrowiu mieszkańców gminy.

Gminna Ochotnicza Straż Pożarna w Ornontowicach w 2021r. interweniowała **62** razy z czego 8 w wyniku pożaru oraz 62 razy w innych sytuacjach zagrażających życiu i zdrowiu mieszkańców gminy.

OSP Ornontowice należy do Krajowego Systemu Ratowniczo-Gaśniczego.

W 2021 roku na terenie gminy Ornontowice policja interweniowała **819** razy w tym 102 interwencji domowych oraz 717 interwencji w miejscach publicznych jak również przestępstwach przeciwko mieniu – kradzieże, kradzieże z włamaniem, kradzież i kradzież z włamaniem do samochodu, rozbojach, niszczenie mienia, uszkodzenie ciała, bójka i pobicia, wypadki w ruchu lądowym oraz przestępczość narkotykowa. Na terenie gminy policja zanotowała również 195 interwencji związanych z nadużywaniem alkoholu, 72 osób odwieziono do izby wytrzeźwień lub do miejsc zamieszkania. Na terenie Gminy doszło do 2 wypadków, 48 kolizji w wyniku których ranne zostały 2 osoby oraz zatrzymano 23 kierujących pod wpływem alkoholu. W 2021r. w aplikacji Krajowa Mapa Zagrożeń Bezpieczeństwa w Polsce mieszkańcy Ornontowic zamieścili 98 zgłoszeń. Najczęściej zamieszczane informacje to: przekroczenie prędkości, nieprawidłowe parkowanie, niewłaściwa infrastruktura drogowa, spożywanie alkoholu w miejscach niedozwolonych, zła organizacja ruchu drogowego, dzikie wysypiska śmieci, grupowanie się małoletnich zagrożonych demoralizacją, akty wandalizmu.

IV.14. Kultura i sztuka

W Gminie Ornontowice funkcjonują dwie instytucje kultury: ARTeria Centrum Kultury i Promocji oraz Gminna Biblioteka Publiczna, które zgodnie ze swoim Statutem prowadzą działania związane z rozwojem i upowszechnianiem szeroko rozumianej kultury i sztuki.

IV.14.1. ARTeria Centrum Kultury i Promocji

Zgodnie ze swoim statutem ARTeria jest organizatorem lub współorganizatorem wielu wydarzeń kulturalnych w Ornontowicach. Jednakże w związku z epidemią Covid-19 i wprowadzonymi ograniczeniami prowadzenie działalności kulturalnej w tym zakresie było niezwykle utrudnione.

Zostało odwołanych wiele planowanych imprez, jednak pozwoliło to na przeprowadzenie przez KWK Budryk w miesiącu styczniu remontu sali widowiskowej, w związku z występującymi w obiekcie pęknięciami spowodowanymi eksploatacją górniczą.

Nadal na sali ARTerii odbywały się przez cały rok Komisje i Sesje Rady Gminy oraz próby Chóru Jutrzenka (wcześniej w sali wieżowej UG). Od miesiąca lutego w zależności od obowiązujących ograniczeń odbywały się spotkania grup i organizacji oraz wydarzenia odpowiadające restrykcjom, jak np.: wystawa zdjęć i sprzętu pszczelarskiego, zebrania, kursy i warsztaty.

11 września odbyły się Dożynki Gminne połączone z Jubileuszem 25-lecia kapeli podwórkowej Śląskie Bajery. W grudniu odbyło się spotkanie z Mikołajem, Strojenie Choinki połączone z Barbórkowym Spotkaniem Gwarków

Zostały odwołane m.in. takie imprezy jak: Konkurs na Babę Wielkanocną, Piknik Strażacki, Festiwal Kolorów, Biesiada Barbórkowa. Nie odbyły się Dni Ornontwic.

W ramach oferty dla mam z dziećmi prowadzone były zajęcia Akademii Malucha oraz Mariuszkowe Muzykowanie. Odbyło się szkolenie z komunikacji dla wolontariuszy.

W ramach projektu „Kobieta w pędzącym świecie” dofinansowanego z Fundacji JSW odbyły się m.in. warsztaty z uważności, TRE, relaks dźwiękiem, warsztaty zielarskie, seria prelekcji i spotkań dla kobiet oraz warsztaty z twórcze z Mix Mediów. Również w ramach dofinansowania w miesiącu maju rozpoczął się Kurs Samoobrony dla Kobiet. Zostały przeprowadzone zajęcia dla mam z dziećmi z cyrkomotoryki, zdrowych potraw. W drugiej połowie roku przeprowadzone zostały m.in. szkolenia z zarządzania czasem, komunikacji, stylów myślenia i działania FRIS oraz prowadzenia kreatywnego kalendarza w formie Bullet Journal.

W miesiącu maju wspieraliśmy organizację obchodów 30-lecia odrodzenia Gminy Ornontowice przez opracowanie Questu o Ornontowicach dostępnego przez najbliższe lata na portalu questy.org.pl oraz organizując grę terenową na jego podstawie. W podsumowaniu rocznym quest stał się jednym z 3 najczęściej rozwiązywanych questów w województwie śląskim. Zaangażowaliśmy się również w współorganizację wystawy jubileuszowej Pani Marii Kulawik oraz uroczystość prawykonania Hymnu Ornontowic przez Chór Jutrzenka.

W okresie wakacji pracownicy ARTerii zorganizowali cykl warsztatów kreatywnych dla dzieci, znanych jako PAKA – Parkowa Akademia Kreatywna ARTerii.

W ramach programu ministerialnego „Kultura Interwencje”, wraz z KGW uczestniczyliśmy w projekcie „A dokąd?”. Projekt polegał na wymianie wiedzy i doświadczenia pań z Kół Gospodyń Wiejskich z miejscowości Ornontowice (woj. śląskie), Górzno (woj. kujawsko-pomorskie), Główny (woj. pomorskie). W lipcu panie z Górzna odwodziły Ornontowice. Natomiast we wrześniu panie z 3 miejscowości spotkały się na wizycie studyjnej w Górznie.

Tabela 49: Dochody i wydatki ARTerii w roku 2021 w porównaniu z 2020 rokiem

	2020 [zł]	2021 [zł]	Uwagi
W styczniu Plan przychodów opiewał na kwotę	134 365,86 zł	128 932,15 zł	
Na dzień 31 grudnia przychody wykonane wyniosły	246 224,11 zł	268 471,58 zł	
Łączne przychody wyniosły:	827 269,26 zł	848 281,58 zł	
W tym:			
Stan początkowy konta	31 315,09 zł	84 288,49 zł	
Dotacja podmiotowa	581 093,00 zł	579 810,00 zł	
Dotacje celowe z środków zewnętrznych	20 000,00 zł	25 000,00 zł	
Przychody z działalności statutowej	67 224,69 zł	87 808,15 zł	
Przychody finansowe	62,00 zł	70,00 zł	
Zwrot składek z ZUS-u	-	50 139,94 zł	
Pozostałe przychody, w tym darowizny	127 574,48 zł	21 165,00 zł	
Łączne koszty wyniosły:	746 238,25 zł	814 289,21 zł	
W tym:			
Koszty osobowe i pochodne	415 195,47 zł	469 422,34 zł	W tym artystów i wykonawców
Działalność podstawowa	144 865,49 zł	151 216,45 zł	
Działalność remontowo-inwestycyjna	61 138,20 zł	43 352,85 zł	
Działalność kulturalna	125 039,09 zł	153 289,21 zł	

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych ARTerii

W uzupełnieniu danych wskazanych w rozdziale III.2., oprócz etatowych pracowników jednostki, na dzień 31 grudnia 2021 r. ARTeria Centrum Kultury i Promocji zatrudniała 12 osób, w tym:

- Instruktorzy: 7 osób – umowy cywilno-prawne,
- Obsługa: 5 osób – umowa zlecenie rozliczana godzinowo,

w ciągu roku jednostka zatrudnia dodatkowo na umowy cywilno-prawne 14 osób jako realizatorów poszczególnych działań.

Dzięki organizacji w ARTerii Centrum Kultury i Promocji w Ornontowicach w 2021 r. cyklicznych zajęć stałych, tygodniowo korzystała z tej oferty następująca ilość osób:

Tabela 50: ARTeria - cykliczne zajęcia stałe

Zajęcia indywidualne prowadzone w ramach ogniska muzycznego:	
nauka gry na instrumentach klawiszowych	26 osób
nauka gry na gitarze	9 osób
nauka gry na perkusji	3 osób
nauka gry na skrzypcach	1 osoby
nauka śpiewu	9 osób
Zajęcia grupowe prowadzone w ramach wspierania aktywności twórczej:	
warsztaty ceramiczne	12 osób
zajęcia plastyczne dla dzieci	9 osób
W sumie:	69 osób

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych ARTerii

W związku ze epidemią Covid-19 w instruktorzy prowadzili zajęcia w formie hybrydowej. Dotyczyło to lekcji indywidualnych. W ramach pracy zdalnej cała aktywności przeniosła się do Internetu, dzięki temu wiele publikacji zrealizowanych wcześniej, udostępniliśmy mieszkańcom w formie plików do pobrania.

Jak wiele innych imprez, odwołany został w pierwszym półroczu realizowany w ramach edukacji kulturalnej, cykl bezpłatnych koncertów z muzykami z Filharmonii Śląskiej dla dzieci. Jednak od września wróciliśmy do prowadzenia spotkań w zwiększonym rygorze sanitarnym.

Przy ARTerii działają:

- Towarzystwo Miłośników Ornontowic
- Chór „Jutrzenka”,
- Zespół folklorystyczny „Marzanki”
- Kapela Podwórkowa „Śląskie Bajery”
- grupa wolontariuszy – Aktywni.ART

ARTeria udostępnia nieodpłatnie pomieszczenia dla następujących grup, działających na rzecz mieszkańców Gminy Ornontowice, systematycznie wspierając te organizacje:

- Koło Gospodyń Wiejskich
- Teatr „Naumiony”
- Fundacja Szafa Gra
- GKS Gwarek
- Sekcja Skata
- OSP Ornontowice
- Klub Emeryta
- Związek Hodowców Gołębi Poczтовых
- Rejonowe Stowarzyszenie Pszczelarzy
- Uniwersytet Trzeciego Wieku

Kontynuowana jest współpraca z szkołami tańca. Efektem pracy Szkoły Tańca TEAM Ornontowice jest udział dziecięcych par tanecznych w zawodach regionalnych, ogólnopolski i krajowych, warto w tym miejscu zauważyć, iż podopieczni szkoły coraz częściej zdobywają medale i wyróżnienia w znaczących turniejach tanecznych.

W ramach współpracy z Teatrem „Naumiony” oraz Fundacją Szafa Gra, systematycznie udzielana jest nieodpłatnie sala widowiskowa na potrzeby ważnych prób oraz wystawianych spektakli Teatru. Od początku listopada Teatr wszystkie swoje działania prowadził na sali ARTerii w związku z premierą nowego spektaklu „**Last minute**”, poruszającego tematykę tradycji i poglądów związanych z pracą w górnictwie, z jednoczesnym mocnym pytaniem: co jeśli tego górnictwa na Śląsku nie będzie?

Pozyskane środki finansowe

W ramach złożonych wniosków do Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego, udało się pozyskać **25 000,00 zł** na organizację IV Śląskiego Taboru w Ornontowicach w ramach programu „Kultura ludowa i tradycyjna”, projekt realizowano w dniach 31 lipca, 1 sierpnia 2021 roku.

W ramach złożonych wniosków do Fundacji JSW, udało się pozyskać darowiznę w kwocie **21 000,00 zł** na realizację projektu: „Świętowanie z Ambrozym, Mikołajem, Barbórką i choinkom”, projekt realizowano w grudniu 2021 roku.

IV.14.2. Gminna Biblioteka Publiczna

Drugą instytucją kultury jest Gminna Biblioteka Publiczna. Stan zatrudnienia w jednostce podano w rozdziale III.2. Poniżej informacja o finansach jednostki oraz najważniejszych przedsięwzięciach realizowanych w 2021 r.

Tabela 51: Dochody i wydatki Gminnej Biblioteki Publicznej

Lp.	Dochody	2020 [zł]	2021 [zł]	Uwagi
1.	Dotacja z Urzędu Gminy Ornontowice	264 564,00	295 543,00	
2.	Dotacja celowa – projekty	3 750,00	4 025,00	1 projekt w 2020 r. i 1 projekt w 2021 r.
3.	Przychody statutowe	678,40	482,40	Wydruki
4.	Pozostałe przychody	25 394,51	18 084,00	2020 r.: Darowizna z JSW 2 860,00 zł, zwrot skł. ZUS 21 359,51 zł i kary. 2021 r.: Darowizna z Fundacji JSW, Darowizna z Fundacji Orlen i kary
Lp.	Wydatki	2020 [zł]	2021 [zł]	Uwagi
1.	Koszty osobowe i pochodne	206 319,98	230 550,03	
2.	Działalność podstawowa	62 321,58	33 773,18	
3.	Działalność statutowa	25 745,35	32 967,10	

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GBP

Na bieżąco prowadzone są prace remontowo-konserwacyjne w obiekcie. Zakupiono 4 regały na książki do wypożyczalni – na komiksy, popularnonaukowe dla dzieci i lektury szkolne.

W ramach złożonych wniosków udało się pozyskać następujące środki finansowe:

- **4 025,00 zł** na zakup nowości wydawniczych; ze środków Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego
- **10 000,00 zł** na realizację projektu „Blisko natury”; ze środków Fundacji ORLEN

- **5 500,00 zł** na realizację projektu "Warsztatowe Ferie 2022"; ze środków Fundacji JSW.

Realizacja podejmowanych działań w zakresie czytelnictwa:

- gromadzenie, opracowywanie, udostępnianie i ochrona zbiorów bibliotecznych (książki, audiobooki, prasa),
- obsługa wypożyczalni za pośrednictwem systemu bibliotecznego MAK+ - wypożyczenia, zwroty, prolongaty, rezerwacje,
- w związku z epidemią Covid-19 i rekomendacjami Biblioteki Narodowej, w 2021 r. wyłączone z użytku były czytelnice: komputerowa i prasy; do 30 maja działania kulturalne były organizowane tylko w formie on-line,
- organizacja tematycznych spotkań czytelniczych dla dzieci, młodzieży i dorosłych, warsztatów, akcji czytelniczych, konkursów literackich, wystaw – z wykorzystaniem dostępnych zbiorów i zasobów technologicznych,
- realizacja projektów/programów promujących czytelnictwo: "*Mała książka – wielki człowiek*" – akcja czytelnicza dla dzieci w wieku przedszkolnym, organizowana we współpracy z Instytutem Książki w Krakowie /4. edycja/; "*Blisko natury*" – projekt ekologiczno-outdoorowy dla dzieci dofinansowany przez Fundację ORLEN w ramach programu *Moje miejsce na Ziemi*; "*Narodowy Program Rozwoju Czytelnictwa 2.0*" – zakup, promocja i udostępnianie nowości wydawniczych, ze środków finansowych Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego,
- informacja o zbiorach oraz promocja działań czytelniczych na miejscu i w środkach masowego przekazu.

Najważniejsze wydarzenia i imprezy cykliczne:

- **Ferie z Biblioteką 2021 "na wynos"** – 4 kreatywne zadania dla dzieci, do wykonania w domu z udostępnionych przez bibliotekę materiałów.
- **Na tropie Wielkanocnego Zajęczka** – świąteczna zabawa dla dzieci z nagrodami, polegająca na wykonaniu w domach przygotowanych przez bibliotekę zadań.
- **Pszczelarstwo w Ornontowicach** – wystawa fotograficzna o pracy pszczół i pszczelarzy we współpracy z Rejonowym Stowarzyszeniem.
- **Internetowe akcje czytelnicze:** „Tłusty czwartek”, „Światowy Dzień Kota”, „Podaj trzy tytuły książek Margielewskiego”.
- **Konkursy:** „Walentynkowy konkurs”, „Kubkowe hasło”, „W bibliotece znajdę...” „23 września Dzień Spadającego Liścia”, „Biblioteczna Gra Mobilna”, „Świąteczna loteria książkowa”.
- **XVIII Tydzień Bibliotek** – pod hasłem „Znajdziesz mnie w bibliotece” - amnestia, konkursy, spotkanie on-line dla przedszkolaków „Opowieści ukryte w pudełku”.
- Uroczystość **Jubileuszu 65-lecia Gminnej Biblioteki Publicznej w Ornontowicach** - historia biblioteki, prezentacja działalności; podziękowania i gratulacje; występ Orkiestry KWK „Knurów” wraz z solistką Joanną Świdrak.
- **Wakacje z Biblioteką 2021:** 8 zajęć dla dzieci w ramach dwóch bloków tematycznych „Eko-lipiec” I „Bajki retro”.
- **Narodowe Czytanie** „Moralność Pani Dulskiej” Gabrieli Zapolskiej; fragmenty lektury czytali z podziałem na role Dyrektorzy jednostek organizacyjnych Gminy Ornontowice: GOPS-u, ZSP, ARTerii i GBP.
- **Biblioteczna Akademia Malucha:** „Biblioteka pełna skarbów” - 3 spotkania czytelnicze dla 5-latków, Zespołem Szkolno-Przedszkolnym w Gminie Ornontowice.
- **Jesienne Spotkania z Książką:** „Czytelnicy na tropie, czyli książki detektywistyczne dla dzieci” - 9 spotkań czytelniczych dla uczniów klas I-III Zespołu Szkolno-Przedszkolnego w Gminie Ornontowice na podstawie książek z serii Biuro detektywistyczne *Lassiego i Mai*.
- **Warsztaty outdoorowo-ekologiczne z Dziką Droga:** „Etyka outdoorowa Leave no trace” oraz „Zimowe

warsztaty kreatywne”, realizowane w ramach projektu “Blisko natury”.

IV.15. Sport, turystyka i rekreacja

IV.15.1. Infrastruktura sportowa

Na terenie Gminy Ornontowice znajdują się:

- **boisko do piłki nożnej** przy ul. Zwycięstwa 7b wraz z zapleczem sanitarno-szatniowo-administracyjnym,
- **boiska treningowe** przy ul. Klasztornej i ul. Jasnej,
- **boisko trawiaste** przy Zespole Szkół Ponadpodstawowych przy ul. Dworcowej 1,
- Kompleks sportowy „**Moje Boisko – ORLIK 2012**” przy ul. Akacjowej 1a i przy ul. Okrężnej 6 (w skład każdego z obiektów wchodzi: boisko do piłki nożnej z nawierzchnią syntetyczną o wym. 30x62 m, boisko wielofunkcyjne z nawierzchnią poliuretanową o wym. 32,1x19,1 m, w skład którego wchodzi boisko do koszykówki i siatkówki, budynek socjalno-szatniowy o pow. użytkowej 109,47 m², w skład którego wchodzi pomieszczenie trenera, szatnie z łazienkami przeznaczonymi dla dwóch drużyn, toalety oraz garaż, oświetlenie boisk składających się z 8 słupów oświetleniowych); kompleksy sportowe przystosowane są dla osób niepełnosprawnych, korzystanie z obiektów jest bezpłatne dla mieszkańców gminy Ornontowice, po wcześniejszej rezerwacji. W 2021 r. obiekty były czynne: od poniedziałku do piątku w godzinach od 15:00 do 21:00, w soboty i niedzielę od 10:00 do 21:00 .
- **boisko wielofunkcyjne** o nawierzchni syntetycznej i dwa place zabaw przy Zespole Szkolno-Przedszkolnym,
- **cztery place zabaw** usytuowane przy ulicy Akacjowej o nazwie „Akacjówka”, Chudowskiej o nazwie „Dolinka”, Jasnej o nazwie „Kubusia Puchatka” oraz Żabik o nazwie „Wesołej Żabki”, czynne w 2021 roku w miesiącach od kwietnia do listopada, siedem dni w tygodniu w godzinach 8:00-20:00,
- **cztery ogólnodostępne siłownie plenerowe** zlokalizowane w sąsiedztwie kompleksów boisk „Moje boisko – ORLIK 2012” przy ul. Akacjowej oraz Okrężnej oraz przy ul. Świerkowej i na terenie stadionu sportowego przy ul. Zwycięstwa,
- **Kompleks Bulodrom** usytuowany w rejonie Parku Gminnego (bulodrom – boisko do gry w bule o wym. 15x4 m, siłownia plenerowa – 8 zestawów po 2 urządzenia, plac zabaw – wydzielona i ogrodzona strefa zabaw dla najmłodszych, minigolf – boisko do minigolfa z 8 dołkami, kręgielnia – tor do gry w kręgle o wymiarach 12,5x1,2 m; czynny w 2021 roku w miesiącach od maja do wrzesień od poniedziałku do piątku od godz. 16.00 do godz. 20.00 sob, niedz i święta w godzinach 10:00-20:00 oraz w październiku w tygodniu w godzinach 16:00-20:00, sob-niedz w godzinach 10:00-16:00.
- **sieć tras rowerowych** powstałych w ramach projektu „*Sieć tras rowerowych na terenie Powiatu Mikołowskiego – infrastruktura aktywnych form turystyki*”; w ramach projektu zostało wytyczonych prawie 250 km tras rowerowych przebiegających przez miejscowości: Łaziska Górne, Mikołów, Ornontowice, Orzesze i Wiry. W Ornontowicach na przebiegu tras usytuowane są 4 wiaty przy ul. Zachodniej, Orzeskiej, Chudowskiej oraz Okrężnej i 2 miejsca postojowe,
- **Zabytkowy Park Gminny** wraz z Amfiteatrem Parkowym na ok 830 miejsc siedzących i ogólnodostępnym placem zabaw,
- park tematyczny **Świątynia Dumania – Park Archaniola im. Księdza Jerzego Kietbasy**,
- Zestaw street workout „**Fit Park**” przy ul. Żabik,
- **Stacja naprawy rowerów** oraz ławka solarna usytuowana w rejonie parku gminnego.

IV.15.2. Formy aktywności społeczeństwa

Na terenie gminy funkcjonuje Górniczy Klub Sportowy "Gwarek". Działalność klubu współfinansowana jest m.in. z budżetu Gminy Ornontowice w ramach udzielonej dotacji na realizację projektu z zakresu rozwoju sportu na terenie Gminy Ornontowice.

W ramach GKS „Gwarek” w 2021 r. funkcjonowały:

- sekcja piłkarska: I drużyna seniorska – **24 osoby**, II drużyna seniorska – **25 osób**,
- sekcja tenisa stołowego: zawodnicy z licencją PZTS – **18 osób**,

GKS „Gwarek” w 2021 r. liczył ponad **165 zawodników** we wszystkich prowadzonych sekcjach sportowych.

W celu integracji mieszkańców gminy wokół sportu, a zwłaszcza wokół wydarzeń związanych z piłką nożną i promocją zdrowego trybu życia, na mocy umowy partnerskiej zawartej pomiędzy Gminą Ornontowice a Górnikiem Zabrze w formie Listu Intencyjnego Gmina Ornontowice należy do Programu Klubu Kibiców Śląskich Miast. W obecnej chwili w Programie Klub Kibiców Śląskich Miast znajduje się 16 gmin. W ramach tej współpracy Gmina Ornontowice ma możliwość wspólnie organizować imprezy sportowe, rekreacyjne i rozrywkowe oraz zapraszać na spotkania przedstawicieli klubu Górnika Zabrze do szkół i przedszkoli, promować Gminę Ornontowice na meczach piłkarskich z możliwością uczestniczenia w tych meczach najmłodszych adeptów piłki nożnej oraz mieszkańców gminy.

W ramach wspierania aktywnego trybu życia mieszkańców Ornontowic, Gmina Ornontowice w 2021 r. organizowała zajęcia Akademii Biegania prowadzone przez profesjonalnych trenerów. W okresie luty-marzec oraz październik-grudzień w ramach 41 treningów uczestniczyło 423 osób, co daje średni udział uczestników na zajęcia w ilości ok. 10 osób.

W roku 2021 Gmina Ornontowice zorganizowała następujące zawody sportowe:

- Zawody narciarskie o Puchar Wójta Gminy Ornontowice (27.02.2021) - ilość uczestników 34 osoby,
- Biegi Przełajowe o Puchar Wójta Gminy Ornontowice (19.06.2021) – ilość uczestników 131 osób,
- Z okazji 30-lecia odrodzenia Gminy Ornontowice w dniu 28 maja 2021 r. został zorganizowany turniej tenisa stołowego, 29 maja 2021 r. został zorganizowany turniej siatkówki oraz 5 czerwca 2021 r. zostały zorganizowane rozgrywki skata. Łączna liczba uczestników wyniosła 52.
- Biegi Przełajowe o Puchar Przewodniczącego Rady Gminy Ornontowice oraz Bieg Samorządowca (25.09.2021) – ilość uczestników 207 osób,

Ponadto w dniach 21-27 września 2021r. Gmina Ornontowice wraz z Zespołem Szkolno – Przedszkolnym w Gminie Ornontowice, Świetlicą Profilaktyczno-Wychowawczą i Terapeutyczną, Akademią biegania, GKS Gwarkiem, Szkołą Tańca TEAM oraz Zespołem Szkół Ponadpodstawowych w Ornontowicach aktywnie włączyli się w uczestnictwo XXVI Sportowego Turnieju Miast i Gmin 2021. W ramach wydarzenia przeprowadzono Testów Coopera oraz inne aktywności ruchowe, w których uczestniczyły łącznie 1754 osoby. Gmina Ornontowice dzięki zaangażowaniu uczestników w swojej kategorii: Grupa II (od 5 tys. do 7,5 tys. mieszkańców) w klasyfikacji generalnej XXVI Sportowego Turnieju Miast i Gmin zajęła 3 miejsce. W ramach otrzymanej nagrody finansowej zorganizowany został w dniach 21-24 listopada piknik sportowy pn. "Żaden lek nie zastąpi ruchu", w którym wzięły udział 103 osoby.

IV.15.3. Nagrody sportowe

W 2021 r. zostały również przyznane nagrody dla osób fizycznych za osiągnięte wyniki sportowe. Komisja Weryfikacyjna ds. przyznawania nagród sportowych, przyznała 29 nagród. Łączna kwota nagród wyniosła 47 950,00 zł.

Komisja Weryfikacyjna ds. przyznawania nagród sportowych w składzie:

• Marcin Kotyczka	-	Przewodniczący Komisji
• Ryszard Milanowski	-	Członek
• Grzegorz Hawełka	-	Członek
• Aleksandra Krzemińska	-	Członek
• Wojciech Kubicki	-	Członek
• Łukasz Machulik	-	Członek
• Sebastian Spyra	-	Członek
• Adam Widenka	-	Członek
• Ewa Kurzik	-	Przedstawiciel Referatu Komunalnego

weryfikuje złożone wnioski o nagrody sportowe oraz przyznaje je w oparciu o Uchwałę Nr XIX/170/20 Rady Gminy Ornontowice z dnia 25 czerwca 2020 r. w sprawie zasad, trybu przyznawania i pozbawiania oraz rodzaju i wysokości nagród dla osób fizycznych za osiągnięte wyniki sportowe, a także nagród pieniężnych dla trenerów prowadzących szkolenia zawodników osiągających wysokie wyniki sportowe, a także innych osób (działaczy sportowych) wyróżniających się osiągnięciami w działalności sportowej.

IV.16. Promocja gminy

Działania informacyjno-promocyjne skupiają się przede wszystkim na przekazywaniu informacji o działalności gminy i promowaniu jej pozytywnego wizerunku za pomocą środków masowego przekazu:

- portal gminy: www.ornontowice.pl
- Biuletyn Informacji Publicznej: www.bip.ornontowice.pl
- kanał YouTube: www.youtube.com/user/GminaOrnontowice
- Facebook: www.facebook.com/Ornontowice
- miesięcznik samorządowy „Głos Ornontowic”
- tablice informacyjne zlokalizowane w siedzibie Urzędu Gminy oraz na terenie gminy (gabloty przystankowe).

W ramach wykonywanych czynności realizowano między innymi następujące działania:

- redagowanie oraz kolportaż trzynastu numerów miesięcznika samorządowego „Głos Ornontowic”, w tym pozyskiwanie potencjalnych reklamodawców: w 2021 r. przychód z reklam umieszczanych w „Głosie Ornontowic” wyniósł: 4 405,00 zł,
- współpraca z innymi urzędami, instytucjami (np. ZUS, KRUS, Urząd Skarbowy, Urząd Statystyczny, Śląska Organizacja Turystyczna, Ministerstwa, Starostwo Powiatowe w Mikołowie, urzędy okolicznych gmin, Śląski Ogród Botaniczny, Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa, itp.) wspomagając ww. instytucje w docieraniu z informacją do jak największej liczby osób,
- współpraca z mediami w zakresie bieżącej wymiany się informacjami („Dziennik Zachodni”, „Nasza Gazeta”, „Aktualności Powiatu Mikołowskiego”, „Głos Czerwionki-Leszczyn i nie tylko”), a także odpowiedzi na zapytania prasowe, które napływały od przedstawicieli lokalnych mediów,
- prowadzenie monitoringu mediów,
- prowadzenie dokumentacji fotograficznej i jej archiwizacja,
- współpraca z redakcją miesięcznika „Nasza Gazeta”, w ramach której Urząd Gminy co miesiąc przygotowuje materiały do publikacji (1 strona/A3),
- współpraca ze Śląską Organizacją Turystyczną,
- zakup gadżetów promocyjnych na okoliczność jubileuszu Gminy, przeprowadzenie konkursów dla mieszkańców Gminy.

W 2021 r. Gmina Ornontowice obchodziła jubileusz 30-lecia odrodzenia Gminy. 22 grudnia 1990 r. Rada Ministrów podjęła decyzję w sprawie utworzenia, zniesienia, zmiany granic, nazw i ustalenia niektórych

gmin. Wśród nich znalazły się Ornontowice. Rozporządzenie to weszło w życie 2 kwietnia 1991 r. i tym samym usankcjonowało odrębność administracyjną Ornontowic.

Uroczyste obchody jubileuszu 30-lecia odrodzenia Gminy Ornontowice, do których swoisty wstęp stanowiły liczne imprezy towarzyszące, odbyły się 2 czerwca.

Ważnym elementem uroczystości było zakopanie kapsuły czasu przed budynkiem Urzędu Gminy. W trakcie uroczystej sesji Rady Gminy przyjęto uchwałą Hymn Gminy Ornontowice (utwór wyłoniony w drodze ogłoszonego konkursu). W trakcie sesji przyznane zostały także medale „Zasłużony dla Gminy Ornontowice”. Ukazało się również specjalne wydanie „Głosu Ornontowic”, dedykowane w całości jubileuszowi.

Druga część obchodów jubileuszu, z udziałem przedstawicieli władz samorządowych okolicznych gmin, odbyła się 29 września. Z kolei 27 października zorganizowano spotkanie „30 skrzydeł na 30-lecie Gminy Ornontowice”, w trakcie którego wręczono statuetki „Skrzydła Biznesu dla Lokalnego Przedsiębiorcy” przedsiębiorcom, którzy prowadzą swą działalność na terenie Gminy od ponad 25 lat.

W trakcie roku Gmina Ornontowice oraz poszczególne jednostki organizowały/współorganizowały liczne imprezy, spotkania i wydarzenia.

Tabela 52: Wydarzenia i imprezy kulturalno-sportowe w 2021 roku

LP	Nazwa wydarzenia	Data
1.	Realizacja projektu „Kobieta w pędzącym świecie” (ARTeria CKiP)	Styczeń – listopad
2.	29 Finał WOŚP 2021 r. - sztab w ZS-P	31.01.
3.	Wystawa Sprzętu Pszczelarskiego	17-21.02.
4.	Zawody Narciarskie o Puchar Wójta Gminy Ornontowice	27.02.
5.	Świąteczna zabawa dla dzieci „Na tropie wielkanocnego zajączka” (GBP)	17.03-2.04.
6.	Walne zebranie sprawozdawcze GKS Gwarek Ornontowice	26.03.
7.	Oddanie hołdu Ofiarom Zbrodni Katyńskiej na ornontowickim cmentarzu	13.04.
8.	Finał Pucharu Polski Podokrąg Zabrze (edycja 2021/2022): Gwarek Ornontowice - Górnik II Zabrze (1:1, karne 2:4)	13.04.
9.	Trash Challenge i Dzień Ziemi, czyli posprzątał Ornontowice	19-24.04.
10.	Uroczystość wręczenia medali za długoletnie pożycie małżeńskie parom, które Jubileusze zawarcia małżeństwa obchodziły w 2020 r.	28.04.
11.	XVIII Ogólnopolski Tydzień Bibliotek „Znajdziesz mnie w bibliotece” (GBP)	8-15.05.
12.	Uroczyste wręczenie medali „Za zasługi dla Pożarnictwa” osobom zasłużonym dla pożarnictwa w Powiecie Mikołowskim	18.05.
13.	I posiedzenie online Zespołu porozumiewawczego dla oceny eksploatacji górniczej na powierzchni terenu Gminy Ornontowice	20.05.
14.	Akcja „30 świerków na 30-lecie odrodzenia Gminy Ornontowice	25-31.05
15.	Zawody sportowe w tenisie stołowym i w siatkówce z okazji Jubileuszu 30-lecia odrodzenia Gminy Ornontowice	28-29.05.
16.	Quest „Z historią w tle!” - gra terenowa (ARTeria CKiP)	29.05.
17.	Jubileusz 65-lecia Gminnej Biblioteki Publicznej w Ornontowicach	31.05.
18.	Wystawa twórczości Marii Kulawik	01-02.06
19.	Uroczysta Sesja Rady Gminy Ornontowice z okazji Jubileuszu 30-lecia odrodzenia Gminy Ornontowice	02.06.

20.	Uroczystość wręczenia statuetek „Ornontowickie Bzy”	09.06.
21.	Biegi Przełajowe o Puchar Wójta Gminy Ornontowice	19.06.
22.	Półkolonie ze skarbnikiem w zabrzańskim Muzeum (Świątlica PWiT)	28.06.-02.07.
23.	Obóz Szkoleniowy Młodzieżowych Drużyn Pożarniczych Powiatu Mikołowskiego i Gminy Goleszów (OSP Ornontowice)	28.06.-10.07.
24.	Uchonorowanie ornontowickich chórzystów Odznakami Honorowymi SZChO	29.06.
25.	Wizyta studyjna pań z KGW z Górzna w Ornontowicach w ramach projektu „Kultura Interwencji 2021”	09-11.07.
26.	"PAKA – Parkowa Akademia Kreatywna ARteryjna" (ARteria CKiP)	Lipiec-sierpień
27.	"IV Śląski Tabor" (ARteria CKiP)	31.07-01.08.
28.	Przejazd peletonu "Tour de Pologne" przez Ornontowice	15.08.
29.	Festyn na zakończenie lata (OSP Ornontowice)	28.08.
30.	Spotkanie władz Gminy Ornontowice z Jubilatami „Brylantowych Godów” z okazji 75-lecia zawarcia związku małżeńskiego	31.08.
31.	Narodowe Czytanie w Świątyni Dumania - „Moralność Pani Dulskiej” (GBP)	04.09.
32.	Dożynki Gminne połączone z uhonorowaniem organizacji działających na terenie Gminy Ornontowice z okazji Jubileuszu 30-lecia odrodzenia Gminy Ornontowice	11.09.
33.	Jubileusz 25-lecia Kapeli Podwórkowej Śląskie Bajery	11.09.
34.	Uroczyste otwarcie „Pracowni z klimatem” – „Zielona Pracownia 2021” (ZS-P)	14.09.
35.	Wizyta władz samorządowych Gminy Ornontowice i Powiatu Mikołowskiego w reńskim Powiecie Neuss	16-20.09.
36.	Wyjazd pań z ornontowickiego KGW do Górzna	17-19.09.
37.	Uroczystości upamiętniające funkcjonariuszy Policji Województwa Śląskiego II RP – ofiary Zbrodni Katyńskiej	19.09.
38.	Udział w XXVII Sportowym Turnieju Miast i Gmin	21-27.09.
39.	Biegi Przełajowe o Puchar Przewodniczącego Rady Gminy oraz Bieg Samorządowca	25.09.
40.	Uchonorowanie partnerów samorządowych z okazji Jubileuszu 30-lecia odrodzenia Gminy Ornontowice	29.09.
41.	Walne Zebranie Sprawozdawczo-Wyborcze OSP Ornontowice	02.10.
42.	Spotkanie władarzy gmin Powiatu Mikołowskiego "G-6" w Ornontowicach	12.10.
43.	„Tobie Polsko” – hołd dla powstańców śląskich – Józefa Swobody i Jana Widucha (uroczystość oznaczenia grobów na cmentarzu parafialnym)	13.10.
44.	Obchody 70-lecia Szkoły Podstawowej im. K. Miarki w Gminie Ornontowice	14.10.
45.	Finał Pucharu Polski Podokręg Zabrze (edycja 2021/2022): Gwarek Ornontowice - Górnik II Zabrze (0:0, karne 4:2)	19.10.
46.	Uchonorowanie lokalnych przedsiębiorców z okazji Jubileuszu 30-lecia odrodzenia Gminy Ornontowice	27.10.
47.	Uroczystość wręczenia medali za długoletnie pożycie małżeńskie parom, które Jubileusze zawarcia małżeństwa obchodziły w 2021 r.	03.11.

48.	Jesienne Spotkania z Książką „Czytelnicy na tropie, czyli książki detektywistyczne dla dzieci” (GBP)	08-25.11.
50.	"Niepodległa do hymnu" - śpiewanie hymnu w Parku Gminnym	11.11.
51.	Premiera spektaklu „Last Minute” Teatru Naumiony	13.11.
52.	Spotkanie władz samorządowych Gminy Ornontowice z Jubilatką obchodzącą setną rocznicę urodzin w dniu 12 listopada	15.11.
53.	II posiedzenie online Zespołu porozumiewawczego dla oceny eksploatacji górniczej na powierzchnię terenu Gminy Ornontowice	25.11.
54.	Udział ZS-P i GKS Gwarek Ornontowice w projekcie społecznym "Szlachetna Paczka"	grudzień
55.	Akcja charytatywna GOPS "Święta w pudełku po butach"	grudzień
56.	Koncert Filharmonii Śląskiej dla dzieci (ARTeria CKiP)	01.12.
57.	Uroczyste wręczenie stypendiów Wójta Gminy dla uczniów i studentów oraz nagród dla sportowców	01.12.
58.	Uroczystości z okazji Dnia Św. Ambrożego - patrona Pszczelarzy	05.12.
59.	Spotkanie z Mikołajem (ARTeria CKiP)	06.12.
60.	Ornontowski Jarmark Bożonarodzeniowy	11.12.

W 2021 r. Gmina Ornontowice włączała się w różnego rodzaju inicjatywy/wydarzenia zewnętrzne, m.in.:

- VII Radiozlot w ramach obchodzonego Dnia Dobrej Atmosfery - 20 lipca,
- XXXI Memoriałowy Turniej Piłki Ręcznej Kobiet im. Jana Olszówki: 6-7 sierpnia,
- Przejazd peletonu „Tour de Pologne” przez Ornontowice- 15 sierpnia,
- Akcja Sprzątania Świata - 17-19 września,
- Gala 70-lecia Podokręgu Zabrze ŚZPN (nagrodzono dwóch ornontowiczian) – 1 października,
- Sportowy tydzień pn. „Żaden lek nie zastąpi ruchu” - 22-24 listopada,
- Objęcie przez Wójta Gminy Patronatem Honorowym akcji „Szlachetna Paczka” na terenie Gminy Ornontowice i Gminy i Miasta Czerwionka – Leszczyny - grudzień,

W 2021 r. członkowie powołanej Kapituły dokonali wyboru Laureatów Statuetki „Ornontowickie Bzy” spośród 9 wniosków, które zawierały 6 nominacji. Kapituła przyznała 4 wyróżnienia:

- w kategorii „Działalność społeczna” – Magdalena Owczarek,
- w kategorii „Dla Ornontowic” – ks. Proboszcz Grzegorz Lech oraz Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej,
- w kategorii „Przedsiębiorczy i operatywni” – firma GIEBEL Sp. z o.o.

IV.17. Organizacje i stowarzyszenia

Gmina Ornontowice jest członkiem następujących organizacji i stowarzyszeń:

- Stowarzyszenie Wspierania Samorządności w Mikołowie,
- Śląski Związek Gmin i Powiatów w Katowicach,
- Lokalna Grupa Działania "Ziemia Pszczyńska" w Pszczynie,
- Związek Gmin i Powiatów Subregionu Centralnego w Gliwicach,
- Śląska Organizacja Turystyczna w Katowicach.

IV.18. Przedsiębiorczość w gminie

Wśród największych zakładów produkcyjnych prowadzących działalność na terenie Gminy Ornontowice wymienić należy Jastrzębską Spółkę Węglową S.A. KWK „Budryk”. Poza tym dominują mikroprzedsiębiorstwa, w których pracuje kilka osób. W Gminie Ornontowice ważny sektor stanowi handel hurtowy i detaliczny, naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle, budownictwo, działalność profesjonalna, naukowa i techniczna oraz przetwórstwo przemysłowe. Ważny jest również sektor transportu i gospodarki magazynowej. Na terenie Ornontowic swój oddział posiada Orzesko-Knurowski Bank Spółdzielczy.

Bazą danych, z której czerpać można informacje jest m. in. Centralna Ewidencja i Informacja o Działalności Gospodarczej, zwana dalej „CEIDG”, prowadzona w systemie teleinformatycznym i nadzorowana przez Ministerstwo Rozwoju, a do jej zadań należy:

- ewidencja przedsiębiorców będących osobami fizycznymi,
- udostępnianie informacji o przedsiębiorcach i innych podmiotach w zakresie wskazanym w ustawie,
- umożliwienie wglądu do danych bezpłatnie udostępnianych przez Centralną Informację Krajowego Rejestru sądowego,
- umożliwienie ustalenia terminu i zakresu zmian wpisów w CEIDG oraz wprowadzającego je organu.

Uprawnieni pracownicy Urzędu Gminy, zgodnie z Ustawą z dnia 6 marca 2018 r. o *Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej* i Punkcie Informacji dla Przedsiębiorcy,⁶² zajmują się przekształceniami poprawnie złożonych wniosków w postać dokumentu elektronicznego, opatrzonego podpisem akceptowanym przez system CEIDG, umożliwiającym jednoznaczną identyfikację osoby przesyłającej wniosek, czas jego przesyłania oraz zapewniający integralność danych zawartych we wniosku i przesyła do CEIDG.

Gmina Ornontowice tworzy korzystne warunki rozwoju lokalnej przedsiębiorczości oraz jest przyjazna przedsiębiorcom. Na stronach internetowych gminy oraz w lokalnej prasie udostępnione są niezbędne informacje dotyczące działalności gospodarczej. Istotnym narzędziem, szczególnie w przyciąganiu inwestorów z zewnątrz, jest miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego obejmujący teren całej gminy. Przedsiębiorcy na podstawie tego dokumentu dowiadują się gdzie, w jakich miejscach, na jakich terenach mogą budować zakłady pracy, zakłady usługowe lub handlowe.

Według stanu na 31 grudnia 2021 r w Gminie Ornontowice były **245 podmioty** zarejestrowane przez osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą. Liczba złożonych i prawidłowo przetworzonych wniosków CEIDG-1 w systemie CEIDG od 01.01.2021 do 31.12.2021 wyniosła **116**. Działalność prowadzona wyłącznie w formie spółek/spółek cywilnych wynosiła **10**. W okresie od 01.01.2021 do 31.12.2021, 59 podmiotów zawiesiło działalność, natomiast wykreślonych zostało 227 podmiotów.

IV.19. CPK – linie kolejowe

Ostatnie warianty planowanej linii kolejowej nr 170, w ramach inwestycji związanych z Centralnym Portem Komunikacyjnym (CPK), na odcinku Katowice – granica państwa – Ostrawa, przebiegają poza terenem Gminy Ornontowice. Najbliższy z proponowanych wariantów przebiega m. in. przez miasto Orzesze, w bliskiej odległości od ul. Hutniczej w Ornontowicach. Gmina solidaryzując się z sąsiadami (głównie gminami Powiatu Mikołowskiego) włącza się w podejmowane inicjatywy tj.:

⁶² T.j. Dz.U. z 2019 poz. 1291, 1495, 1649

- 3 marca 2021 r. podpisane zostało Stanowisko Zarządu Powiatu Mikołowskiego oraz władz gmin Powiatu Mikołowskiego odnośnie proponowanego przebiegu tras szybkich kolei w ramach CPK przez teren Powiatu Mikołowskiego,
- Wójt Gminy Ornontowice oraz pozostali władarze gmin i powiatu mikołowskiego, podpisali się pod pismem z dnia 20 maja 2021 r. skierowanym do Pełnomocnika Rządu ds. Centralnego Portu Komunikacyjnego, w którym wskazują na dalszy brak akceptacji do proponowanych tras w powiecie,
- Pismem z dnia 26 sierpnia 2021 r. Wójt Gminy wystąpił sprzeciw (zastrzeżenia) do projekt Ustawy o usprawnieniu procesu inwestycyjnego Centralnego Portu Komunikacyjnego w ramach prowadzonych konsultacji dokumentu.

Ponadto na przełomie października/listopada 2021 r. Urząd Gminy Ornontowice udostępnił koordynatorowi projektu, działającemu na podstawie pełnomocnictwa spółki Centralny Port Komunikacyjny Sp. z o.o., dane w zakresie Miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, elementów chronionych na mocy Ustawy o ochronie przyrody, informacje w zakresie zabytków, oraz dróg będących w zarządzie Gminy. Przekazane dane dotyczyły obszaru objętego analizą, w związku z realizacją studium techniczno-ekonomiczno-środowiskowego.

IV.20. Forum Burmistrzów

W 2021 r. Wójt reprezentujący Gminę Ornontowice przystąpił do Forum Burmistrzów – sprawiedliwa Transformacja. Inicjatywa - Forum Burmistrzów, powstała w ramach projektu Regions Beyond Coal, realizowanego m. in. przez WWF Polska i jest otwarta dla władarzy pochodzących z regionów borykających się z wyzwaniami transformacyjnymi związanymi z odchodzeniem od węgla tj. burmistrzów, wójtów, prezydentów i wszystkich przedstawicieli władz regionalnych odpowiedzialnych za transformację.

V. Podsumowanie

Od 30 lat mieszkańcy Ornontowic na nowo tworzą swoją własną rzeczywistość, a powyższy Raport o stanie Gminy Ornontowice za 2021 rok stanowi podsumowanie mojego trzeciego pełnego roku działalności na stanowisku Wójta Gminy Ornontowice.

Pomimo trwającej pandemii koronawirusa SARS-CoV-2, która znacząco utrudniła realizację zadań na praktycznie wszystkich płaszczyznach, Urząd Gminy nieprzerwanie prowadził zaplanowane inwestycje ukierunkowane zarówno na poprawę jakości dróg gminnych i przylegającego do nich oświetlenia, budowę sięgaczy, rozbudowę sieci wodociągowej, zaspokajania potrzeb społecznych, w tym poprawę efektywności kształcenia, jak i na poprawę połączeń bezpłatnej komunikacji gminnej i komunikacji międzygminnej. Nieustannie kładliśmy także nacisk na ochronę środowiska ze szczególnym wskazaniem na działania ograniczające niską emisję oraz pozyskiwanie dofinansowań w ramach realizacji zadań z funduszy i środków zewnętrznych.

Jestem przekonany, że pomimo tych nieprzewidywalnych czasów opisane w Raporcie działania potwierdzają pozytywny proces zmian dotyczących jakości życia mieszkańców Gminy Ornontowice w różnorodnych aspektach. Myślę, że możemy być dumni z tego, w jaki sposób nasza Gmina rozwinęła się na przestrzeni ostatnich lat, mimo wciąż nieuregulowanych zobowiązań z poprzednich kadencji na rzecz spółki górniczej. Warto podkreślić, że w 2021 roku, na mocy wcześniejszych rozstrzygnięć sądowych dokonano kolejnego zwrotu w wysokości **5 288 367,15 zł**.

Już dziś widzimy, że rok 2022 nie będzie łatwy, ale zapewniam, że w miarę możliwości finansowych w dalszym ciągu będziemy realizować powierzone nam zadania i harmonijnie rozwijać Naszą Małą Ojczyznę.

***Z wyrazami szacunku
i życzeniami zdrowia***

***Wójt Gminy Ornontowice
Marcin Kotyczka***